

Handlingsplan med økonomiplan

2021 – 2024

inkl. årsbudsjett for 2021

Vedtatt av kommunestyret i møte 17.12.2020, sak xx/2020

1. Innledning	4
2. Kort beskrivelse av tjenesteområder / organisasjonskart	5
2.1 Innledning	5
2.2 Organisasjonskart	5
2.3 Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen	6
2.4 Kort beskrivelse av oppvekst og kultur	7
2.5 Kort beskrivelse av helse og omsorg	8
2.7 Kort beskrivelse av kirkelige formål	10
3. Rammebetingelser	11
3.1 Innledning med nasjonale føringer	11
3.2 Pris og lønnsvekst	11
3.3 Gebyrer og betalingssatser	12
3.4 Statlige overføringer og tilskudd	12
3.5 Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen	15
3.6 Øremerkede tilskudd	16
4. Kommunens ståsted i dag	18
4.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling	18
4.2 Framskriving av folketall	20
4.3 Økonomisk utvikling	22
4.4 KOSTRA-data	26
5. Behovet og ønsker for nye tiltak	28
5.1 Behovet for nye investeringstiltak	28
5.2 Behovet for nye driftstiltak	42
6. Handlingsrommet	49
7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden	52
8. Premisser for driften av de ulike enhetene i 2021	63
8.1* Sentraladministrasjon	63
8.2* Oppvekst og kultur - ved Kommunalsjef for enheten	67
8.3* Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten	73
8.4* Enheten for Utvikling - ved Kommunalsjef for enheten	77
8.5* Kirkelig formål	84
9. Konklusjon ved Kommunedirektør	85
10. Tallbudsjett	88

1. Innledning

I h.h.t. gjeldende økonomireglement pkt. 2.2 andre ledd er det gitt åpning for at økonomiplan og årsbudsjettet kan fremstå som ett felles dokument. Dette dokumentet inneholder både handlingsplan med økonomiplan for periode 2021 – 2024 og hvor budsjett-tallene i år 1 – dvs. 2021 er årsbudsjettet for 2021.

Den nye kommunelovens § 14-3 pålegger kommunestyret å vedta en rullerende økonomiplan en gang i året samt å vedta bevilgninger i et årsbudsjett.

Grunnlaget for vårt arbeid med denne handlingsplan med økonomiplan for perioden 2021 -2024 har vært tilsvarende plan for perioden 2020 - 2023, samt Kommuneproposisjon for 2021 og regjeringen sitt forslag til Statsbudsjett for budsjettåret 2021.

Økonomi- og handlingsplanen for 2021 – 2024 tar også utgangspunkt i Kommuneplan – Samfunnsdel 2012 – 2024. Denne vedtok kommunestyret i møte 05.05.2011, sak 19/2011 med «visjon» -

Fly så høyt du vil – med begge beina på jorda!

Vedtatte satsingsområder i perioden 2012 – 2024 er:

1. Befolkningsutvikling
2. Barn og unge
3. Kommunal tjenesteyting
4. Helse og omsorg
5. Kultur/idrett/friluftsliv
6. Næringsarbeid og næringsutvikling
7. Arealdelen av kommuneplanen
8. Samfunnssikkerhet

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2020 – 2032 er igangsatt, men ikke ferdigstilt. I hht. Vedtatt planprogram i K.sak 44/2020 arbeides det mot at kommuneplanens samfunnsdel skal vedtas av kommunestyret i første halvdel av 2021.

Økonomi- og handlingsplanen danner grunnlaget for det enkelte års handlingsplan og årsbudsjett. I tillegg vil den enkelte enhet utarbeide årlige virksomhetsplaner, som sammen med den enkelte enhets budsjett er enhetens styringsverktøy.

I tillegg til den 4-årige økonomi- og handlingsplan, årlig handlingsplan og årsbudsjett, samt årsmelding og årsregnskap som behandles politisk, vil administrasjonen avgi tre tertialrapporter i løpet av året (mai, september, januar). Den siste tertialrapporten vil være årsmeldingen.

2. Kort beskrivelse av tjenesteområder / organisasjonskart.

2.1 Innledning

Høylandet kommune har i sin arbeidsgiverpolitikk vedtatt følgende som sine grunnleggende verdier:

Åpenhet – Respekt – Endringsvilje - Tillit

Høylandet kommune har skrevet under avtalen Lokalsamfunn mot MOT og vi har forpliktet oss til MOT's verdier:

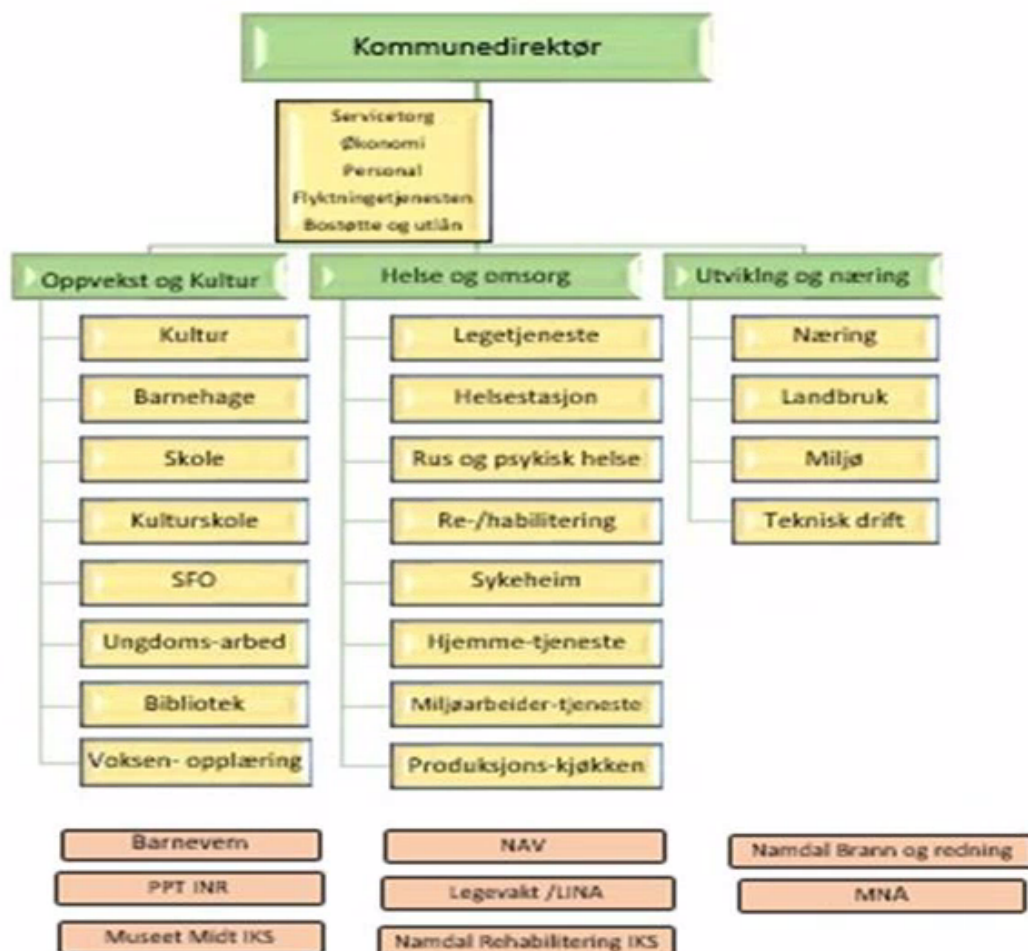
Mot til å leve - Mot til å bry seg - Mot til å si nei

Høylandet kommune var sertifisert som Livsgledeheim, men har av ulike årsaker ikke videreført sertifiseringen. Barnehagen er imidlertid fortsatt registrert som en livsledebarnehage. Stiftelsen Livsglede for eldre har følgende verdigrunnlag:

Vi vil skape livsglede for alle gjennom en kultur preget av
Glede, Trygghet, Engasjement og Lagspill

2.2 Organisasjonskart

Høylandet kommune – administrativ organisering 2021

2.3 Kort beskrivelse av sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjon omfatter utgifter med:

- ✓ Politisk organisering som bl.a omfatter godtgjørelse til ordfører og varaordfører og møtegodtgjørelser og tapt arbeidsfortjeneste til kommunestyre og formannskapetets medlemmer. Her ligger også utgifter med kontrollfunksjoner; kontrollutvalg, revisjon og skjenkekontroll. Utgifter i forbindelse med avvikling av valg (Stortings- og sametingsvalg eller kommune- og fylkestingsvalg).
- ✓ Kommunens hovedadministrasjon, dvs. drift av kommunedirektørens kontor med 6,6 stilling, og økonomikontoret med 1 stilling, og det kjøpes lønn- og regnskapstjenester fra Namsos kommune. Skatteoppkreverfunksjon har Høylandet kommune i mange år kjøpt fra Midtre Namdal Samkommune, nye Namsos kommune fra 2020, og fra 01.11.2020 ble denne oppgaven overført til staten og til Skatteetaten.
- ✓ Flyktingetjenesten som har 0,7 stilling, og introduksjonsordningen som omfatter bl.a. gjennomføring av introduksjonsprogrammet og utbetaling av introduksjonsstønad til de flyktningene som deltar i introduksjonsprogrammet.
- ✓ I forbindelse med at Høylandet kommune kjøper NAV-tjenestene fra Namsos kommune, jfr. K.sak 28/2020, er 10 % av stillingen til flyktningekonsulenten omorganisert til bostøttefunksjon.
- ✓ I driftsrammen til sentraladministrasjon inngår også utgifter med felles IKT-tjenester, hvor vi kjøper fagkompetanse tilsvarende ca. 0,6 stilling fra Overhalla IT. Videre er kommunen deleier i selskapet IKT Indre Namdal IKS, hvor vi betaler vår andel av kostnader med bruk av en rekke program.
- ✓ Sentraladministrasjon dekker også kostnader med porto, telefon, kopieringskostnader, og andre felles lisenser, for eksempel lisens til Compilo et internkontrollsystem som vi er i ferd med å ta i bruk. Forsikring av kommunens arbeidstakere, ressurser til bedriftshelsetjeneste og kostnader med opplæring i hht. kompetanseplan.
- ✓ Posteringer av årets premieavvik og akkumulert premieavvik gjøres innenfor sentraladministrasjonens ramme.
- ✓ Innenfor dette rammeområdet kostnadsføres også tilskudd fra Næringsfond samt tilskudd til bla. Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival, samt midler til profilering av kommunen.
- ✓ Videre kommer også utgifter med diverse råd og utvalg under dette rammeområde, utvalg som Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, ungdomsråd, og sakkyndig nemnd for arbeide med eiendomsskattetaksering.
- ✓ Til slutt er det avsatt en felles pott som skal dekke konsekvensen av lønnsoppgjøret – årets lønnsvekst

2.4 Kort beskrivelse av oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur består av følgende tjenesteområder: kultur, ungdomsarbeid, barnehage, skole/SFO, bibliotek, kulturskole, voksenopplæring .

Enhet for oppvekst og kultur utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk. De to største områdene er regulert i Lov om barnehager (Barnehageloven) og Lov om grunnskole og den videregående opplæring (Opplæringslova). Det er utarbeidet en Kulturplan og helhetlig oppvekstplan for Høylandet kommune. Disse i tillegg til virksomhetsplaner i barnehage og skole er styrende verktøy for kommunens arbeid for å kvalitetssikre våre tjenester på disse områdene.

Barnehageloven:

Høylandet kommune har både rollen som **barnehageeier og barnehagemyndighet**:

- *Barnehageeieren skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk.*
- *Barnehageeieren skal fastsette barnehagens vedtekter.*
- *Kommunen er lokal barnehagemyndighet.*
- *Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk.*
- *Kommunen har plikt til å tilby plass i barnehage til barn under opplæringspliktig alder som er bosatt i kommunen.*
- *Utbyggingsmønster og driftsformer skal tilpasses lokale forhold og behov.*
- *Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur*
- *Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2.*

Opplæringsloven:

Høylandet kommunes ansvar som **skoleeier §13-10**:

- *Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp.*
- *Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å sørge for foreldresamarbeid.*
- *Ansvaret for skoleskyss m.m.*
- *Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge.*
- *Kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn.*
- *Plikt for kommunen til å ha tilbud om leksehjelp i grunnskolen.*

PPT er regulert i Opplæringslova kap 5. Spesialundervisning. § 5-1. *Rett til spesialundervisning. Og lov om barnehager § 19 c.* Høylandet kommune kjøper PPT tjenesten fra Grong kommune

Barnevern er regulert i **Lov om barneverntjenester** (Barnevernloven) :

- Kommunen er ansvarlig for å utføre de oppgaver etter loven som ikke er lagt til et statlig organ
- Kommunen skal følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og adferdsproblemer.
- Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås, og sette inn tiltak i forhold til dette.
- Den enkelte kommune skal sørge for de bevilgninger som er nødvendige for å yte de tjenester og tiltak som kommunen har ansvaret for etter denne loven.

Høylandet kommune kjøper tjenesten fra Grong kommune

Biblioteket reguleres ut fra Lov om folkebibliotek .

- Alle kommuner skal ha et folkebibliotek.
- Kommunen fastsetter reglement for folkebiblioteket

Kultur reguleres ut fra Kulturloven

§ 4. *Fylkeskommunens og kommunens oppgåver*

«Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt».

2.5 Kort beskrivelse av helse og omsorg

Helse og omsorg består av følgende tjenesteområder: Ledelse og merkantile tjenester. Legetjeneste (herunder legevakt og kreftsykepleier). Helsestasjon, skolehelsetjeneste og jordmortjeneste. Re-/habiliteringstjeneste, fysioterapi og friskliv. Rus- og psykisk helsetjeneste. Sykeheim med akutt-, korttids-, langtidstilbud, samt skjermet enhet (tilbud 24/7). Hjemmetjeneste (herunder hjemmesykepleie og hjemmehjelp) (tilbud dag/aften/helg). Miljøarbeidertjeneste (tilbud 24/7) til ulike grupper funksjonshemmede og avlastning. Kommunalt produksjonskjøkken. Kommunal del av NAV med Namsos kommune som vertskommune.

Enhet for helse og omsorg utøver sine tjenester med grunnlag i flere lovverk og forskrifter. Bl.a. Helse- og omsorgstjenesteloven. NAV-loven. Sosialtjenesteloven. Pasient- og brukerrettighetsloven. Helsepersonelloven. Folkehelseloven. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Forskrift om en verdig eldreomsorg.

Nedenfor gjengis formål og innhold i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) og Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) (NAV-loven).

Helse- og omsorgstjenesteloven

Lovens formål er særlig å:

1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,
2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,
3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og ha et aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,
4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,
5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og
7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester – skal bl.a. tilby:

- ✓ Helsefremmende og forebyggende tjenester. – Helsetjeneste i skoler og helsestasjonstjeneste.
- ✓ Svangerskaps- og barselomsorgstjenester.
- ✓ Legevakt - Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner. – heldøgns medisinsk akuttberedskap og medisinsk nødmeldetjeneste.
- ✓ Fastlegeordning - Utredning, diagnostisering og behandling.
- ✓ Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.
- ✓ Andre helse- og omsorgstjenester. – Helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse (praktisk bistand, opplæring, støttekontakt), plass i institusjon, avlastningstiltak.
- ✓ Andre tjenester. - Omsorgslønn, boliger for vanskeligstilte, brukerstyrt personlig assistanse, pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner.
- ✓ Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

NAV - loven

Lovens formål:

Legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.

Kommunens ansvar:

Økonomisk sosialhjelp. – Tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering.

Kvalifiseringsprogram.

Forebyggende edruskapsarbeid og behandlingstiltak rusmiddelmisbrukere.

2.6 Kort beskrivelse av utvikling

Avdelingen består av teknisk drift/plankontor, landbrukskontoret og næringskontor.

Avdelingen ivaretar kommunens rolle som planmyndighet i forhold til plan- og bygningsloven, dvs. ivaretar saker som vedkommer kommuneplanens arealdel, inkludert kommunedelplaner, områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner. Avdelingen forestår også behandling av byggesaker.

Teknisk drift omfatter teknisk sjef, avdelingsingeniør, prosjektingeniør, fem vaktmestere og en vaktmesterassistent i totalt 500% stilling og fem renholdere i totalt 500% stilling, og står for forvaltning, drift og vedlikehold av den kommunale bygningsmassen, samt av kommunens vann- og avløpsanlegg, og de kommunale vegene. Teknisk drift omfatter slik alle vaktmestre og alle renholdere ansatt i kommunen.

Avdelingsingeniøren er også daglig leder og sekretær for Midtre Høylandet Borettslag, et borettslag forbeholdt beboere med funksjonshemming. Bygningmessig drift av skole, barnehage, sykeheim og administrasjonsbygg, kommunale boliger og omsorgsboliger ivaretas av denne avdelingen. Drift av grunnvannsbrønner, pumpestasjoner og ledningsnett for både vann og avløp, samt renseanlegg ivaretas her. Vinterdrift og sommervedlikehold av vegnettet inngår også i oppgavene.

Nye prosjekter, enten det er bygg eller andre infrastrukturtiltak, som skal utredes og gjennomføres hører også hjemme på teknisk/utvikling. Det er i løpet av de siste tre årene utredet og satt i gang mange

større prosjekter, og i 2019 ble bemanningen styrket med en prosjektingeniør i 2 års engasjement, fram til august 2021.

Klimaarbeid inngår også i arbeidsoppgavene til avdelinga. Søknader om midler, og det å implementere klimafokus i det hverdagslige kommunale arbeidet styres herfra.

Landbruksavdelingen ivaretar jordbruk, skogbruk og miljø, og består av jordbrukssjef og skogbrukskonsulent. Avdelingen bistår med veiledning på de ulike områdene innen fagfeltet. De forestår forvaltning av saker som skal behandles i henhold til konsesjonsloven, jordloven, viltloven, naturmangfoldloven, skogloven, lov om motorferdsel i utmark og vassdrag, og forpaktningsloven. Behandling av søknader om produksjonstilskott og regionalt miljøtilskott inngår i deres oppgaver i tillegg til en rekke andre tilskuddsordninger for landbruket. Landbruks og skogbrukskontoret ivaretar kommunens miljørelaterte oppgaver med bl.a. viltforvaltning, forurensning, fisk og vann. I tillegg står de for kommunal forvaltning av Høylandets åtte naturreservater, og driver en rekke prosjekter bl.a. med bekjemping av fremmede skadelige arter. Kontoret ivaretar også sekretærfunksjonen for Høylandet fjellstyre.

Næringskontoret forestår behandling av søknader om støtte og tilskudd i forhold til lokalt og regionalt næringsfond, og det jobbes med støtte og tilrettelegging i saker som angår næringsutvikling i kommunen. Sekretærfunksjonen i Høylandet næringsforening ivaretas også her.

2.7 Kort beskrivelse av kirkelige formål

Under ansvaret kirkelige formål ligger bevilget driftstilskudd til Høylandet sokn. Høylandet sokn har 1,45 stilling. De har ansvaret for drift og vedlikehold av 3 kirker – Høylandet kirke, Kongsmoen kirke og Drageid kirke med tilhørende kirkegårder.

Fra 2021 tar staten over de kommunale utbetalingene til tros- og livsynssamfunn.

3. Rammebetingelser

3.1 Innledning med nasjonale føringer.

Grunnlaget for økonomiplanen for perioden 2021 - 2024 og årsbudsjettet for 2021 er rammer gitt i budsjettet for 2020 og økonomiplan for perioden 2020 – 2023, samt statlige føringer jfr. Kommuneproposisjon for 2021 og Statsbudsjettet for 2021.

3.2 Pris og lønnsvekst

Generelle økonomiske forutsetninger

Når det gjelder de økonomiske forutsetningene er det benyttet faste priser, med prisnivået for 1. budsjettår som grunnlag for planperioden - dvs. 2021-priser.

Dette betyr at følgende økonomiske forutsetninger i forhold til 2021-budsjettet er lagt til grunn:

* Prisstigning: - 2,0 %

* Lønn: - her har vi innarbeidet kjent lønn pr. 30.04.2020

Konsumprisindeksen har siden september 2019 til september 2020 steget med 1,6 %, men når en har stipulert prisstigning fra 2020 til 2021 er det benyttet 2,0 %.

Lønn og pensjon

KS har beregnet at årslønnsveksten fra 2019 til 2020 er på 1,7 % inkl. lokale forhandlinger. De har beregnet at overhenget til 2021 utgjør 0,3 %. Årslønnsveksten fra 2020 til 2021 er stipulert til 2,2 %.

Kommunen har budsjettet med fastlønn inkl. sosiale utgifter på ca. kr. 80,0 mill. i 2021 og 1,9 % (2,2% fratrasket overhenget på 0,3%) i årslønnsvekst på dette utgjør ca. 1,5 mill. kroner, noe som er avsatt på ansvar 1905 årslønnsvekst.

Det er innarbeidet følgende arbeidsgiverandel for KLP og STP

• Sykepleierordningen	17,41 %
• Fellesordningen	17,69 %
• Statens Pensjonskasse	9,50 %

For alle de tre ordningene er det betydelig nedgang fra 2020 på grunn av rimelig lønnsoppgjør i 2020 og også forventninger om dette i 2021.

Premieavviket er differansen mellom beregnet pensjonskostnad og faktisk innbetalt premie.

Premieavviket skal enten inntektsføres eller utgiftsføres i årsregnskapet, for så å bli tilbakeført i påfølgende i regnskapsår. Regnskapsføring av premieavvik ble innført i 2002, og så blir regnskapsført premieavvik i årene etter dekket inn over de neste 15 år, jfr. k.sak 023/03, pkt. 2. Etter en senere forskriftsendring skal premieavviket fra og med 2011 amortiseres over 10 år, og i mai 2014 ble det gjort en ny endring slik at for premieavvik oppstått i 2014 og skal premieavviket amortiseres over 7 år.

Regnskapsåret 2002, var det første året med føring av premieavvik. Det ble den gangen inntektsført et premieavvik, som vi i alle årene ble utgiftsført 1/15-del av hvert år til og med året 2017. Da var vi ferdig med premieavviket fra regnskapsåret 2002. I 2021-regnskapet vil det være siste postering på premieavviket fra 2006-regnskapet.

Det er beregnet 5,1 % i arbeidsgiveravgift på all lønn og pensjon.

3.3 Gebyrer og betalingssatser

Kommunale avgifter

Det er lagt inn en generell økning på betalingssatser på 2,7 % med unntak av flg. avgifter/betalingssatser hvor det er innarbeidet ingen økning, eller økning pga prosjekt/inndekning eller fra interkommunale løsninger.

- Ingen endring på tilknytningsavgift vann
- Ingen endring på tilknytningsavgift kommunalt avløpsnett
- Årsavgiften for avløp endres ikke.
- Renovasjonsgebyret for husholdningsrenovasjon foreslås uendret, selv om representantskapet for MNA har innarbeidet i sitt budsjett 8 % økning. Hytte- og fritidsrenovasjon økes med 15 %, noe som er i tråd med budsjettet til MNA. Det akkumulert underskudd som vi hadde noen år ble redusert i sin helhet i 2019, og pr. 01.01.2020 var det kr 15.024,82 plassert på selvkostfond for denne ordningen.
- MNA har innarbeidet i sitt budsjettforslag for 2021 en økning i slamgebyret med 20 %. Det foreslås at vi legger MNA sitt forslag til grunn og som for 2020 legger vi på kr 300,- til dekning av kommunens administrative kostnader samt til reduksjon i det akkumulerte underskuddet som vi har opparbeidet i flere år. Det akkumulerte underskuddet som var på kr 826 442,69 pr. 01.01.2019, ble i løpet av 2019 redusert og er nå på kr 761.713,52.
- Feiegebyret endres ikke,

Dekningsgraden fremgår av tabellen nedenfor:

Dekningsgraden kommunale VAR-tjenester									
	Selvkostfond pr. 01.01.2018	Akk.underskudd pr. 01.01.2018	Selvkost- prosent 2018	Selvkostfond pr. 01.01.2019	Akk.underskudd pr. 01.01.2019	Selvkost- prosent 2019	Selvkostfond pr. 01.01.2020	Akk.underskudd pr. 01.01.2020	Selvkost- prosent 2020
Vann	kr -	kr -12 024,84	80,5 %	kr -	kr -519 520,74	101,4 %	kr -	kr -499 466,91	
Avløp	kr 173 416,46		110,5 %	kr 347 879,76		110,2 %	kr 527 814,81		
Slam		kr -642 776,90	63,0 %		kr -826 442,69	136,5 %		kr -761 713,32	
Renovasjon		kr -429 475,38	110,5 %		kr -218 054,83	110,7 %	kr 15 024,82	kr -	
Feiing	kr 175 398,00		96,1 %	kr 166 040,51		94,0 %	kr 145 449,34		
SUM	kr 348 814,46	kr -1 084 277,12	kr 4,61	kr 513 920,27	kr -1 564 018,26		kr 688 288,97	kr -1 261 180,23	

Betalingssatser:

- Betalingssatser og egenandeler økes generelt med 2,7 %

3.4 Statlige overføringer og tilskudd.

Kommunens frie inntekter består av skatt på inntekt og formue og rammetilskudd. Rammetilskuddet kommer frem som summen av innbyggertilskuddet, distriktstilskudd, skjønnstilskudd, regionsentertilskudd, veksttilskudd og storbytilskudd.

Innbyggertilskuddet består av et kronebeløp pr. innbygger, saker med særskilt fordeling, en utgiftsutjevning basert på kostnadsnøkler, en inntektsgaranti (INGAR-ordningen) og en skatteutjevning. Kostnadsnøklerne er oppdaterte og fanger opp endringer i befolkningssammensetningen, levekår, reiseavstander og andre strukturelle forhold.

Statsbudsjettet for 2021 er lagt frem og i grønt hefte for 2021 er det gjort rede for de bevilgninger som er gjort over kap. 571 Rammetilskudd til kommuner. Grønt hefte er et vedlegg til statsbudsjettet.

Opplysningene i grønt hefte er lagt inn i KS' prognosemodell for beregning av rammetilskuddet til kommunene basert på gjennomsnittsnivået for skatt i siste 3 skatteår per innbygger i kommunen.

Pris og lønnsveksten i kommunesektoren er i statsbudsjettet for 2021 anslått til 2,7 % - deflatoren, hvor lønnsvekstanslaget er satt til 2,2 %. Deflatoren på 2,7 % er beregnet slik:

Faktorer	Vekt	Anslag	Veid
Lønnsvekst	0,6	2,2 %	1,3 %
Prisvekst	0,4	3,5 %	1,4 %
Veid Snitt (Deflator)			2,7 %

KS' prognosemodell viser følgende skatt- og rammetilskudd for økonomiplanperioden, noe som er lagt til grunn i budsjett og økonomiplanarbeidet, basert på folketall på 1233 innbyggere pr. 01.07.2020:

(tall i 1000 kroner)	Økonomiplanperiode			
	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	30 531	30 690	30 686	30 682
Utgiftsutjevningen	36 084	36 131	36 129	36 127
Overgangsordning - INGAR	-47	-43	-37	-31
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)	367	237	237	237
Nord-Norge-tilskudd/Namdalsstilskudd	2 291	2 295	2 295	2 295
Småkommunetillegg	5 432	5 432	5 432	5 432
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	74 658	74 742	74 742	74 742
Netto inntektsutjevning	9 949	9 949	9 949	9 949
Sum rammetilskudd før evt. ekstra skjønn fra fylkesmannen	84 607	84 691	84 691	84 691
Skatt på formue og inntekt	28 815	28 815	28 815	28 815
Sum budsjettert skatt og rammetilskudd	113 400	113 500	113 500	113 500

Det er her forutsatt at folketallet holder seg på 1233 innbyggere også 01.01.2021 og i hele økonomiplanperioden (det samme som pr. 01.07.2020) I forhold til SSB's befolkningsprognoser kan dette være et vel optimistisk anslag, men med kommunens planlagte satsing på å opprettholde bosettingen i kommunen og få tilflytting mener en likevel at dette kan være en realistisk forutsetning.

Når det gjelder småkommunetillegget til kommuner med under 3.200 innbyggere, beregnes det utfra distriktsindeksen. Distriktsindeksen bygger på indikatorer som sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå. For å få høyeste sats – kr 6.034.000 i småkommunetilskudd må kommunen ha en distriktsindeks lavere enn 36, og her har det svingt fra år til år uten at noen kan gi en fullgod forklaring på årsaken til dette. Distriktsindeksen som ble brukt i forbindelse med beregning av småkommunetilskuddet i 2018, var indeksen for 2016 og den var da 34,7 som utløste høyeste sats. I 2021-budsjettet opplyses det i grønt hefte at det brukes samme distriktsindeks som i inntektssystemet for 2020 (dvs. distriktsindeksen fra 2017), justert med anslått pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren. Som følge av dette får kommunen også for 2021 nest høyeste sats, som er kr 602.000 under høyeste sats. Regjeringen har fastsatt revidert distriktsindeks, men denne vil inntil videre ikke benyttes ved beregning av de regionalpolitiske tilskuddene i inntektssystemet.

Korona-pandemien

Det foreligger et forslag fra regjeringen om at kommunene skal få økt innbyggertilskuddet med kr. 4,4 milliarder i 2021 til kompensasjon for merutgifter til Covid-19. Dette kommer i tillegg til innbyggertilskuddet i tabellen ovenfor. Tilskuddet utgjør kr. 819 pr. innbygger, og for Høylandet kommune utgjør det ca. kr. 1,0 mill. I tillegg innvilges kommunene også mer penger til kontrolltiltak knyttet til smittevern. Dette utgjør kr. 0,5 mill. for kommunen. Dersom dette blir vedtatt i Stortinget vil Høylandet kommune totalt sett motta kr. 1,5 mill neste år. En har valgt å ikke budsjettere med denne

inntekta i budsjettet for 2021 da det heller ikke har budsjettert med merutgifter forbundet med Korona-pandemien i budsjettforslaget.

Investeringskompensasjon

Kommunen får utbetalt investeringskompensasjon for oppføring av omsorgsboliger og nye rom ved Høylandet sykeheim som for tidligere år. Det utbetales også rentekompensasjon i forbindelse med skoleanlegg og kirkebygg.

Integreringstilskudd flyktninger

Høylandet kommune mottok de første flyktningene i desember 2015, og kommunen mottar de første 5 årene et integreringstilskudd pr. flyktning avhengig av om vedkommende er enslig eller om det er en familie, og avhengig av om det er voksne eller barn. Kommunen mottar et tilskudd på kr 241.000 det året en enslig bosettes, eller kr 194.300 pr familiemedlem (2020-satser). Dette integreringstilskuddet nedtrappes så for hvert år, ned til kr 72.000 pr. person i år 5. Det er derfor viktig at kommunen klarer å gjøre de som bosettes mest mulig økonomisk selvstendige i løpet av den perioden kommunen får integreringstilskudd.

Dette integreringstilskuddet skal brukes til:

- ✓ Tilskudd til inventar og utstyr samt klær når de bosettes
- ✓ Tilskudd til livsopphold inntil de kommer i introduksjonsprogram
- ✓ Introduksjonsstønad mens de har opplæring i norsk og samfunnsfag – i 2 år
- ✓ Kjøp av tolketjenester, sikre at begge parter forstår hva som blir sagt. Tolketjenester brukes i hovedsak av flyktningetjenesten, helsesøster, NAV, legetjenesten, barnehage og skole.
- ✓ Styrking av bemanning i barnehage når disse barna starter til de lærer seg språket og rutiner
- ✓ Morsmålsassistent i skolen
- ✓ Skyssutgifter – tilrettelegging for at de kan delta i introduksjonsprogrammet.
- ✓ Tilskudd til barnehage eller SFO
- ✓ Lykkes en ikke med integreringen, og de ikke kommer seg ut i lønnet arbeid, vil de når introduksjonsprogrammet avsluttes etter 2 år, tilbake til sosialstønad fra NAV. De må da få tilskudd til livsopphold og boutgifter. Dette skal også dekkes av integreringstilskuddet.
- ✓ Lønn til flyktningkonsulenten og programrådgiver som veileder den enkelte.

Det kommer eget tilskudd til norsk og samfunnsopplæringen, hvor Høylandet kommune kjøper norskopplæring av Grong kommune. Det meste av samfunnsopplæringen kjøres i regi av flyktningetjenesten, og noe ved kjøp av tjenester fra Namsos kommune og Grong kommune.

I 2020 er det ikke blitt bosatt nye flyktninger i kommunen. Det ser pr. i dag ut til at kommunen heller ikke vil få nye flyktninger som bosetter seg 2021.

Oppgaveendringer og korreksjoner i budsjettopplegget for rammetilskudd 2021

Det er ikke registrert at det er noen øremerkede tilskudd som Høylandet kommune har mottatt tidligere som innlemmes i kommunens rammetilskudd fra 2021. Her er noen av endringene i budsjettopplegget for 2021:

- Bevilgningen til frivilligsentraler foreslås lagt om til øremerket finansiering fra og med 2021. Beløpet er tatt ut av rammetilskuddet og overført til et eget øremerket tilskudd for frivilligsentraler på kulturdepartementets budsjett. Dette utgjør kr. 427.000 for Høylandet.
- Staten overtar fra 1. januar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Det er som følge av dette trukket ut 0,45 mrd. kroner fra kommunerammen, fordelt med et likt beløp (kroner 87) per innbygger – kr. 107.000 for Høylandet.
- Egenandelstak 1 og 2 for frikort for helsetjenester slås sammen til et nytt egenandelstak fra 1. januar 2021. Regjeringen foreslår at kommunerammen økes med 50 mill. kroner, fordelt etter

delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp, slik at kommunene vil kunne skjerme utsatte grupper som kan få utfordringer med høyere egenbetaling. Dette utgjør kr. 6.678 for Høylandet.

- Det foreslås å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til 3. og 4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Som kompensasjon for kommunenes inntektsbortfall økes kommunerammen med 25 mill. kroner fordelt etter delkostandsnøkkelen for grunnskole. Kr. 8.024 for Høylandet
- Aldersgrensen for utvidet rett til ettervern i barnevernet økes fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes kommunerammen med 24 mill. kroner fordelt etter delkostandsnøkkelen for barnevern. Utgjør kr. 3.837 for Høylandet.
- For 2021 foreslås det en bevilgning på 100 mill. kroner til habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne, og det vises til at smitteverntiltakene som følge av koronavirusutbruddet gir økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Utgjør kr. 43.000 for Høylandet.

Følgende helårseffekter av oppgaveendringer mv. fra 2020 er innarbeidet i kommunerammen for 2021:

- Skatteoppkrevingen overføres til staten 1. november 2020, og helårseffekten av omleggingen, 945 mill. kroner er trukket ut av rammetilskuddet etter delkostandsnøkkelen for administrasjon. (Utgjør kr. 461.684 for Høylandet) Helårseffekten på 945 mill. kroner innebærer at staten ikke har gjort fradrag for at kommunene vil tape innfordringsinntekter som følge av omleggingen.
- Inntektsgradert foreldrebetaling 1. og 2. trinn ble innført fra skoleåret 2020/21, og kommunerammen er oppjustert for helårseffekt av endringen, 84 mill. kroner. Økningen er fordelt etter delkostandsnøkkel for grunnskole. Utgjør kr. 26.961 for Høylandet.
- Gratis SFO til barn med særskilte behov 5. - 7. trinn, økning på 30 mill. kroner, fordelt etter delkostandsnøkkel for grunnskole. Utgjør kr. 9.629 for Høylandet.
- Tilskudd til fastleger, knekkpunkt og grunntilskudd, økning på 126 mill. kroner, er fordelt etter delkostnadsnøkkel for kommunehelse. Utgjør for kommunen kr. 54.215.

3.5 Tidligere vedtak som har konsekvenser for økonomiplanen.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i møte 02.02.2017, sak 3/2017 med hjemmel i eiendomsskatteloven §§2 og 3, å innføre generell eiendomsskatt i kommunen fra og med 01.01.2018, og denne merinntekten skulle brukes til finansiering av nye investeringer.

Endringer i regelverket for eiendomsskatt som gjelder beskatning av produksjonsutstyr- og installasjoner for verker og bruk som kom i 2019 (hvor skattetakstene reduseres med 1/7-del hvert år), samt en obligatorisk reduksjonsfaktor på 30 % i eiendomsskattegrunnlaget på bolig- og fritidseiendommer etter en endring av eiendomsskattelovens § 8 A-2 som kom i 2020, og at maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig f.o.m. 2021 kun kan være på 4 promille, gjør at forventede eiendomsskatteinntekter i 2021 og åra framover vil være ca. kr. 1,1 mill. mindre enn det ville ha vært uten disse regelendringene.

De nye endringene i eiendomsskatteloven har medført en reduksjon i eiendomsskatt i forhold til det inntektsgrunnlaget kommunen la til grunn når en fant rom for å igangsette tilbygg barnehage, ny flerbrukshall, kjøp av brannbil, og at en i gjeldende økonomiplan har planer om oppføring av bl.a. ny brannstasjon og ombygging av helse- og omsorgsbygget. Dette medfører at en må finne andre driftsinntekter, eller redusere utgiftene slik at renter og avdrag tilsvarende kr. 1,1 mill. årlig kan betjenes i årene fremover.

Skatteinnfordring

Skatteoppkrevingen er blitt overført fra kommunene til Skatteetaten (staten) med virkning fra 01.10.2020. Argumentet for dette er at man mener en da kan gjøre innkrevingen mer effektiv, enklere for næringslivet og publikum, samt styre innsatsen mot svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.

Avtalen om kjøp av skatteoppkreverfunksjon som Høylandet kommune har med Nye Namsos kommune er derfor avvirket. Staten har redusert rammetilskuddet til kommunen som følge av dette med kr. 461.684,- fra 2020 til 2021. Forventede utgifter fratrasket inntekter (gebyrer som blir inntektsført kommunene) til ordningen i 2020 er på i underkant av kr. 200.000, så på denne omleggingen vil kommunen tape kr. 261.000 på å bli trukket i rammetilskuddet.

Renteutgifter

Det er innarbeidet dagens rentenivå på samtlige lån og gått ut ifra at dette vil holde seg ut 2021, jmf prognoser fra Norges bank og anbefalinger fra KLP og Kommunalbanken. Med en langsiktig lånegjeld, ekskl. pensjonsforpliktelser pr. 31.08.2020 på 175 millioner kroner har Høylandet kommune inngått fastrenteavtaler for 45,1% av lånemasse. Dette reduserer risikoen ved en eventuell renteøkning.

Rentene har pga koronapandemien gått betydelig ned i løpet av året. Følgende budsjettrenter anbefales fra kommunalbanken i økonomiplanperioden når det gjelder flytende rente:

	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/20					Oppdatert 24.09.2020		
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin- påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin- påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2021	0,00	0,30	0,30	0,60	0,90	0,37	0,6	0,97
2022	0,15	0,30	0,45	0,60	1,05	0,46	0,6	1,06
2023	0,50	0,30	0,80	0,60	1,40	0,65	0,6	1,25
2024	0,70	0,30	1,00	0,60	1,60	0,88	0,6	1,48

I økonomiplanen har en budsjettert med en rente på 1% over dagens rente på løpende flytende lån i perioden 2022-2024 og på nye lån som tas opp i økonomiplanperioden. Dette for å ha en liten sikkerhetsmargin i tilfelle en uventet renteoppgang.

En økning av renta på 1% på de lånene med flytende rente vil gi en merutgift på kr. 700.000 i året. Samtidig vil en kunne få kr. 200.000 – 300.000 mer i renter på bankinnskudd også.

Av den samlede lånemassen på kr. 144,9 mill. som kommunen hadde ved utgangen av 2019 mottok kommunen rente- og avdragskompensasjon for en lånemasse på kr. 4,8 mill. og rentekompensasjon for en lånemasse på kr. 5,7 mill. Dette videreføres i planperioden.

3.6 Øremerkede tilskudd.

Tilskudd til Samfunnshus - grendehus

Lånet til Høylandet samfunnshus som Høylandet kommune hadde garantert og betalt for i 15 år ble nedbetalt i 2020. For 2021 er det budsjettert med betaling av et tilskudd til ulike samfunnshus/grendehus med til sammen kr. 97.276.

Tilskudd til Norsk Revyfaglig Senter

Virksomheten får tilskudd til drift og for 2021 er det budsjettert med et tilskudd på kr. 87.125. Dette utløser ytterligere tilskudd fra andre offentlige instanser. Senteret er også aktive til å tilføre aktivitet og prosjekter til kommunen. Tas tilskuddet bort vil de sannsynligvis måtte legge ned.

Tilskudd til Norsk Revyfestival

Kommunestyret vedtok i behandlingen av årsbudsjettet for 2016, sak 116/2015, pkt.11 å øke tilskuddet til Norsk Revyfestival til kr 82.000 for 2016. Dette nivået er innarbeidet i framtidige budsjett, med

korrigering for prisvekst. For 2021 er det budsjettert med et tilskudd på kr. 88.150. Dette tilskuddet utløser tilskudd fra stat og fylkeskommune.

Tilskudd til Høylandet Tråkk

Tidligere budsjettramme til kultur og tilskudd til Høylandet Tråkk på kr 30.000 til løypekjøring videreføres.

Kommunestyret vedtok i K.sak 116/2015, pkt. 13a) at IL Hållingen ved Høylandet Tråkk skulle innvilges et årlig tilskudd på kr 36.000 i 10 år til anskaffelse av tråkkemaskin, siste tilsagnsår er 2025. Dette er innarbeidet i planperioden.

Tilskudd til IL Hållingen - kunstgressbane

Kommunestyret vedtok i møte 13.12.2012, sak 68/2012, pkt. 3d) flg.:

Høylandet kommune innvilger et årlig anleggstilskudd til IL Hållingen til bygging av kunstgressbane tilsvarende et låneopptak på 1,7 mill kroner med en løpetid på 10 år.

IL Hållingen har et lån i Kommunalbanken med følgende betalingsplan:

	Restgjeld pr. 01.01	Avdrag	Renter	Sum tilskudd
2019	909 150	181 840	19 433	202 000
2020	727 310	181 840	15 342	198 000
2021	545 470	181 840	11 250	194 000
2022	363 630	181 840	7 159	189 000
2023	181 790	181 790	3 068	185 000
2024	-			

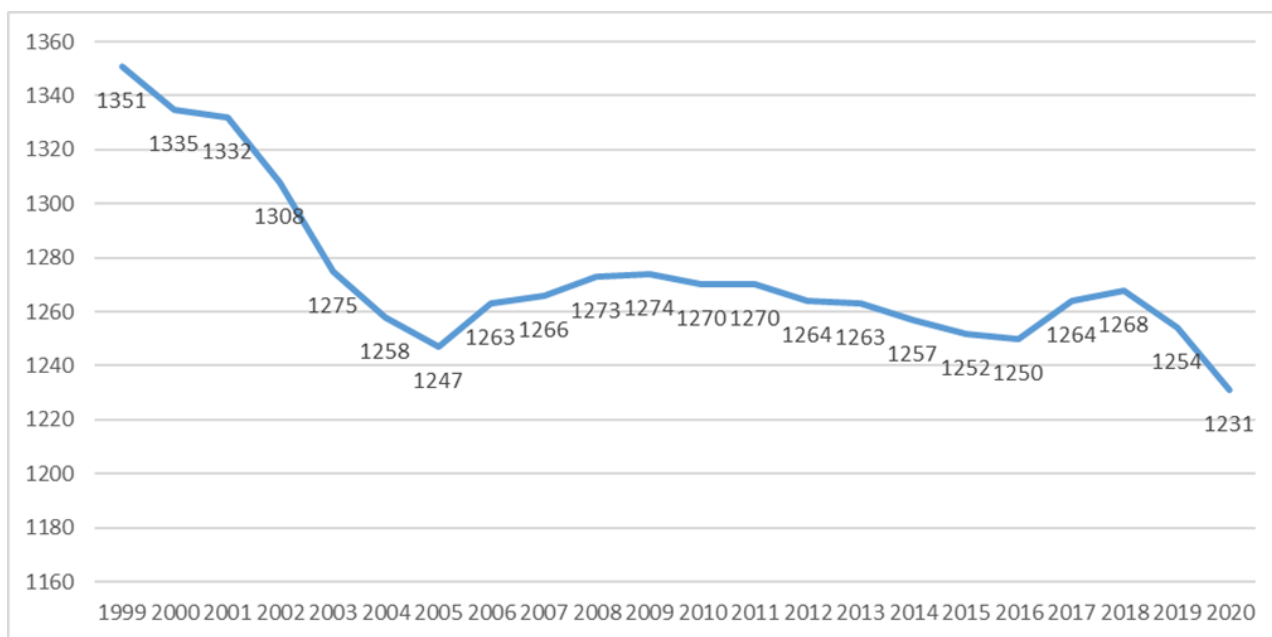
Selv om summen av renter og avdrag reduseres etter hvert som lånet nedbetales, er ikke rammen til kultur redusert tilsvarende i planperioden.

Tilskudd til Høylandet frivilligsentral

Tilskuddet til frivillighetssentraler skal bli lagt som øremerket finansiering i 2021 og bli utbetalt over kulturdepartementets budsjett. Kr. 427.000 er derfor blitt trukket i rammetilskuddet til kommunen. Tilskuddet som kommunen utbetaler til Høylandet frivillighetssentral, blir derfor redusert tilsvarende, slik at bevilget tilskudd i budsjettet for 2021 er kr. 202.344. Resterende beløp til frivillighetssentralen på kr. 427.000 blir enten utbetalt direkte til frivillighetssentralen fra staten, eller det blir utbetalt til kommunen som igjen viderebetaler til frivillighetssentralen.

4. Kommunens ståsted i dag

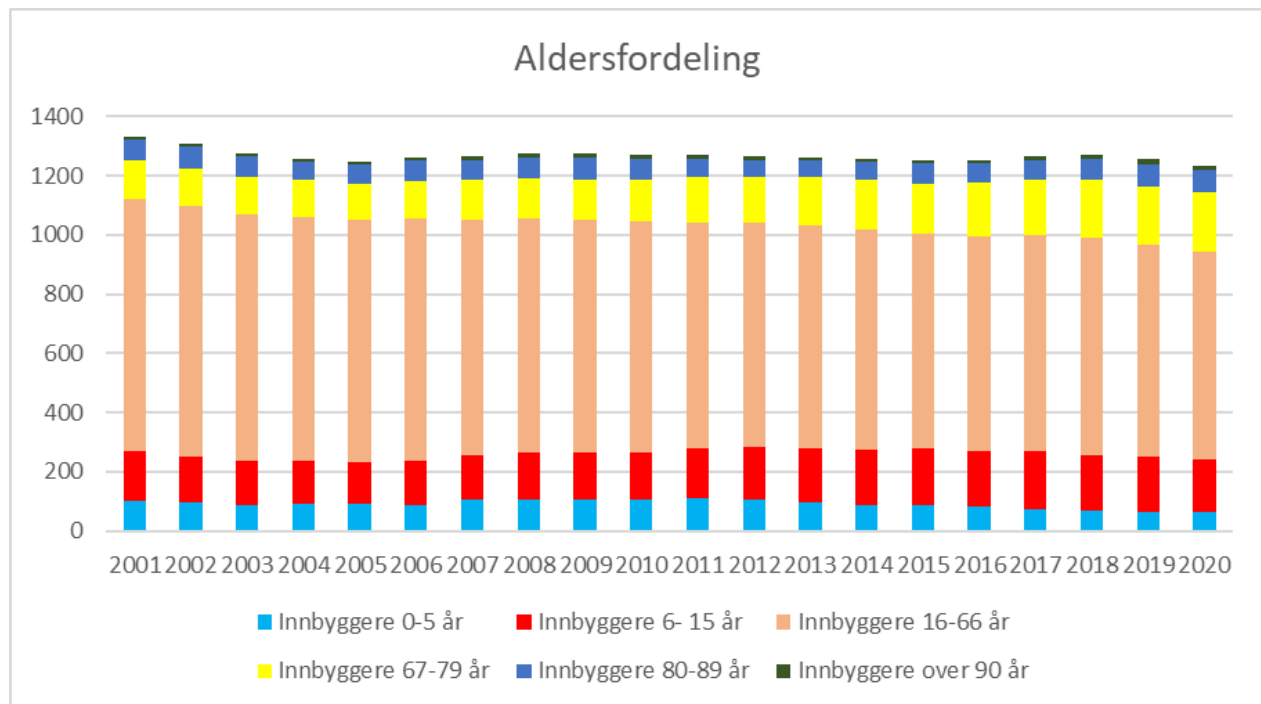
4.1 Folketallsutvikling og demografisk utvikling

Ses det nærmere på folketallet de siste årene, så har det vært en jevn nedgang fra 2001 til 2005. Folketallet gikk litt opp i løpet av årene 2016 til 2018, noe som har sammenheng med bosetting av nye hållinger. Pr. 2. kvartal 2020 oppgir SSB at det 1233 innbyggere i kommunen, altså en oppgang på 2 personer i løpet av 1. halvår.

De siste årene	2001	2002	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Innbyggere i alt	1332	1308	1258	1247	1279	1266	1273	1274	1270	1270	1264
De siste årene	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	%vis endring 2001-2020		
Innbyggere i alt	1263	1257	1252	1250	1264	1268	1254	1231		-7,58 %	

Når det gjelder aldersfordelingen blant innbyggerne, har dette endret seg på følgende måte siden 2001:

Grafen illustrerer den demografiske utviklingen der ulike aldersgrupper er lagt ovenfor hverandre for hvert år. Inndelingen er gjort etter den demografiske inndelingen i inntektssystemet.

Tall pr. 01.01.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Innbyggere 0-5 år	100	98	86	93	94	85	105	105	106	107	113	106
Innbyggere 6-15 år	169	152	150	143	140	152	150	162	160	159	168	178
Innbyggere 16-66 år	852	849	833	824	815	816	795	786	785	782	762	757
Innbyggere 67-79 år	132	126	126	125	125	130	135	138	137	140	151	155
Innbyggere 80-89 år	68	73	71	62	62	69	68	68	71	67	60	56
Innbyggere over 90 år	11	10	9	11	11	11	13	14	15	15	16	12
Innbyggere i alt	1332	1308	1275	1258	1247	1263	1266	1273	1274	1270	1270	1264
Tall pr. 01.01.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2001-2020		2001-2020 i %	
Innbyggere 0-5 år	97	89	86	81	74	69	65	65	-35		-35,00 %	
Innbyggere 6-15 år	182	187	192	191	194	187	184	177	8		4,73 %	
Innbyggere 16-66 år	754	744	727	721	733	732	717	702	-150		-17,61 %	
Innbyggere 67-79 år	161	165	169	183	184	197	197	199	67		50,76 %	
Innbyggere 80-89 år	58	63	68	65	68	70	75	78	10		14,71 %	
Innbyggere over 90 år	11	9	10	9	11	13	16	10	-1		-9,09 %	
Innbyggere i alt	1263	1257	1252	1250	1264	1268	1254	1231	-101		-7,58 %	

Kommunen hadde en topp i antallet barn 0-5 år i 2011 med totalt 113 barn i denne aldersgruppen, mens en nå er nede i 65 barn i samme aldersgruppe, en nedgang på 48 barn over 9 årsperiode.

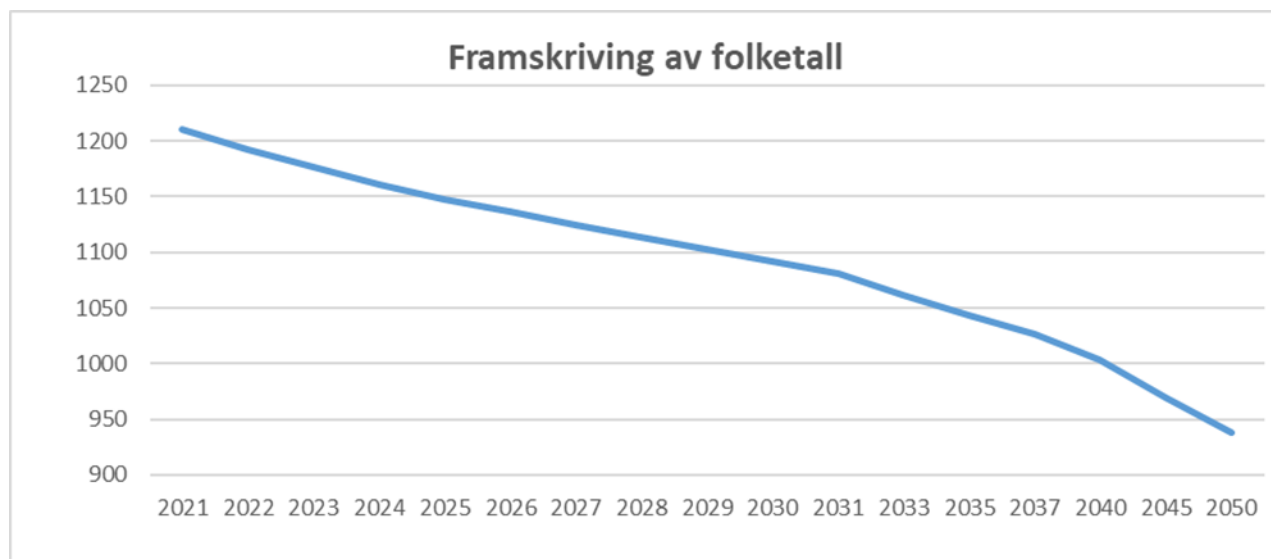
Når det gjelder barn i skolepliktig alder – 6 – 15 år, var toppen i 2017 med 194 barn, mens en nå tre år senere har 177 barn - 17 barn mindre i skolepliktig alder i hht SSB sine tall.

Dersom det ses på aldersgruppen 16 – 66 år, de som er i yrkesaktiv alder, har det siden 2001 vært en nedgang i innbyggertallet. I 2001 var det 852 innbyggere i denne aldersgruppen, mens det nå i 2020 er 702 personer, en nedgang på 150 personer. Dette er bekymringsfullt. Det er denne aldersgruppen som skal produsere nye innbyggere og være med på å produsere de tjenestene som kommunen skal gi til sine innbyggere. Det er barnehage, undervisning i skolen, SFO, kulturskole, helse- og omsorgstjenester, samt tekniske tjenester.

En annen aldersgruppe som har økt mye i perioden 2001 til 2020, er gruppen 67 – 79 år, økningen her er på 67 personer. Dette er etterkrigsgenerasjonen som er kommet til denne aldersgruppen.

Aldersgruppen over 80 år har økt fra 2016 til i 2020 med 13 personer. Etter hvert som etterkrigsgenerasjonen kommer opp i denne aldersgruppen må en regne med en ytterligere økning av antallet personer her og naturlig nok også en økning i utgiftene innenfor helse- og omsorg pga mange eldre over 80 år.

4.2. Framskriving av folketall

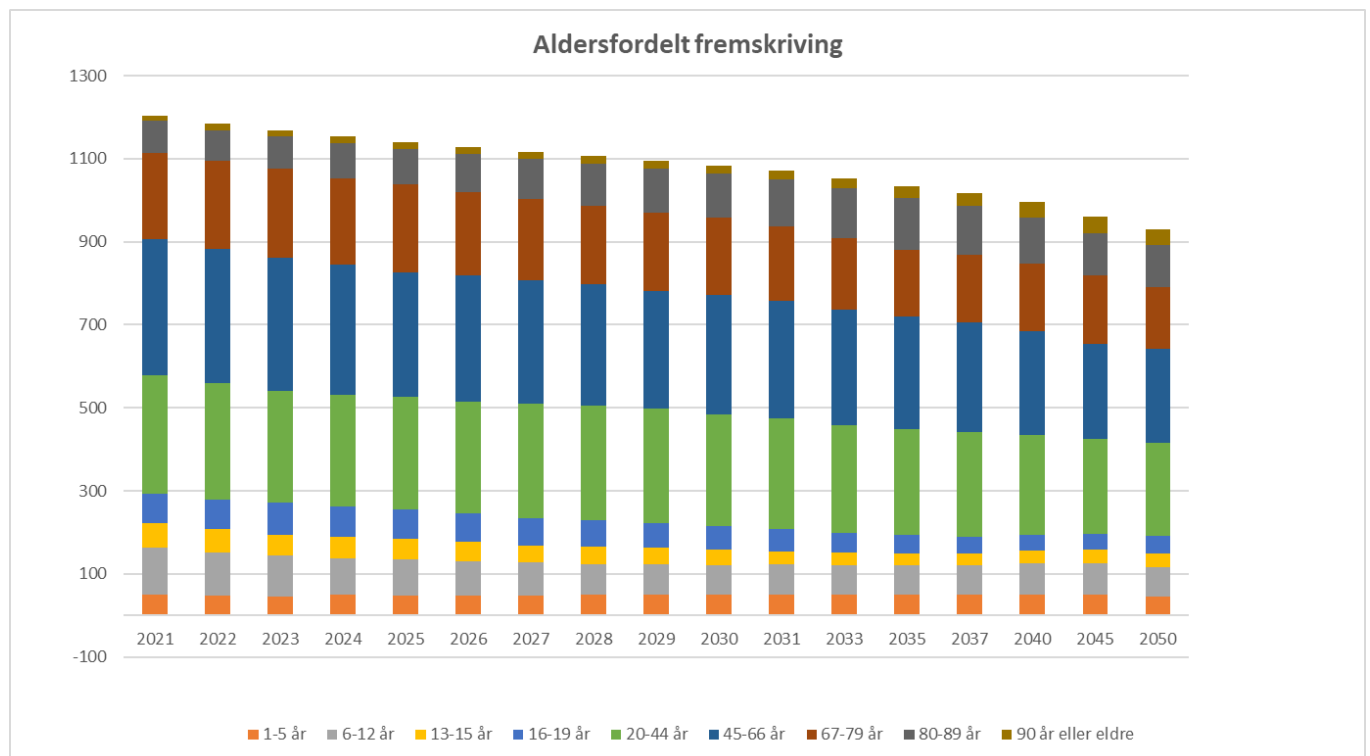
De siste årene	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Innbyggere i alt	1211	1192	1176	1161	1148	1137	1125	1114	1103	1092
De siste årene	2031	2033	2035	2037	2040	2045	250	% -vis endring 21-50		
Innbyggere i alt	1081	1062	1043	1027	1004	969	938	-22,54 %		

SSB utarbeidet nå i sommer en ny befolkningsframskriving fram mot 2100 for hele nasjonen, men pr kommune er befolkningsprognosen fremskrevet til 2050. I tidligere økonomiplaner er det benyttet befolkningsframskrivingen som ble foretatt i 2012, men tallene er nå oppdatert med den nye befolkningsprognosen som foreligger. Den prognosen som er gjengitt i denne analysen, er som tidligere basert på alternativ MMMM fra SSB sin prognoses som står for middels nasjonal vekst med forutsetninger om; middels fruktbarhet, middels levealder, middels innlandsmobilitet og lav netto innvandring.

Prognosen fra SSB viser at kommunen forventes å ha 1211 innbyggere i 2021 (pr. 01.07.20 var det 1233 i kommunen), og det er en god del lavere enn det som det mest sannsynlig vil være og som administrasjonen har forutsatt i økonomiplanarbeidet. Årsaken til dette er at prognosen blant annet bygger på tendenser de senere årene og framskriver dette. Fra 2018 til 2020 har nedgangen vært på 37 innbyggere, og dersom dette hadde fortsatt i samme spor hvert år vil nok prognosen fra SSB ha vært mer riktig. Kommunen har imidlertid ikke kunnskap/ressurser nok til å lage en egen korrigert befolkningsframskriving, så SSB sin prognose er likevel blitt brukt. Prognosen vil uansett gi et godt

bilde av hvordan befolkningssammensetningen forventes og endre seg i forhold til antall eldre, barn og yrkesaktive.

Prognosen viser at folketallet i Høylandet vil reduseres fra 1211 til 938 i prognoseperioden. I og med at antallet innbyggere har økt med 2 personer i 1 halvår 2020 (fra 1231 til 1233) er det grunn til å tro at denne prognosen vil være for pessimistisk.

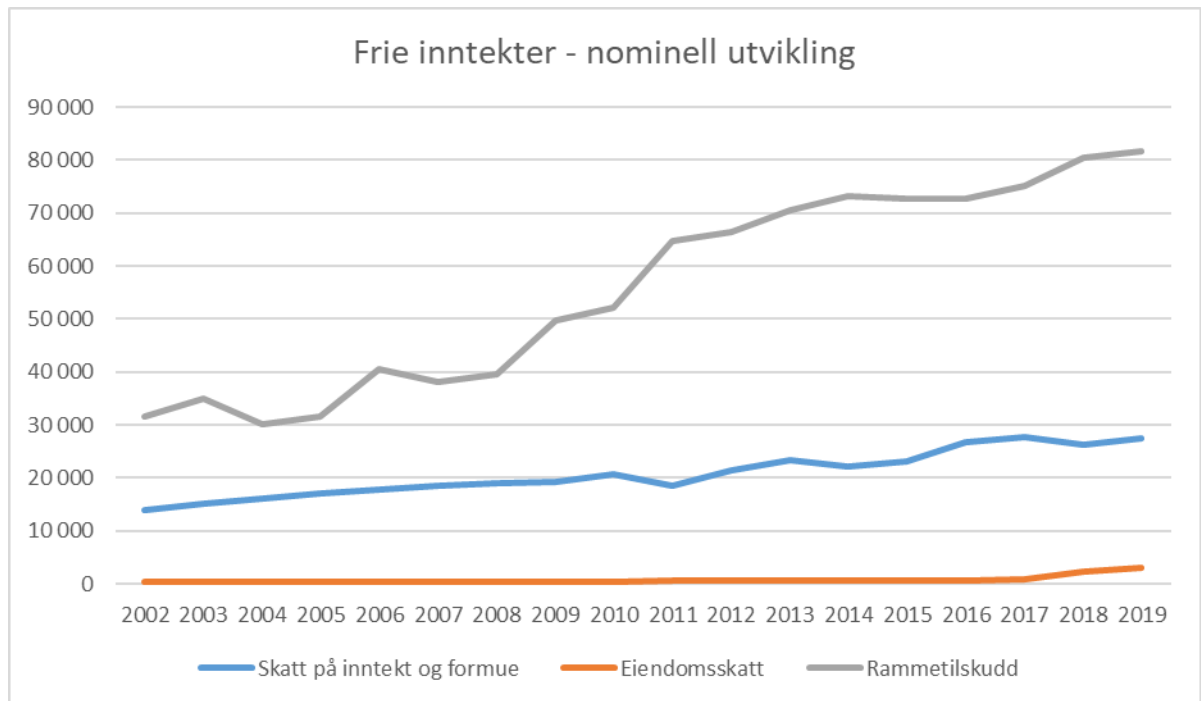
Tall pr. 01.01	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Innbyggere 0-5 år	57	55	53	57	56	56	56	57	57	58	59
Innbyggere 6-15 år	173	162	149	141	136	130	121	117	113	110	104
Innbyggere 16-66 år	684	674	668	655	643	641	638	632	620	612	604
Innbyggere 67-79 år	207	213	214	208	211	201	195	189	187	187	178
Innbyggere 80-89 år	78	73	78	84	86	92	97	101	106	106	115
Innbyggere over 90 år	12	15	14	16	16	17	18	18	20	19	21
Innbyggere i alt	1211	1192	1176	1161	1148	1137	1125	1114	1103	1092	1081

Tall pr. 01.01	2033	2035	2037	2040	2045	2050	2021-2050	2021-2050 i %
Innbyggere 0-5 år	59	60	60	60	57	53	-4	-7,02 %
Innbyggere 6-15 år	102	100	100	104	109	105	-68	-39,31 %
Innbyggere 16-66 år	585	571	556	529	496	492	-192	-28,07 %
Innbyggere 67-79 år	171	160	162	163	165	149	-58	-28,02 %
Innbyggere 80-89 år	122	124	119	111	101	100	22	28,21 %
Innbyggere over 90 år	23	28	30	37	41	39	27	225,00 %
Innbyggere i alt	1062	1043	1027	1004	969	938	-273	-22,54 %

Ifølge denne prognosen blir andelen 16-66 år redusert med 192 personer fra 2021 frem til 2050, noe som gjør at andelen av kommunens innbyggere som er i produktiv alder og yrkesaktiv alder går ned med 28%, mens andelen over 80 år øker betydelig mot 2050.

4.3 Økonomisk utvikling

4.3.1 Frie inntekter

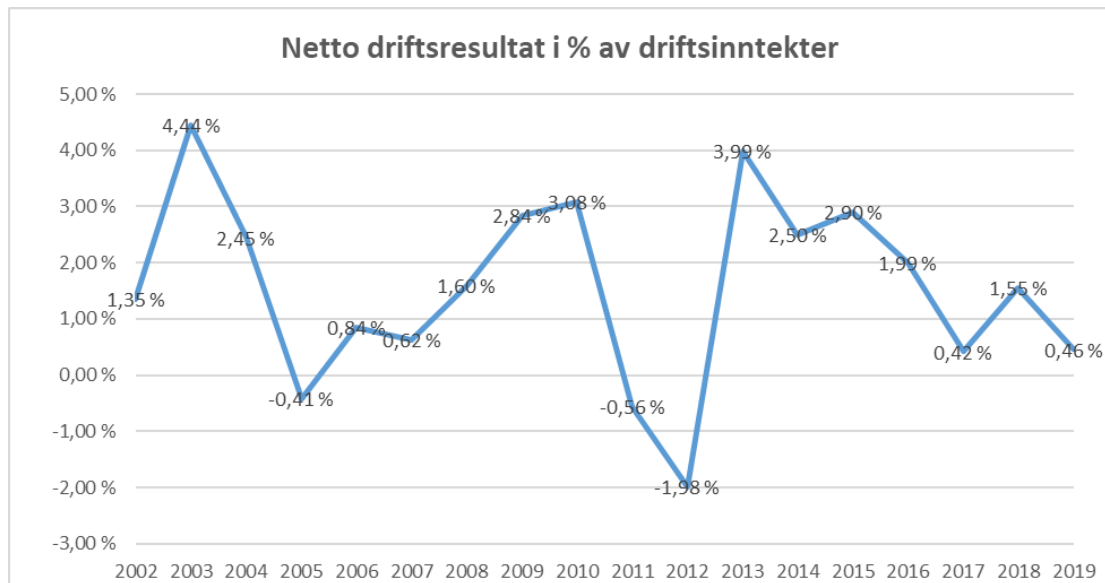
Tall i tusen kroner	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Skatt på inntekt og formue	13 972	15 097	16 058	17 003	17 736	18 440	18 951	19 278	20 796
Eiendomsskatt	323	319	312	331	359	359	359	352	351
Rammetilskudd	31 629	35 017	30 245	31 534	40 437	38 010	39 606	49 781	52 153
Sum frie inntekter nominelt	45 924	50 433	46 615	48 868	58 532	56 809	58 916	69 411	73 300

Tall i tusen kroner	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skatt på inntekt og formue	18 559	21 372	23 368	22 187	23 151	26 653	27 648	26 225	27 501
Eiendomsskatt	738	735	722	722	722	720	746	2 355	2 970
Rammetilskudd	64 822	66 508	70 600	73 123	72 643	72 589	75 120	80 338	81 729
Sum frie inntekter nominelt	84 119	88 615	94 690	96 032	96 516	99 962	103 514	108 918	112 200

Figuren viser de frie inntektstypene lagt ovenfor hverandre for å synliggjøre den nominelle utviklingen av frie inntektene i perioden. Eiendomsskatten utgjør en liten andel av de frie inntektene.

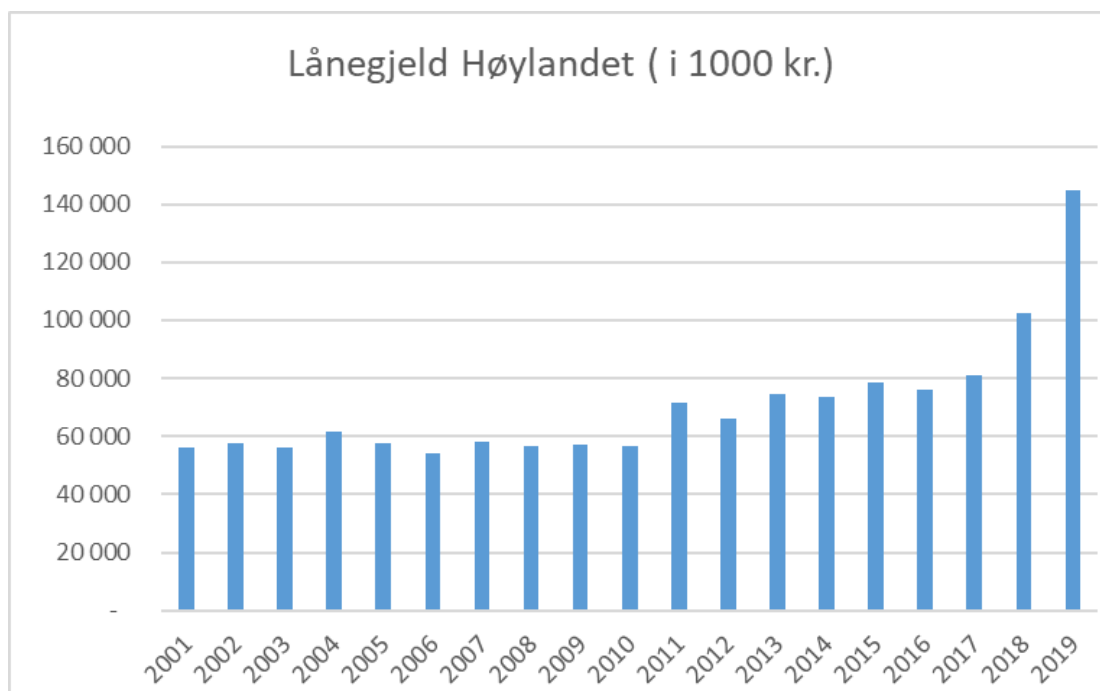
4.3.2 Handlingsfrihet

Netto driftsresultat er definert som kommunens økonomiske handlingsfrihet og er det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avskrivninger.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter									
I 1000 kr	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Sum driftsinntekter	-67 886	-69 208	-71 682	-74 951	-84 284	-84 850	-92 063	-105 029	-109 158
Netto driftsresultat	-915	-3 075	-1 755	311	-708	-525	-1 469	-2 986	-3 357
i %	1,35 %	4,44 %	2,45 %	-0,41 %	0,84 %	0,62 %	1,60 %	2,84 %	3,08 %
I 1000 kr	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Sum driftsinntekter	-112 504	-117 054	-125 709	-129 760	-133 624	-143 854	-150 941	-161 179	-162 079
Netto driftsresultat	629	2 317	-5 013	-3 246	-3 872	-2 865	-628	-2 493	-739
i %	-0,56 %	-1,98 %	3,99 %	2,50 %	2,90 %	1,99 %	0,42 %	1,55 %	0,46 %

En ser her handlefriheten eller netto driftsresultat i kroner og prosent av driftsinntekter i Høylandet kommune over en 15-årsperiode. Handlingsfriheten bør årlig ligge på ca. 1,75 % av sum driftsinntekt, og dette ble ikke oppnådd i 2017, 2018 eller 2019.

I 1000 kr	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Lånegjeld	57 844	56 271	61 550	57 465	54 280	57 962	56 406	57 266	56 489
I 1000 kr	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lånegjeld	71 610	66 228	74 725	73 374	78 549	75 992	81 127	102 652	144 923

Her er utviklingen i Høylandet kommunes lånegjeld i nominelle kroner. Dette er lånegjeld uten pensjonsforpliktelser som fra 2002 skulle balanseføres.

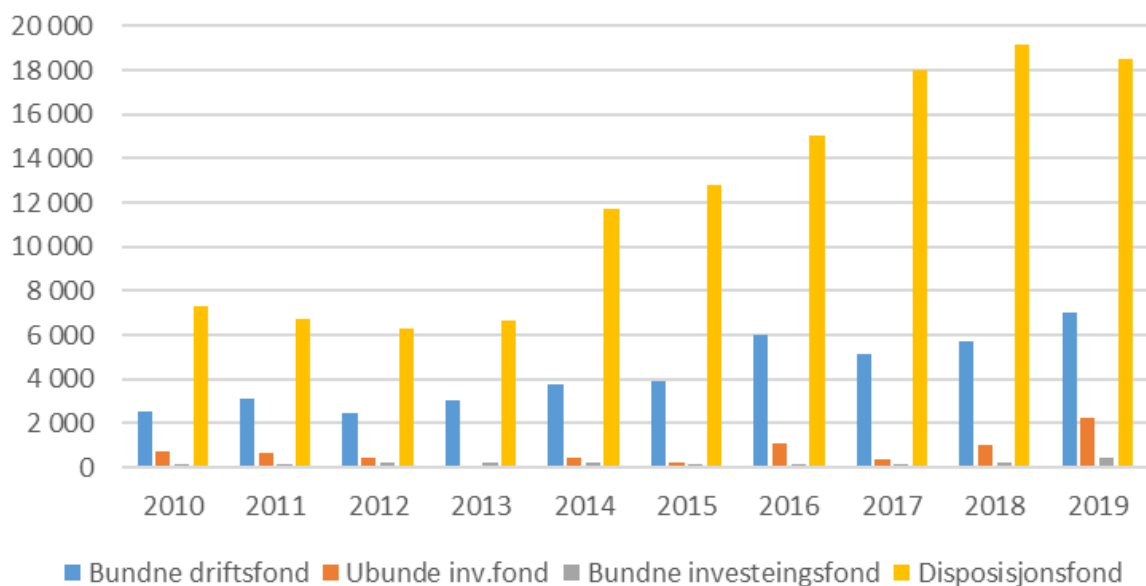
Deler av lånegjelden er kompensert med rente- og avdragskompensasjon fra staten.

Sammenlignet med andre namdalskommuner har kommunen tidligere hatt en liten andel lånegjeld pr. innbygger. Men dette har økt i 2019 og vil øke ytterligere i 2020:

Lånegjeld pr. innbygger

(kroner)	2015	2016	2017	2018	2019
Høylandet	54 534	54 672	62 126	70 627	114 209
Leka	51 605	47 058	74 538	82 981	94 097
Snåsa	87 701	84 451	87 137	84 451	93 690
Overhalla	78 367	84 437	96 165	97 538	108 131
Lierne	85 768	92 876	106 416	111 367	116 415
Namsskogan	74 226	115 116	120 634	134 067	137 278
Flatanger	60 076	67 475	85 529	137 680	133 307
Namdalseid	102 890	103 136	110 924	127 310	176 552
Grong	112 852	149 106	160 004	164 578	160 199
Røyrvik	104 136	136 358	230 897	231 685	232 219

Fondutvikling 2010 - 2019

I 1000 kr, pr. 31.12	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bundne driftsfond	2 527	3 106	2 459	3 073	3 772	3 875	5 983	5 166	5 694	7 039
Ubunde inv.fond	697	669	413	102	429	246	1 075	399	1 051	2 254
Bundne investeingsfond	146	139	192	243	243	139	139	140	227	436
Disposisjonsfond	7 308	6 708	6 299	6 637	11 683	12 764	15 030	17 997	19 145	18 539
Samlet beholdning	10 678	10 622	9 363	10 055	16 127	17 024	22 227	23 702	26 117	28 268

Oversikten ovenfor viser utviklingen i beholdningen av både bundne og ubundne fond i perioden

- ✓ Bundne driftsfond har i perioden økt fra 2,5 mill til 7,0 mill i 2019
- ✓ Ubundne investeringsfond har de siste årene ligget på i underkant av 0,5 mill kroner, men ble styrket i 2018 og 2019 slik at det nå ligger på i overkant av 2,2 mill kroner.
- ✓ Bundne investeringsfond har gått litt opp og ned, avhengig av utbetaling av tilskudd til spesielle investeringsprosjekt.
- ✓ Disposisjonsfondene har også gått litt opp og ned, men har i løpet av perioden økt fra 7,3 mill kroner til 18,5 mill kroner i dag, hvorav det pensjonsregulerende fondet utgjør kr 9,5 mill kroner pr. 31.12.2019.

I det generelle disposisjonsfondet 2.5699.801 på 6,1 mill kroner utgjør integreringstilskuddet knyttet til mottak av flyktninger 5,0 mill kroner pr. 31.12.2019.

4.4 KOSTRA-data

I Kommunal rapport sitt kommunebarometer for 2020 basert på regnskapstall for 2019 kom Høylandet kommune ut som nr. 284 i den endelige rapporten, som er mange steg ned på lista fra 202-plass i 2018 og 69-plass i 2018.

I kommunebarometeret utgitt i år har de ikke publisert tabellene nedenfor vedr. plasseringene til Høylandet innenfor de ulike tjenesteområdene. Tabellene nedenfor er fra fjorårets økonomiplan:

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010–2019

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene. Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene	114	11	29	4	3	4	25	10	32	147
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	154	2	15	1	1	3	29	12	69	202
Grunnskole	130	19	79	12	45	79	76	27	93	34
Pleie og omsorg	75	76	116	20	98	72	98	66	131	112
Barnevern	410	420	411	398	127	102	334	388		357
Barnehage	107	54	13	30	17	8	84	34	165	96
Helse			92	5	11	60	61	20	21	26
Sosial	33	10	20	41						
Kultur		33	25	31	22	24	65	5	5	7
Miljø og ressurser	67		412	363	77	340	312	246	358	270
Saksbehandling			213	115	72	194	37	37	44	9
Vann og avløp			333	375	206		152	157	201	302
Økonomi	193	82	116	182	89	131	130	160	210	167
Kostnadsnivå		137	102	188	57	102	86	100	58	130
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Fra barometeret ble etablert i 2010 og fram til 2012 var det en utviklingsfase der innholdet ble vesentlig utvidet og endret. Fra 2012 og framover har det i et stort perspektiv vært forholdsvis små endringer fra år til år.

Tabellen over viser utviklingen i antall nøkkeltall, og hvor mange kommuner som har blitt rangert. I 2019-utgaven er det 14 nye nøkkeltall i forhold til 2018-utgaven.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene				8	4	16	26	17	9	147
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger				3	3	9	15	8	12	202
Grunnskole				164	14	66	33	31	33	34
Pleie og omsorg	111	92	42	19	24	66	77	218	246	112
Barnevern					101	205	306			357
Barnehage						54	197	304	149	96
Helse			19	34	161	303	32	19	24	26
Sosial							70			
Kultur	12	12	14	16	6	29	24	4	19	7
Miljø og ressurser		176	68	74	101	102	277	289	267	270
Saksbehandling	13	35	32	11	123	93	173	4	21	9
Vann og avløp	282	289	332	344	366	292	178	146	257	302
Økonomi				132	41	53	81	147	196	167
Kostnadsnivå					1	1	184	194	156	130
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2019-barometeret. Plasseringene vil derfor *avvike* fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Vær oppmerksom på at det for noen nøkkeltall som er i bruk nå, ikke finnes ti års historikk. Denne tabellen er derfor aller mest relevant for de siste fire-fem årene.

I tillegg viser vi til Trøndelag Fylkeskommune som har utgitt rapporten [«Trøndelag i Tall i 2019»](#) - en statistikk med fakta om Trøndelag.

SSB har også laget et [fakta-ark](#) om hver kommune.

Flere nøkkeltall som gjelder Kostratallene finnes ved å logge inn [her](#).

5. Behovet og ønsker for nye tiltak

5.1 Behovet for nye investeringstiltak

Det har over de siste årene, og i forkant av arbeidet med økonomiplan for perioden 2019-2022 blitt foretatt utredninger av flere av de største kommunale byggene. Flere kommunale bygg begynner å bli 30-40 år – bygg som er holdt i stand med begrenset vedlikeholdsbudsjett. Flere av de kommunale byggene har imidlertid et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov.

Som et resultat av et omfattende utredningsarbeide, ble det i desember 2018 vedtatt bygging av en flerbrukshall med en samlet investeringsramme på 73,5 mill kroner (senere økt til 78,5 mill kroner), et stort løft for kommunen. Videre ble det i slutten av 2018 igangsatt utbygging av barnehagen på Vargeia. Disse to prosjektene blir slutført i 2020, og vi kan nå stolt presentere en «ny» barnehage der alle avvik er lukket, og der vi også har fått et nytt, oppgradert uteområde. Vi har også tatt i bruk Hållinghallen, en ny stortstue for fysisk og sosial aktivitet på Høylandet.

Det er klare utbedringsbehov knyttet til helse- og omsorgsbygget. En teknisk utredning viste at det var svært nødvendig å få etterisolert og utbedret taket på bygget. Dette ble slutført i 2020, og det ble også byttet ventilasjonsanlegg.

Videre medførte byggingen av flerbrukshallen, at brannstasjonen måtte flytte inn i midlertidige lokaler. I 2017 ble det gjennomført et tilsyn av Arbeidstilsynet ved Høylandet brannstasjon der det er gitt pålegg om betydelige utbedringer. Vi har fått utsatt frist for utbedringer, men nå er det et helt klart krav at en godkjent løsning må være på plass, innen 31.12.2023. Vi har i 2020 fått utarbeidet tegninger og anbudsdokumenter til en nybygd brannstasjon, og har flere tomtealternativer. Vi må regne et års byggetid på en ny brannstasjon, slik at grunnlag og finansiering må være på plass siste halvdel av 2022. Nybygg vil imidlertid dra avgårde med betydelige midler, og vi vil bruke 2021 på å avveie flere mulige løsninger i fht .å få ned investeringsbehovet, slik at vi har en optimal løsning klar til byggestart i 2023.

Når det gjelder helse- og omsorgsbygget er det mange utbedringsbehov som fortsatt må avklares i samarbeid med helse/brukerne av bygget.

Følgende vurderinger er gjort mht. investeringstiltak

5.1.1 - Renovering/modernisering av Høylandet skole

5.1.1.1 – Omgjøring av areal til skoleformål etter flytting av ungdomsklubb

Det har over tid vært uttrykt behov for utvidet romareal ved Høylandet Barne- og Ungdomsskole. Elevantallet ved Høylandet skole er forventet å gå noe ned i årene som kommer, men det vil fortsatt være behov for endringer for å sikre best mulig drift. I 2018 ble det laget et nytt klasserom og grupperom i pop-prosjektlokalene, og SFO fikk eget rom. Dette har gitt gode løsninger til dagens skoledrift.

Ungdomsklubben blir i løpet av november 2020 flyttet til hallen. Gjennom Mulighetsstudiet i 2012 ble det vurdert ulike løsninger og enkelte behov ble foreslått løst ved at «bankbygget» der ungdomsklubben er/har vært lokalisert, blir tatt i bruk for kunst- og håndverksfag, spiserom samt nyere forslag om at klasserom for ungdomsskolen samlokaliseres i 2. etasje i dette bygget. Dette henger sammen med at ungdomsklubben nå er flyttet i Hållinghallen.

Det foreslås at det settes av ressurser til et forprosjekt til å finne og forankre en løsning til hvordan man kan utnytte det ledige arealet i bankbygget på best mulig måte. Videre investeringer i bygget vil

måtte besluttes politisk når forprosjektet er ferdig, men vi antar foreløpig at det vil kreve ca 4.mill i investeringer i økonomiplanperioden

Vurdering: Det planlegges bruk av kr 4.062.500 i 2023 til denne ombyggingen i 2023.

5.1.1.2 – Oppgradering av garderober

Eksisterende garderober tilknytta gymsal/bassenger er nedslitte og trenger sårt en oppgradering. Gymsal og basseng skal fremdeles brukes selv om hallen er i bruk, og for å berge bygget er det nødvendig at dette blir gjort ganske snart. Vi foreslår at det settes av kr 1.000.000 (inkl mva) til dette i 2021, og at prosjektledelse/ byggeledelse foretas i egenregi.

5.1.1.3 – Nedgravde søppeldunker skoleområdet

Det har også kommet et ønske om nedgravde søppeldunker på skolens område. Dette er en bedre og mer estetisk løsning enn den svære containeren som står på skolens område i dag, men er en dyr investering i et hardt presset budsjett. Prisen for dette er anslått til 625.000.inkl mva vi ser ikke at det er rom for dette i de første årene.

5.1.1.4 – Oljefyrt fyrkjel

Vi har fremdeles en oljefyrt fyrkjel på skolen, som brukes til spissfyring når det er svært kaldt, og startes automatisk når primærtilførsel av strøm kobles fra. Det var fra 1. januar 2020 forbudt å bruke fossilt brennstoff til oppvarming av bygninger (ref. Forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger som trådte i kraft 15. juni 2017), men i henhold til forskriften vil ikke forbudet i forskriften være til hinder for at mineralolje kan brukes ved driftsforstyrrelser i kraftsystemet, inntil normal drift i kraftsystemet er gjennomrettet. Det vil derfor ikke være behov for å gjøre noe med fyrkjelen handlingsplanperioden. Skolen vil også bli koblet til et planlagt fjernvarmeanlegg, og slik vil forhåpentligvis fyrkjelen kunne fases helt ut.

5.1.1.5 - Ventilasjonsanleggene

Til tross for mange møter og utredning av løsninger er det fremdeles utfordringer med ventilasjonsanlegget på skolen. Vi har ikke kommet til enighet med leverandøren av det aktuelle anlegget, men jobber hardt for å få dette er på plass ganske snart. Andre aggregat har også behov for utskifting, og vi setter av kr 375.000 til utbedring av ventilasjonsanlegg i økonomiplanperioden (2023).

5.1.1.6 - Uteområde skole

Det ble i 2018 startet arbeid med å utvide skolegården og forbedre trafikksituasjonen rundt skolegården. Gjennom innvilgning av spillemiddelsøknad på nærmiljøanlegg er parkeringsplassen flyttet til grusbanen og skolegården er blitt utvidet og det er innkjøpt noe nytt utstyr. Det arbeides med en helhetlig gjennomgang og plan av skolens uteområde for å skape et mer attraktivt uteområde rundt hele skolen. Endringer i vegvesenets planer medfører at ny gang og sykkelvei vil gå langs med skolegården og delvis gjennom skolens uteområde tilknytta sykkelparkeringsområdet. Oppstart er nå utsatt enda et år til 2021.

Kommunen søkte våren 2020 om fylkeskommunal støtte til å utbedre trafikksituasjonen i hente/bringesituasjon. Dette fikk vi innvilget, og fikk tildelt støtte på kr 240.000. Gang og sykkelveg og trafikklosning må samordnes med planen for skolegården foran bankbygget, og det er viktig at dette inngår i den helhetlige planen for skoleområdet. Byggeplan for gang og sykkelvegen er nå omsider ferdig, og vi kan legge denne til grunn for vår videre planlegging. Vi ser for oss å utføre prosjekteringen og byggeledelsen på dette prosjektet i egenregi, og vil utføre denne jobben i 2021.

Skolens uteområde må sees i sammenheng med tilgang hall/uteområde ved hall/idrettsbane (ref. skisser i Mulighetsstudiet) Det arbeides videre med planlegging av uteområde ved idrettsbanen/Hållinghallen i samarbeid med IL Hållingen.

5.1.2 - Renovering/modernisering av helse- og omsorgsbygg

Status eksisterende helse- og omsorgsbygg

Hovedbygget er fra 1981, og det ble påbygd i 2001 med omsorgsleiligheter, møterom, kantine og enhet for demente. I tillegg ble det bygd nytt bygg for miljøarbeidertjenesten i 2015 inkl. to nye omsorgsleiligheter.

Høsten 2016 ble det gjennomført en vernerunde i helse- og omsorgsbygget. En oppsummering av «Rapport fra Vernerunde Sykeheimsbygget 2016»:

- Generelt nedslitt bygg og inventar.
- Behov for bygningsmessige tilpasninger i forhold til dagens og framtidens drift.
- Behov for nytt produksjonskjøkken.
- Behov for utskifting av 6 av 8 pasient-/takheiser. (Gjennomført jan/feb 2018.)
- Nedslitt fyrings- og ventilasjonsanlegg. (Oppgradering planlagt gjennomført i 2018.)
- Nedslitte bad og toalett.
- Behov for nytt bårerom.
- Nedslitte garderober.
- Lekkasjer i utvendig tak.
- Behov for å skifte dører og vinduer.
- Behov for nytt søppelrom.

Espen Aursand Arkitektkontor AS ble i 2016 engasjert til å utarbeide et skisseprosjektgrunnlag for ny utvidelse av Høylandet sykeheim. I dette arbeidet ble det bl.a. sett på utvidelse/etablering av nytt storkjøkken. Her ble det, med grunnlag i «Forskrift om næringsmiddelhygiene», påpekt behov både i forhold til planløsning, utstyr, renhold, håndtering av avfall, håndvask, eget toalett og garderobe til de ansatte. Det ble også anbefalt å etablere et evt. nytt kjøkken i helse- og omsorgsbyggets 2. etg. Dette bl.a. pga takhøyde og transport av matvarer inn og søppel ut. Etablering av et nytt produksjonskjøkken, inkl. /spesialrom og fast inventar, slik det er beskrevet i Aursand AS skisseprosjekt vil ha en kostnad på ca. 8 mill. kr. inkl. mva.

I 2018 ble Norconsult gitt i oppdrag av Høylandet kommune å utarbeide en tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim, med tilhørende kalkyle for tiltak. Tilstandsanalysen ble gjennomført i august 2018. Det vises til rapport «Tilstandsanalyse Høylandet sykeheim – Tilstandsanalyse av bygg og tekniske installasjoner.» Datert 14.09.18.

Rapportens sammendrag:

«Denne rapporten oppsummerer resultat fra tilstandsanalyse av Høylandet sykeheim. Det omfatter en bygning oppsatt i to byggefaser, hovedbygg (1981) og storgata (2001). Totalt areal er 3 600 m².

Ambisjonsnivået er hovedsakelig å vurdere vedlikeholdsmessig etterslep, der kartlegging er gjort iht. NS 3424 «Tilstandsanalyser av byggverk», analysenivå 1.

Bygningsmassen har et vesentlig etterslep, der bygningsmessige elementer og installasjoner har kort rest levetid, eller har passert forventet levetid. Det er beskrevet tilstand og anbefalte tiltak for vedlikehold og utskifting.

Nødvendige tiltak er kostnadsberegnet til 37,6 mill. kr. (prosjektkostnad inkl. mva.)

Som det framgår av nevnte rapport er det et stort behov for generell renovering og modernisering av det meste av helse- og omsorgsbygget. Noen av forholdene er vurdert til å ha høy hastegrad.

Den 25.10. 2018 gjennomførte Namdal brann- og redningsvesen et branntilsyn ved helse- og omsorgsbygget. Tilsynet avdekket 2 avvik. Det vises til rapport «Tilsynsrapport – Alders- og sjukeheimen». Datert 29.10.18. Avvik har blitt fulgt opp og de er lukket.

I tillegg til de behov som framgår av vernerunde i 2016, Norconsult sin rapport og rapport etter branntilsyn, har helse- og omsorgstjenesten (i tilknytning til arbeidet med «Strategiplan for helse og omsorg 2018-2030») utarbeidet en oversikt over de ulike tjenesteområdenes nye behov i forhold til dagens bygningsmessige forhold.

I løpet av 2019/2020 er det gjennomført skifte av tak på helse- og omsorgsbygget, samt installert nytt ventilasjonsanlegg.

Investeringsstilskudd til omsorgsboliger, sykeheim og lokalkjøkken.

Det er mulig å søke Husbanken om investeringsstilskudd og tilskuddsordningen har flg. formål:

Formål

Tilskuddene skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonshemming.

Hva kan det gis tilskudd til

Tilskuddet kan gis til oppføring, kjøp, ombygging, utbedring, leie eller annen fremskaffelse av følgende typer pleie- og omsorgsplasser:

- a. Plass i institusjon, herunder sykehjem etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c.
- b. Omsorgsbolig, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-7, til personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, tilrettelagt for at slike tjenester kan ytes etter § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a.
- c. Fellesareal, felles teknisk anlegg og velferdsteknologi i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger og sykehjem for å oppnå heldøgnstjeneste.
- d. Etablering og gjenetablering av lokalt produksjonskjøkken i tilknytning til eksisterende sykehjem eller omsorgsboliger.
- e. Lokaler for dagaktivitetstilbud.
- f. Døgnomsorgsplasser til personer med behov for øyeblikkelig hjelp etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c, jf. også § 3-5.

Utmålingsregler

Det kan i de tilfellene hvor kommunen skal stå som eier, gis tilskudd på:

- 45 % av godkjente anleggskostnader til omsorgsboliger med fellesareal
- 55 % av godkjente anleggskostnader for plass i institusjon med fellesareal, blant annet i ordinære eller palliative enheter på sykehjem, og døgnomsorgsplasser for øyeblikkelig hjelp
- inntil 55 % av godkjente anleggskostnader til fellesareal, felles teknisk anlegg og velferdsteknologi i tilknytning til eksisterende omsorgsboliger og sykehjem for å oppnå heldøgnstjeneste
- inntil 55 % av godkjente anleggskostnader til lokaler for dagaktivitetstilbud

For ytterligere informasjon vises det til <https://nedlasting.husbanken.no/Filer/8b18.pdf>

Tre alternative løsninger

Framtidens bygningsmasse må utformes ut fra de behov morgendagens brukere/pasienter har. Det vil være brukere i alle aldersgrupper, med et behov for et variert og fleksibelt behandlings- og botilbud. Moderne og godt utstyrte lokaler er også avgjørende for å kunne legge til rette for effektiv drift, og et godt arbeidsmiljø for de som arbeider i helse- og omsorgssektoren.

I tilknytning til revidering av næringsplan for Høylandet kommune høsten 2015, ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle ha fokus på «Helserelatert næringsutvikling». Ett av arbeidsgruppas forslag var å etablere en «helse-klynge» - samlokalisering – kompetansesenter innen helse.

I etterkant av dette arbeidet ble det skissert 3 alternative løsninger.

1. Renovering og modernisering av eksisterende helse- og omsorgsbygg. Estimert kostnadsoverslag med bakgrunn i gjennomførte vurderinger av bygget kr. 45,6 mill.kr.
2. Helseklyngebygg for helse- og omsorgstjenester, utenom sykeheim, base for hjemmetjeneste og produksjonskjøkken som fortsatt er i eksisterende helse- og omsorgsbygg. Estimert kostnadsoverslag med bakgrunn i gjennomførte vurderinger av bygget kr. 70,8 mill.
3. Helseklyngebygg inkludert sykeheim, hjemmetjeneste og produksjonskjøkken. Estimert kostnadsoverslag kr. 111,6 mill. kr.

Alle 3 alternativer vil være berettiget tilskudd fra Husbanken. Tilskuddets størrelse vil variere eks. gis det ikke tilskudd til vanlig vedlikehold som slitasje og elde, eksempelvis utskifting av varmtvannsberedere, elektrisk anlegg, tak, vinduer eller andre tiltak som skyldes manglende vedlikehold.

Kommunestyrets vedtak i forbindelse i Handlingsplan med økonomiplan 2019 – 2022 inkl. årsbudsjett for 2019 (s.32)

1. *Behovet for renovering og modernisering av kommunens helse- og omsorgsbygg er så omfattende, at det anbefales at det etableres en prosjektgruppe som får i oppgave å utarbeide en helhetlig plan for dette.*
2. *Det anbefales at renovering og modernisering av helse- og omsorgsbygget planlegges og gjennomføres med utgangspunkt i alternativ 1 som beskrevet ovenfor. Det blir viktig å trekke på tilskuddsordningen i Husbanken.*
3. *I tillegg bør det vurderes en «modell» for et helseklyngebygg, som evt. kan vurderes på sikt.*

I økonomiplanen for 2019 – 2022 ble det lagt inn en ramme på kr. 29 mill. til oppgradering/modernisering av eksisterende helse og omsorgsbygg. 7.5 mill i 2019, 12.730 mill. i 2020 og 8.5 mill i 2022. Dette inkluderer forventet investeringstilskudd fra Husbanken. Reell lånesum for kommunen er 13,9 mill. kroner.

Formannskapet behandlet i møte 07.01.19 (Sak 3/19) «Prosjekt – Plan for renovering og modernisering av helse og omsorgsbygg». Her ble det vedtatt at dette skulle gjennomføres i tråd med målsetting, rammer, omfang/avgrensning, prosjektorganisering og tidsramme som beskrevet. Formannskapet valgte også 2 politiske representanter som medlemmer i en prosjektgruppe.

Helse- og omsorg har, ut fra det framtidige utfordringsbilde, over noe tid arbeidet med en strategiplan for de ulike helse- og omsorgstjenestene. I forhold til dette og i forhold til byggeprosjektet var det behov for å innhente ekstern bistand, og det har i løpet av vinter/vår 2019 blitt mer og mer tydelig at sammenhengen mellom de to prosessene er så tett at det var fornuftig å utarbeide et felles konkurransegrunnlag.

Det vises til sak 45/19 «Omstilling og innovasjon – helse og omsorg 2019» som ble behandlet av formannskapet 12.09.19 og KS 31.10.2019. Prosess ble gjennomført høst 2019/vinter 2020 og rapport mottatt april 2020. Rapportfunn/råd har blitt fulgt og diskutert i ulike fora.

Status høsten 2020

Med bakgrunn i diskusjoner, politisk behandling og anbefalinger fra RO har helse- og omsorgstjenesten følgende forslag til bygningsmessige tiltak:

- Antall sykeheimsplasser reduseres fra 25 til 20. Målgrupper: Demente, langtidsopphold, avlastning/korttidsopphold, rehabilitering, kommunal øyeblikkelig hjelp døgn og familieleilighet for lindrende behandling.
 - Kostnaden på dette er helt avhengig av hvordan romløsningen blir innvendig. Kan vi bruke eksisterende romløsninger, eller må det gjøres om mye? Aursand brukte i 2016 en kvadratmeterpris på kr 16.200 eks mva for tung omgjøring, og en kvadratmeterpris på kr 10.100 eks mva for lett omgjøring, så man kan gå videre med disse tallene. Men da må vi vite hvor store arealer som berøres, og dette har vi ikke avklart pr i dag. Må avklares gjennom forprosjektet.
- Det bygges et nytt bofellesskap med 8 leiligheter tilknyttet Miljøtunet med heldøgns tilbud. Målgrupper: Barn/unge, funksjonshemmede og rus/psykiatri.
 - Her kan vi, med en kvadratmeterpris på ca kr 35.000 inkl mva for bolig i en etasje uten kjeller, og et areal på ca 60 m2 pr leilighet, regne oss fram til at dette gir en investeringskostnad på ca 17 mill kroner, inkl mva. Men dette igjen vil være avhengig av hvor vi skal bygge det? Må vi løse ut bygninger eller rive for å få det til? Må vi løse inn grunn, legge om veg, etablere ny infrastruktur? Og er grunnen der det skal bygges av en sånn beskaffenhet at det må tiltak i form av lette masser eller bygging av kjeller til? Dette vil i så fall være kostnadsdrivende.
- Etablere heldøgns tilbud i Storgata. Målgruppe: Eldre.
 - Her vil jeg tro at kostnadene er minimale, men skal det være et vaktrom i tilknytning? Andre bygningsmessige tilpasninger? Dette må avklares gjennom forprosjektet.
- Det etableres et nytt produksjonskjøkken i tilknytning til sykeheimen i helse- og omsorgsbyggets 2. etg.
 - Priset til 8 mill inkl mva på skissenivå i 2016. Må detaljeres ytterligere da skissenivå gjerne har en prisusikkerhet på 20% begge veger, og prisjusteres opp til 2021-nivå på kronekursen.
- Eksisterende helse- og omsorgsbygg moderniseres og renoveres i tråd med de ulike tjenesteområdenes behov.
 - Tjenesteområdenes behov må avklares gjennom forprosjektet
- Selge 2 omsorgsleiligheter.
 - Innarbeides i boligpolitisk handlingsplan. Antatt salgspris 1 mill, men det må tas takst på disse.

- Omdefinere 3 leiligheter i Vargeia 3 fra omsorgsleiligheter til kommunal utleie, også for eldre.
 - Ok, innarbeides i boligpolitisk handlingsplan
- Vurdere framtidig løsning av kommunal enebolig Furustua som i dag benyttes som avlastningsbolig for barn/unge.
 - Må vurderes gjennom arbeidet med forprosjektet for helse og omsorgsbygningene. Kostnad må framkomme gjennom forprosjektet.

Status i dag og foreslått løsning.

	I dag	Forslag
Sykeheimsplasser	25	20
Bofellesskap m/heldøgns tilbud	0	15
Omsorgsboliger m/heldøgns tilbud	9	8
Omsorgsboliger u/ heldøgns tilbud	23	11
Sum plasser/boenheter	57	54

Vurdering: Vi har i det fremlagte forslaget til investeringsplan for 2021 – 2024 innarbeidet en investeringsramme på totalt kr 21,2 mill kroner inkl.mva, hvor kr 1.230.000 er avsatt i 2021 og kr 20.000.000 er avsatt i 2022. 2021 vil bli brukt til detaljplanlegging av prosjektet.

5.1.3 - Høylandet kommunes administrasjonsbygg

I klima og energiplan fra 2010 er ett av tiltakene bedring av energiforbruket i administrasjonsbygget. Bygget er fra 1975 med datidens krav til isolering. Oppvarming av bygget skjer ved elektrisk oppvarming samt 2 stk. varmepumper montert i 1. etasje.

I kommunebarometeret scorer Høylandet kommune svært dårlig på miljø og ressurser, og de to faktorene som kommunen vurderes på her er antall biler pr 1000 innbyggere, og energikostnader for kommunal eiendomsforvaltning pr kvadratmeter. Den faktoren Høylandet kommune har størst mulighet til å gjøre noe med her er energikostnadene i kommunale bygg.

Det er skiftet lysarmaturer på alle kontorer, og gått over til LED-lys. Ventilasjonsaggregatets styring er imidlertid utdatert og fungerer ikke lenger, og gjør at det går mer strøm enn nødvendig

For å kunne forbedre energiforbruket ved administrasjonsbygget bør det gjennomføres en etterisolering på loft og yttervegger (utlektning med ny kledning) samt skifte ut alle vinduer med en optimalisering på U verdi. Besparingspotensialet med disse tiltakene vil være betydelig. Samlet kostnad på utbedringer på av dette ble i 2018 anslått til kr. 1.850.000. eks mva, oppgradert til 2020-kriner tilsvarende dette 2 mill eks mva, 52,45 mill inkl mva.

Ventilasjonsanlegget er gammelt, men fungerer. Styrima har sluttet å fungere, men teknisk vurderer det slik at det ikke har noen hensikt å gjøre reparasjoner på eksisterende anlegg. Det anses som en bedre løsning å få utarbeidet planer for utskifting av hele anlegget, slik at dette ligger klart når anlegget er modent for utskifting.

Prosjektering av nytt ventilasjonsanlegg bør gjøres i 2021, og vil koste i størrelsesorden 175.000.

Vurdering:

Energiforebyggende tiltak som etterisolering og skifting av vinduer har vi ikke funnet rom for i denne planperioden. Det er imidlertid prioritert å få prosjektert utskifting av ventilasjonsanlegget. Det er videre viktig å vurdere energibesparende tiltak knytta til kommunale bygg i tida fremover.

5.1.4 – Flerbrukshallen – Hållinghallen

Den nye Hållinghallen er nylig tatt i bruk, men det vil fortsatt påløpe byggelånsrenter, da kommunen har forskottert omsøkte spillemidler i et låneopptak på kr 18.800.000. Dette lånet vil løpe inntil Trøndelag fylkeskommune har utbetalt spillemidler, og når siste beløp er utbetalt er usikkert. Så snart spillemidler som utbetales til dette prosjektet, skal tilsvarende beløp nedbetales som avdrag på dette lånet.

Det budsjetteres med en rentekostnad på kr 282.000 i 2021 og 2022 i denne planperioden.

5.1.5. Ny brannstasjon

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn på Høylandet brannstasjon i september 2017. Under tilsynet og befaringen ble det registrert en rekke fysiske mangler ved den gamle brannstasjonen. Det ble gitt pålegg om at lokalene må være utbedret innen 01.01.2020. Det ble søkt om forlengelse av denne fristen, og fristen for godkjent, gjennomført utbedring er pr. i dag satt til 31.12.2023.

Det ble i 2018 satt ned en arbeidsgruppe som vurderte alternativene for brannstasjon nærmere. Denne gruppen vurderte de ulike alternativene ovenfor, gikk gjennom kostnadene på nytt, og leverte i mars 2018 sin konklusjon der de anbefalte bygging av ny brannstasjon til en kostnad estimert til 10 mill i 2017-kroner

Vi har fått utarbeidet et forslag til løsning under forutsetning av at brannstasjonen skal plasseres på Brøndbo industriområde, men denne løsningen vil fort komme på rundt 12 millioner. Vi ønsker derfor å utrede et alternativ til rundt dagens lokasjon, der grunnforholdene er utredet og forutsigbare, før vi lander på endelig løsning. En ønsker også å vurdere mulige fordeler med «samlokalisering»/felles bygg mht. brannstasjon og renseanlegg.

Vurdering: Det planlegges at hele denne investeringen gjennomføres og ferdigstilles i 2023.

5.1.6 - Boligbygging

I 2018 ble det igangsatt oppføring av en 4-mannsbolig ved Elveparken Boligtun. Disse er nå ferdige, og det er opprettet borettslag. Tre av leilighetene er solgt pr 01.11.2020. Uteområdet er opparbeidet med planter og asfaltert uteområde.

I tillegg er det gjort grunnarbeidet for oppføring av en 6-mannsbolig på nabotomta. En eventuell oppstart av denne byggingen vil være avhengig av markedsinteressen, og det er ingen grunn til igangsetting før man har interessenter til minst 4 av de seks leilighetene.

I 2019 ble 5,7 mill kroner av bevilgningen til oppføring av 6-mannsboligen omdisponert til kjøp og oppgradering av næringsbygg, jfr. K.sak 8/2019. Vedtatte låneopptak til bygging av 6-mannsboligen er ikke tatt opp, med unntak av den delen som ble omdisponert til Næringsbygget.

Vurdering:

Da salget av leiligheter i Elveparken Borettslag, har gått noe i langdrag så langt, anbefaler vi at en ikke prioriterer å avsette midler til oppføring av 6-mannsboligen i planperioden, men avventer den boligpolitiske handlingsplanen før kommunen tar nye initiativ til nybygging igjen. Skulle interessen for kjøp av kommunale leiligheter øke betydelig, vil vi anbefale at en kommer tilbake med en egen sak, eller prioriteres ved en revidering av økonomiplanen hvor en vurderer byggestart.

5.1.7 Sentrumsutvikling og aktivitetsområder/folkehelsestier

Med bakgrunn i Mulighetsstudiet i 2012 ble det igangsatt tanker og planer knytta til sentrumsutvikling av Høylandet, ikke minst å tilrettelegge for et sentrum som inviterer til aktivitet, folkehelse og trivsel.

I løpet av de siste årene er det tatt ulike grep som har bidratt til et triveligere sentrum. Etablering av Elveparken boligtau bidro til at området langs med Søråa ble en mer naturlig del av sentrumsbildet. Flere bygg i sentrum har blitt renovert eller fått en oppfrisking med maling. Hållinghallen har blitt et flott sentrumsbygg som inviterer til både fysisk og sosial aktivitet. Fremover blir det viktig å ferdigstille plan tilknytta området rundt flerbrukshallen/idrettsområdet. Fra kommunens side har en vært opptatt av å legge til rette for et sentrum som inviterer til aktivitet og trivsel, og at det tenkes en helhet mht. farger og stiluttrykk.

Som del av sentrumsarbeidet er det jobbet med:

Folkehelsestier og aktivitetsområder: Det er utarbeidet planer for etablering av folkehelsestier, aktivitetsområder, skilting og sosiale møteplasser i sentrum. Det er etablert sti langs deler av elva Søråa. Strekninga fra Namdal Rehabilitering og Hjorten vil ses i sammenheng med forlengelse av gang- og sykkelvei. Det er ført dialog opp mot grunneiere samt ungdomsråd/lag/foreninger for å konkretisere videre tiltak/oppfølging.

«Grøntområder» I 2018 ble området rundt Holmøla opparbeidet til et mer tilgjengelig grøntområde for kommunens innbyggere. I 2019 ble det opparbeides et grøntområde knytta til «Elveparken Boligtun». I 2018 ble det søkt ut kr. 180.000 i Friluftsmidler gjennom Fylkeskommunen og Gjensidigestiftelsen som har muliggjort innkjøp av to grillhytter. En grillhytte er satt opp ved Holmøla grøntområde og en ved Elveparken Boligtun.

Skilting. I tillegg til de sentrumsnære folkehelsestiene har Høylandet en rekke Hållingtopper samt sykkeløyper (driftes i regi av IL Hållingen), som er et godt aktivitetstilbud for kommunens innbyggere såvel som tilreisende og turister. Kommunen søkte i 2018 ut kr. 440.000 fra Fylkeskommunen til prosjekt «turstiskilting». Hållingtoppene ble skiltet sommeren 2020 og turskiltprosjektet er avsluttet.

Plan for sentrumsutvikling.

Det er tidsmessig et klart behov for å lage en helhetlig plan over Høylandet sentrum som omfatter ideer og initiativ knytta til aktivitet og folkehelse, servicenæring, sentrumsnære boligformål osv. Dette inngår som del av pågående arbeid med samfunnsplanen i 2020/21 samt i revidering av kommunens arealplan.

Vurdering:

Med bakgrunn i mange ideer og initiativ er det viktig å få utarbeidet en sentrumsplan (reguleringsplan) for Høylandet. Dette for å sikre en helhetlig og gjennomtenkt plan av kommunesenteret. Som del av denne planen er det viktig å inkludere mulige aktivitetsområder/folkehelsestier. Dette vil gi et bredere aktivitetstilbud til innbyggere i alle aldre – og dermed bidrar til styrket folkehelse, trivsel og bolyst. I tillegg til kommunale midler må det aktivt søkes på prosjektmidler og muligheter knytta til spillemidler.

Av en opprinnelig bevilgning til formål «turstier/folkehelsestier» gjenstår i underkant av 0,2 mill. kroner i 2020 som foreslås overført til 2021 til ovennevnte formål.

5.1.8 - Rehabilitering av Høylandet renseanlegg

Renseanlegget er fra 1980. Noe av det tekniske anlegget er utskiftet, men mye av det gamle går fortsatt. Anlegget er nedskrevet i sin helhet, og behovet for rehabilitering er stort. Det ble i 2017 engasjert konsulent for å forestå en teknisk vurdering av anlegget i et forprosjekt.

Det er foretatt en teknisk vurdering som konkretiserer følgende status og behov. Det er dimensjonert for 600 personekvivalenter (pe) men behandler i dag avløpet fra 750 pe. Dette medfører at vi i dag bare så vidt klarer å holde kravene til rensegrad og kravene i utslippstillatelsen, og det er ikke rom for ytterligere tilknytning til anlegget. I tillegg er anlegget gammelt, og har etter hvert et økt vedlikeholdsbehov pga av utslitt mekanikk. Det tilfredstiller heller ikke dagens krav til rene og skitne soner i fht arbeidsmiljø. Rundt juletider i 2019 hadde vi et totalhavari på renseanlegget, og dette aktualiserte behovet for forsering av prosjektet betydelig.

I følge rapporten fra Norconsult v/Søraasen er det nødvendig å bygge et nytt renseanlegg, og helst i litt mer i avstand fra sentrum. Det antydes en byggekostnad på kr 14 mill kroner ekskl. mva i 2017-kroner for renovering av eksisterende renseanlegg og kr 16 mill. ekskl. mva. i 2017 kroner for et nytt renseanlegg, med klar anbefaling om å bygge nytt. Omregnet til dagens kronekurs blir dette 17,5 mill eks mva, og 22 mill inkl mva.

Brøndbo industriområde eller Stokkneset kan være en egnet lokalisering for et nytt renseanlegg, Stokkneset vil kreve mindre investering til pumpeledninger enn Brøndbo gjør. Vi har engasjert geotekniker til å vurdere tomtealternativene, og venter en avklaring på dette i løpet av høsten/vinteren.

Vurdering:

Det er et klart behov for nytt renseanlegg, og det vurderes som svært viktig å finne rom for dette tiltaket i planperioden. Det er lagt inn kr 17,5 mill. i 2021-2022. Det vil bli jobbet videre med detaljprosjektering og lokaliserings-alternativer med hensyn til et renseanlegg i 2021. Utgiftene forbundet med rehabilitering av renseanlegget eller bygging av et nytt renseanlegg blir såpass høye at det ikke vil kunne dekkes med 100 % dekning av kloakkavgiften. I og med at kloakkavgiftene i kommunen er så høy fra før, antas det at størstedelen av investeringen vil medføre en kommunal subsidiering.

5.1.9 - Høylandet skysstasjon

Kommunestyret vedtok i møte 16.03.2017, sak 13/2017 å kjøpe Skysstasjonen. Bygget er ikke universelt utformet da det ikke er montert heis i bygget og det er rom i 2. etasje som brukes som møterom. I tillegg bruker Frivilligsentralen deler av 2. etg. til bruktbukkutsalgs/aktivitetsrom.

Montering av heis i bygget anslås i størrelsesorden kr 700-900.000. Det medfører en betydelig ombygging av inngangspartiet for å kunne betjene begge fløyene av bygget.

Badene på skysstasjonen trenger sårt en oppgradering, da baderomsplatene er fra byggeåret, og har spriket i sammenføyningene i dusjonen over noe tid. Dette gir mulighet for alvorlige byggskader, og kan ikke neglisjeres. Vi antar at hvert bad koster ca kr 200.000 å renovere. Alternativt kan man installere dusjkabinett for å begrense forfallet – men da baderomsgolvene er utført med en forhøyning rundt dusjonen, vanskeliggjør dette enkel montering av kabinett, og vanskeliggjør effektivt renhold av badet. Slik bør gulvet oppgraderes uansett valg av løsning.

I forhold til dagens bruk ville det vært svært hensiktsmessig med e-lås på alle romdører, slik at man slapp manuell nøkkelhåndtering. E-lås er beregnet å koste 260.000 inkl mva.

Utskifting av teppegolv på møterom er også ønskelig, da teppegolvet er utbrukt, vanskeliggjør effektiv rengjøring og er uheldig for innemiljøet. Utskifting av golv i 2.etg/trapp er beregnet å koste kr 110.000

Vurdering:

Det bevilges kr. 1.253.000 til dette prosjektet i 2024 som forutsettes brukt til forebyggende oppgradering for å unngå forringelse på bygningskroppen.

5.1.10 – Trafikksikkerhetsprosjekt Brøndbo industriområde

Trafikksikkerhetene for myke trafikanter over Brøndbo industriområdet har vært en bekymring i lengre tid. I 2020 søkte kommunen om fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler til dette prosjektet, og fikk et tilsagn på 50% av kostnaden, inntil kr 250.000. Det er en forutsetning at kommunen bidrar med en tilsvarende pott. Dette gir oss en mulighet til å rydde opp i et område som har vært et problemområde i en årrekke, og det foreslås at kommunen avsetter kr 250.000 til gjennomføring av et prosjekt her i 2021.

Det bevilges totalt kr 625.000 i 2021 til dette prosjektet, hvorav kr 250.000 finansieres av tilskudd fra fylkeskommunen, kr 125.000 av momskompensasjon fra investering og kr 250.000 ved bruk av nye lånemidler. Bør gjennomføres som en del av en helhetlig plan for industriområdet.

5.1.11 – Nye boligområder

I planperioden skal arealplanen rulleres, og det åpner for muligheter for å få regulert inn en nye sentrumsnært boligområde.

Vedtak: Det er ikke funnet rom for å igangsette tilrettelegging av nye boligområder i regi av kommunen i planperioden. Det blir imidlertid viktig å bidra mot mulige private aktører som etablerer tomter og/eller boligområder.

5.1.12 – Innløsning av festeareal

Høylandet kommune har siden 1972 inngått flere bygslingskontrakter med hjemmelshaver for leie av areal til bolig- og industriformål. De eldste av bygslingskontraktene rulleres hvert 5. år, mens andre rulleres hvert 10. år.

I hht tomtefesteloven § 32 er det anledning til å innfri slike festeavtaler når det er gått 30 år av festeavtalen, mot at man betaler 25 ganger festeavgiften.

Teknisk kontor taper 400.000 årlig på at utfakturert festeavgift er lavere enn leieprisen til grunneier, og det er slik av stor interesse å få eierskap til tomtene vi disponerer.

I økonomiplan for 2020-2023 ble det sagt at administrasjonen bør se nærmere på om det er muligheter for å innløse de eldste bygslingskontraktene med hjemmel i den nye tomtefesteloven. Dette har av kapasitetsmessige hensyn ikke blitt tid til i 2020, men at en bør se på dette i 2021. En innløsning kan lånefinansieres, og fremtidige renter og avdrag kan da finansieres av det som i dag brukes til å betale bygslingsavgift, av inngående festeavgift fra framfesteavtaler eller at også fremfestere gis anledning til å innløse sine tomter, som kan gå til reduksjon av lånebehov.

5.1.13 – Midtre Høylandet avløpsnett – Oppgradering av pumpestasjon i Ulvebyen

Pumpestasjonen i Ulvebyen begynner å vise svakhetstegn, og det anbefales at det settes av penger til denne. Behovet er ikke akutt slik det vurderes pr dato, men vil komme. Med årets erfaring fra anbudskonkurranse på pumpeutstyr kan det være formålstjenlig å investere i vedlikehold når det er kjøpers marked, og det anbefales derfor at det avsettes midler slik at men kan foreta forebyggende vedlikeholdsinvesteringer. Pris kr 430.000.

Vurdering: Dette er innarbeidet i år 2024.

5.1.14 – Midtre Høylandet vannnett – vannmålere på nettet.

Vi har et aldrende vannett, der vi tidvis har slitt med til dels store lekkasjer, med påfølgende krevende søk etter feilen. Det ville vært formålstjenlig å installere vannmålere på nettet, slik at man hurtigere kunne identifisere på hvilken del av vannledningsnettet man har lekkasjer på. Investering i Vannmåler er stipulert til kr 500.000.

Vurdering: Dette er innarbeidet i år 2023.

5.1.15 – Oppgradering av Lona bru

Det ble sommeren 2019 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 2.965.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig vedlikeholdsplan.

- Kr 2.695.000 til Lona Bru i løpet av en femårsperiode

Vurdering:

Det er i denne planperioden innarbeidet kr 2.615.000 i utbedring av Lona bru i 2023.

5.1.16 – Gatelys Sentrum

Gatelysene på Vargeia bør skiftes ut til LED-armaturer, da en for det første vil spare strøm, og for det andre at det begynner å bli vanskelig å få tak i lamper til eksisterende armaturer. Vi fikk høsten 2018 tak i 19 lyspærer, men ved skifting av pærer ble det klart at også drosslene er påvirket av tiden tann, og har begynt å ryke.

Kostnaden ble vurdert til kr 11.000 pr mast i 2019. Da er nye armaturer, alt arbeid og bruk av lift inkludert.

På Vargeia er det 30 master. Langs Gammelåvegen er det 12 master.

Vi har også vært plaget med en god del jordfeil, som vi må få utbedret.

Vurdering:

Gatelys er et trafikksikkerhetstiltak, og spesielt på Vargeia med skolebarn og trafikk til/fra barnehage er det ønskelig at vi har et gatelysanlegg som fungerer. Også langs Gammelåvegen, med trafikk mellom fotballbane, hall og butikk/kiosk er det viktig at gatelysene fungerer. Kr. 500.000 eks mva til å utbedre anleggene i sentrum er innarbeidet i 2021.

5.1.17 – Gatelys Vadamoen

Et gatelysanlegg på Vadamoen omfatter lysmaster med armatur, kabling, og selvfølgelig drift og vedlikehold. Selve investeringen vil utgjøre kr 25-30.000 pr. punkt (forutsetter da master med 6 meter lengde, som på Vargeia). Da er kabling og armaturer medtatt. Det antas å være nødvendig med ca. 8-10 master, slik at investeringen kommer på kr 250-300.000. Så kommer drift i tillegg.

Vurdering: Det er ikke vurdert å være rom for dette i økonomiplanen.

5.1.18 – Statue av Pål Tyldum

Formannskapet vedtok i sak 42/19 å nedsette ei arbeidsgruppe for å jobbe med å realisere en statue av Pål Tyldum. Det er flere grunner til at Høylandet kommune bør initiere/bidra til at det arbeides for en statue av Pål Tyldum. For det første står det stor respekt av de prestasjonene han stod for i skiløypa. Han er et forbilde for så mange, og har virkelig bidratt til et godt omdømme for Høylandet. Fremdeles er det mange som tenker Pål Tyldum når de hører Høylandet nevnt. Pål Tyldums sine prestasjoner har også en historisk verdi. Han var den første namdalingen som ble olympisk mester. Med sine prestasjoner har han skrevet både seg selv og Høylandet inn i historiebøkene.

En arbeidsgruppe er opprettet og gruppa har gjennomført flere møter. Arbeidsgruppa består av representanter fra IL Hållingen, historielaget, politikere og representant fra familien. Korona situasjonen førte til en stilstans i arbeidet, slik at gruppa må arbeide videre i 2021 med for - prosjektet. Gruppa har vært i dialog med flere kunstnere men kunstner er ikke valgt. Finansiering og eierskap er heller ikke avklart.

Det ble i 2020 bevilget kr 100.000 i investeringsbudsjettet til prosjektstart. Disse midlene er ikke disponert og bør overføres til 2021-budsjettet.

5.1.19 – Renovering av tak omsorgsboliger

Bak sykeheimen er det oppført 4 omsorgsboliger, Vargeia 13,15,17 og 19. Disse boligene ble oppført i 1993 og tatt i bruk i mars 1994. Yttertak er takstein, og her er det på flere av leilighetene oppstått lekkasjer. I den ene leiligheten er lekkasjen så stor at taket bør skiftes, og leiligheten kan ikke leies ut slik den er i dag. Dette må en får utbedret så snart som mulig.

Bygningene tar skade av vannlekkasjen, og kommunen taper leieinntekter når boliger ikke kan leies ut. Det anbefales derfor at vi i 2021 renoverer yttertak inklusive etterisolering av kaldloft på disse 4 boligene på Vargeia 13, 15, 17 og 19. Dette er kostnadsberegnet til kr 1.000.000,-.

Vurdering:

I forslaget til økonomiplan er det lagt inn kr. 1,0 mill. til renovering av tak omsorgsboliger i 2021.

5.1.20 – Helseplattformen

Tidligere var det planlagt at helseplattformen skulle utrulles til Høylandet i løpet av 2022. Prosjektet er forsinket, og planen nå er at dette skjer i 2023. Det er også stor usikkerhet i forhold til kostnader. Ut fra de kostnadsoverslag som er kjent i dag foreslås det å legge inn et samlet investeringsbeløp på kr. 370 000 i 2023. En har fått forståelse for at deler av investeringsbeløpet/implementeringen av Helseplattformen kan føres i investeringsregnskapet og deler i driftsregnskapet. I økonomiplanen foreslås det å legge kr. 170.000 i driftsregnskapet og kr. 200.000 i investeringsregnskapet for 2023.

Vurdering:

I forslaget til økonomiplan er det lagt inn kr. 200.000 i 2023 til dette investeringsprosjektet.

5.1.21 – Næringsbygg

I 2019 kjøpte kommunen et sentrumsnært bygg som ble renoveret og ombygd til et næringsbygg med 9 kontorer, lager- og fellesareal. Deler av 2. etasjen ble ikke tatt med i denne renoveringen ettersom en ville se behov og interessen i markedet. I løpet av 2019/2020 har alle kontorene blitt utleid og det bør vurderes om en bør iverksette renovering av siste del slik at en har flere kontorer tilgjengelig. Dette må eventuelt planlegges som et nullspill der leiepriser skal dekke renoveringsomkostninger.

Vurdering:

I forslag til økonomiplan er det ikke lagt inn midler til renovering av resterende del av næringsbygget. Behovet bør imidlertid vurderes videre og at det eventuelt legges frem en egen sak på dette, eller at det vurderes og tas inn i neste revidering av økonomiplanen.

5.2 Behovet for nye driftstiltak

5.2.1 Digitalisering og IKT

Utviklingen innen digitale tjenester skjer raskt og gir mange muligheter for videreutvikling av dagens sosiale- og administrative tjenester. Digitalisering skaper nye måter å levere offentlige tjenester på, gir nye muligheter mht. dialog og samhandling mot innbyggere og næringsliv og er en viktig drivkraft for mulig forenkling og forbedring innen kommunal sektor. Utviklingen og muligheter innen digitaliseringen er et høyaktuelt tema for alle kommuner og det er pågående diskusjoner om hvordan kommuner samarbeider på dette området.

På Namdalsnivå har en gjennom Namdal Rådmannsforum blitt enige om at kommunene i Namdalen deltar i DiguTs Kompetanseløft Trøndelag. Namdalskommunene har kommet i gang med Kompetanseløftet Trøndelag.

Namdalskommunene har gjennom Namdal Rådmannsforum utarbeidet en strategi for samarbeid digitalisering. En har i første omgang prioritere å utvikle fellesskap om digitalisering innen Helse- og omsorgsområdet, spesielt samarbeid knytta til Helseplattformen og Velferdsteknologi. En har hatt som mål å samarbeide om felles anskaffelse av arkivsystem men har så langt ikke kommet i mål. Det er igangsatt dialog mht. at man på sikt etablerer felles infrastruktur (IKT) samt bedre koordinering av anskaffelser/innkjøpsarbeid. Dette er imidlertid ikke avklart ennå.

Høylandet har ved rådmannen stilt seg svært positiv til et mer operativt samarbeid på Namdalsnivå. Som liten kommune, gir dette oss en god mulighet til å ta viktige og nødvendige løst mht. digitaliseringsmulighetene, ikke minst når det gjelder kompetanse.

Det vil utarbeides en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune i 2021. En slik strategi må tydeliggjøre hva digitalisering innebærer og hvordan vi ønsker å bruke digitalisering fremover i Høylandet kommune til å forbedre og endre våre tjenester.

IKT. En godt fungerende infrastruktur/IKT system er en grunnstein for å kunne nyttiggjøre seg mulighetene innen digitalisering. Høylandet er en del av IKT Indre Namdal IKS. Det er viktig for kommunen å være med i et interkommunalt samarbeid i forhold til felles strategisk satsing, inkl. innkjøp og drift av program på en rekke fagområder. Representantskapet i IKT IN har gitt klare signaler om at en bør sondere et utvidet samarbeid med kommuner/regioner utenfor IN.

Lokalt fortsetter Høylandet å kjøpe en teknisk ressurs gjennom Overhalla IT (ca. 60% stillingsressurs) som er IKT ressurs for hele kommuneorganisasjonen. Det må fortløpende vurderes hvordan denne stillingsressursen er tilpasset behov i organisasjonen. Det er videre et stort behov for en stillingsressurs med spisset kompetanse innen digitalisering som kan koordinere kommunens arbeid innen digitalisering. En slik stillingsressurs må ses i sammenheng med kommunens IKT ressurs.

Helse og omsorg

Høylandet kommune initierte i 2017 å søke opptak og midler gjennom det nasjonale velferdsteknologi-programmet, med positivt utfall. Dette ga grunnlaget for en felles satsing på velferdsteknologi i Namdalen gjennom prosjektet VINA – Velferdsteknologi i Namdalen (der Høylandet er vertskommune). Prosjektperioden har vart over 3 år fra medio september 2017. Prosjektet ble i 2020 forlenget til 31. desember 2020. Prosjektleder for VINA ble rekruttert og kom på plass høsten 2017 og totalt 14 kommune deltar i denne fellessatsinga. For 2020 har Høylandet, på vegne av VINA

prosjektet, søkt og fått tildelt 1 mill. kr. i skjønnsmidler fra Fylkesmannen, i tillegg til støtte fra det nasjonale velferdsteknologiprogrammet.

Prosjektet er delt inn i 4 faser: «Fase 0» – Prosjektetablering og arenabygging. «Fase 1» – Forankring og innsiktsarbeid VFT. «Fase 2» – Plan anskaffelse. «Fase 3» – Innføring av VFT lokalt. Prosjektet er nå i «Fase 3». Konkurransen knyttet til fellesanskaffelse er gjennomført, leverandør er valgt og det er inngått en 4-årig avtale.

Høylandet kommune hadde behov, både i forhold til plattform, infrastruktur, adgangskontroll, pasientvarsling i institusjon, digitale trygghetsalarmer og andre former for brukernært utstyr. Plattform, infrastruktur og pasientvarsling kom på plass høsten 2020.

Det ble lagt inn kr. 700 000 i 2019 og kr. 200 000 i 2020 til investering av velferdsteknologiske løsninger, i tillegg til de kr 400.000 som allerede er bevilget til sykesignalanlegg. Det er mulig å søke Husbanken om investeringstilskudd knyttet til anskaffelse av velferdsteknologi. Ubrukte midler videreføres inn i ny planperiode.

Det jobbes med å etablere en journal for hele helsetjenesten i Midt-Norge – Helseplattformen. Helseplattformen er et prosjekt som skal legge til rette for elektronisk samhandling mellom spesialisthelsetjenesten, kommuner og fastleger. For pasienten vil dette bety at kontakten med helsetjenesten blir enklere fordi helsearbeideren (uavhengig av om det er fastlegen, kommunehelsetjenesten eller sykehuset) til enhver tid vil ha oppdatert informasjon.

Det er opprettet et lokalt innføringsprosjekt i Trondheim kommune i samarbeid med Helse Midt-Norge. Alle kommunene i Trøndelag og Møre og Romsdal (85 kommuner) har opsjonsavtale knyttet til Helseplattformen, inkl. Høylandet. Pr. i dag er det usikkert når løsningen blir utrullet i Namdalen, muligens 2023. Kostnadene er pr. i dag uavklart. Det er bl.a. usikkerhet knyttet til hva som kan godkjennes som investering og hva som må legges inn i driftsbudsjettet fra 2023. Ut fra det vi har kunnskap om i dag er det foreslått å legge inn kr. 370 000 i økonomiplanen i 2023. Beløpet er i størrelsesorden likt de årlige utgifter helse og omsorg allerede har knyttet til lisenser og brukerstøtteavtaler for journalprogrammer, men her er det usikkert hvilke avtaler som kan avsluttes.

Oppvekst og kultur

Ved skolen er det utarbeidet en strategisk IKT plan. Det er i løpet av det siste året tatt en betydelig utbedring/utskifting av IKT materiale/utstyr hos elever og lærere ved Høylandet barne- og ungdomsskole. Dette koblet med utbedring av infrastrukturen på et tidligere tidspunkt har bidratt til et betydelig løft innen IKT på skolen. Parallelt rettes det fokus på kompetansestyrking. I økonomiplanperioden vil det gis videre løft innen IKT og digitalisering. De konkrete grepene vil innebære nye klassesett av PC/i-pader, bruk av smartløsninger – samt kompetansestyrking. Det krever relativt store personalressurser for å drifte en så stor PC-park og derfor har skolen leaset innkjøp av Pc'er fra høsten 2020. Man ser for seg en opptrapping over tre år der de eldste PC'ene skiftes ut først. Når hele parken leases vil årlig leasingavtale koste ca 210 000 med dagens priser. Dette er driftsutgifter. I tillegg vil det være nødvendig med noeressurser til annet utstyr.

Når det gjelder investeringer til utstyr kommer ikke skolen til å kjøpe smart-tavler til klasserom. Vi ønsker å ta i bruk det utstyret vi har nå, få gode rutiner og pedagogiske løsninger før vi investerer i nytt. Høsten 2020 ble det innført nye lærerplaner for grunnskolen. I den forbindelse bør vi i 2021 kartlegge behovet for digitale læremidler og utstyr opp mot de nye lærerplanene.

Utvikling/teknisk:

En innføring av tjenesten «svarInn» vil kunne bidra til en digitalisering av byggesaks- og planprosesser. Vi ønsker også å få innføre timeregistreringssystem, med mål om å få en riktigere ressursfordeling og derigjennom en bedre budsjettering.

For å sikre god oppfølging og utnyttelse av digitale muligheter på ulike fag- og tjenesteområder er det som nevnt svært viktig å få etablert en stillingsressurs med god kompetanse innen digitalisering.

5.2.2 – Utgifter til vedlikehold av kommunale bygg

Det ble i 2020 utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg, som viser at vi har et stort vedlikeholdsetterslep. Vedlikeholdsplanen viser videre at vi har mange bygg i kommunen og at vi har langt flere utleieboliger pr. innbygger enn landsgjennomsnittet.

Helse har gjennom sin prosess «RO-prosessen» kommet fram til at de har behov for færre boenheter i framtidig situasjon. Det foreslås at man skal

- Selge 2 omsorgsleiligheter.
- Omdefinere 3 leiligheter i Vargeia 3 fra omsorgsleiligheter til kommunal utleie, også for eldre.
- Vurdere framtidig løsning av kommunal enebolig Furustua som i dag benyttes som avlastningsbolig for barn/unge.

Dette gir oss grunnlag for å ferdigstille en boligpolitisk handlingsplan, og slik ha et grunnlag for å si noe om hvor mange og hvilke bygg man skal ha i kommunalt eie fremover. Det blir viktig å avklare om det er bygg som kommunen en er best tjent med å selge – både mht. mulige inntekter samt å redusere vedlikeholdskostnaden både på kort og lengre sikt.

Vedlikeholdsbehovene er store og iht. vedlikeholdsplanen er det et behov for :

	2021	2022	2023
Formålsbygg, ekskl. helse og omsorgsbygget	932.500	724.000	300.000
Omsorgsboliger	1.130.000	960.000	555.000
Utleieboliger	725.000	120.000	0
Øvrige kommunale bygg, ekskl. adm.bygget, renseanlegget	75.000		
SUM	2.862.500	1.804.000	855.000

I 2020 fikk vi bevilget 300.000 ekstra til byggvedlikehold for å ta igjen noe av etterslepet. Med pandemien kom det midler til kommunene som følge av statlige tiltakspakker (korona). Gjennom denne tildelingen fikk vi 600.000 ekstra til vedlikehold av kommunale bygg og anlegg. Gjennom disse midlene har vi fått malt og gjort vedlikehold på skole, og pusset opp to omsorgsleiligheter. En del av våre utleieboliger har vært gjenstand for forholdsvis ukyndig bruk, og det har slik vært nødvendig med ekstra vedlikehold av disse før nye leietakere flytter inn. To utleieboliger har gjennomgått en oppgradering, og utleieboliger har også blitt malt utvendig.

I årene fremover bør det selges unna noe av eksisterende bygningsmasse for å redusere vedlikeholdsbehovet i årene fremover. Dette vil bli fulgt opp i arbeidet med boligpolitisk handlingsplan.

Enheten/teknisk avd. ber om en generell styrking av byggvedlikehold/oppgradering i 2020, jfr. behov i vedlikeholdsplan.

Vurdering: I budsjettarbeidet er det funnet rom for kr. 300.000 til videre vedlikehold i 2021.

5.2.3 Økte utgifter innen plan, næring og landbruk

5.2.3.1 - Revisjon samfunnsplan og arealplan

Vi har startet arbeidet med revisjon av samfunnsplanen, og vi står også foran revisjon av arealplanen. Sist vi reviderte arealplanen var vi i teknisk samarbeid med Grong kommune. Samarbeidet omfattet flere fagområder, men det som gikk på det planfaglige kostet Høylandet kommune ca kr 400.000 årlig, omregnet til 2020-kroner. Arbeid med samfunnsplan, og spesielt arealplan er krevende og krever kompetanse, og man må sette av ressurser til dette uavhengig av hvem som skal gjøre jobben.

5.2.3.2 – Framtidsbonden Høylandet

Det er også etterspurt en prosjektsatsing på Landbruk, «framtidbonden Høylandet». En viktig satsing, som også krever ressurser. Med Landbrukssjefen ute i fødselspermisjon, har vi lite interne ressurser å spille på. Det anbefales derfor at vi avsetter kr 200.000 til innleie av eksterne ressurser slik at vi får kjørt prosessene med strategiplan for landbruket på Høylandet/framtidsbonden.

5.2.4 Økte utgifter innen helse og omsorg

5.2.4.1 Miljøarbeidertjenesten har behov for økt budsjetttramme i 2021 pga søknader om utvidelse av eksisterende tjenestetilbud. Alle tjenester det er søkt om er lovpålagte tjenester. De nye tiltakene er kostnadsberegnet til kr 300 000.

5.2.4.2 Kommunepsykolog. Lovpålagt krav fra 01.01.20. Det er ikke funnet rom for å legge inn denne kostnaden i budsjettet for 2020. Eksempelvis hvis kommunen skulle opprette en 10 % stilling vil dette medføre en årlig kostnad på ca. kr. 120 000.

5.2.4.3 Ergoterapeut. Lovpålagt krav fra 01.01.20. I samarbeid med Namdal rehabilitering og andre kommuner er det opprettet en 20 % stilling for ergoterapeut fra 01.03.20. Stillingen er lagt inn i budsjettforslaget. Kostnad i 2021. er kr. 180 000.

5.2.4.4 Legevaktsamarbeid. Alle kommuner i Namdalen har gjennom mange år deltatt i et legevaktsamarbeid på natt (LINA). Kommunene Nærøysund, Grong, Namsskogan, Lierne og Røyrvik har nå trukket seg ut av dette samarbeidet. Dette medfører en økning av Høylandet kommunes utgifter til legevakt på over 800.000 i 2021.

5.2.4.5 Helseplattformen. Tidligere var det planlagt at helseplattformen skulle utrulles til Høylandet i løpet av 2022. Prosjektet er forsinket, og planen nå er at dette skjer i 2023. Det er også stor usikkerhet i forhold til kostnader. Ut fra de kostnadsoverslag som er kjent i dag foreslås det å legge inn et investeringsbeløp på kr. 370 000 i 2023. En har fått forståelse for at deler av investeringsbeløpet/implementeringen av Helseplattformen kan føres i investeringsregnskapet og deler i driftsregnskapet. I økonomiplanen foreslås det å legge kr. 170.000 i driftsregnskapet og kr. 200.000 i investeringsregnskapet for 2023. Når det gjelder løpende driftsutgifter bruker helse og omsorg ca. kr. 400 000 på lisenser til journalsystemer i dag, men det er fortsatt usikkerhet knyttet til om alle disse utgiftene erstattes av helseplattformen.

5.2.4.6 Digitaliseringsressurs. Helse og omsorg har behov for økt ressurs knyttet til innføring av velferdsteknologi og forberedelse i forhold til innføring av helseplattformen. Som en kommentar i forhold til punktet ovenfor, så skjer det mye viktige forberedelser knyttet til helseplattformen selv om innføringstidspunkt er utsatt. Behovet for en digitaliseringsressurs ses i sammenheng med behov i kommunen forøvrig.

5.2.5 - Økte utgifter innen Oppvekst og kultur

5.2.5.1 Behov for morsmålsassistent i skolen.

Jmf. Opplæringsloven kan elever som har særskilt norsk om nødvendig ha krav på morsmålsopplæring eller tilsvarende. PPT anbefaler dette. Netto utgift på dette vil være kr. 130.000.- i 2021.

En har ikke funnet rom for å øke assistent ressurser, og enheten må prioritere dette innenfor rammen som oppvekst har.

5.2.5.2 Lære- og undervisningsmidler.

Nye lærerplaner ble innført i skolen høst 2020. Det vil være behov for utskifting av lærebøker og læremateriell. Nye lærebøker i 3 fag på mellomtrinnet og ungdomstrinnet utgjør 300.000.- Det er behov for styrking av læremidler på 120.000.-. Dette er lagt inn i budsjettet for 2021.

5.2.6 Utbygging av bredbånd i Høylandet

Med bistand fra Trøndelag Fylkeskommune ble det i 2019 foretatt en kartlegging/gjennomgang av bredbånd og mobildekningen i hele kommunen. Det er også laget en foreløpig modell for finansiering (som viser muligheter for ekstern finansiering vs. kommunal egenandel). I kartleggingen er kommunen delt inn i tellekretser som omfatter: Øievatnet, Grongstad, Almaas, Skarland, Høylandet sentrum, Vassbotna, Kongsmoen. Kartleggingen har gitt et godt grunnlag for prioriteringer ved utsøking av offentlig tilskuddsmidler. Basert på denne gjennomgangen er det utarbeidet utkast til «Plan for utbygging av bredbånd og mobiltelefoni» som ble vedtatt i 2020. Ved utsøking av prosjektmidler må kommunen stille med en egenandel som generelt er 25% av totale utbyggingskostnader.

5.2.6.1 - Området rundt Øievatnet/Rosendalen/Mjøsundet

Vi har siden 2016 fått tilskudd til flere bredbåndsprosjekter, først NKOM-midler til området rundt Øyvatnet/Rosendalen. Prosjektet er nå også blitt utvidet til å omfatte Mjøsundet. Telenor har gjennomført sitt innsalg rundt Øyvatnet i mai 2019, og utbyggingen gjennomføres i 2020.

Den kommunale egenandelen for utbyggingen av området rundt Øievatnet, Rosendalen og Mjøsundet ble stipulert til kr 3.088.000,- og dette er finansiert slik:

Kr 1.000.000 – Nkom-midler utbetalt til kommunen i 2016

Kr 500.000 – Fylkeskommunale midler via Indre Namdal

Kr 588.000 – NTE-midler

Kr 2.088.000, avsatt på bundne fond 2.5199.126 Bredbåndsutbygging Øvre Høylandet

Kr 1.000.000 avsatt på disp.fond 2.5699.126, jfr. K.sak 79/2019, pkt. 6

Kr 3.088.000

5.2.6.2 - Området rundt Grongstad inkl. Aavatsmarka, Mørkved og Tyldum lille

Dette området har vært ute på anbud i 2020, og utbygger ble NTE Marked AS. NTE Marked AS har gjennomført sitt innsalg, det er signert avtaler og utbyggingen vil igangsettes våren 2021.

Den kommunale egenandelen ble stipulert til kr 878.500, hvorav kr 89.000 var bevilget til

Aavatsmarka tidligere. Disse midlene står på det bundne fondet 2.5199.126 Bredbåndsutbygging.

Kr 787.500 er bevilget i opprinnelig budsjett for 2020, og dette skal dekkes av NTE-midler – bundet driftsfond 2.5199.904, hvorav kr 410.775 er NTE-midler utbetalt til kommunen i 2020.

5.2.6.2 – Området Skarland, Okstad og Almås

Også dette området har vært ute på anbud i 2021, og utbygger er NTE Marked AS. Den kommunale egenandelen er stipulert til kr 550.000,- for Skarland, og kr 287.000 for Okstad/Almaas.

Utbyggingsarbeidet er igangsatt. Den kommunale egenandelen er ikke innarbeidet i inneværende års budsjett, da en i økonomiplan for 2020-2023 på det tidspunktet så for seg utbygging av dette området i 2021. Nå har imidlertid utbygger igangsatt dette området i 2020, og disse midlene må bevilges i 2021, og foreslås finansiert av disposisjonsfond 2.5699.126 – kr 837.000.

I K.sak 68/2018, pkt. 2 ble det avsatt kr 1.490.000 til disposisjonsfond 2.5699.126 Tilskudd til bredbåndsutbygger. Disponeres kr 837.000 til området Skarland, Okstad og Almås, vil det være kr 653.000,- disponibelt til andre utbyggingsprosjekt.

Det er målsetting å sikre utbygging av fiber i hele kommunen og status mht. «resterende» områder er som følger:

5.2.6.3 – Området Vassbotna: det er søkt ut statlige midler og en avventer bekreftelse.

5.2.6.4 – Området Kongsmoen: det er søkt ut statlige midler og en avventer bekreftelse.

5.2.6.5 – Lommer i sentrum

Noen områder som f.eks. Brembu, Hammar, Tyldum store, Lilleenget mv. er ikke utbygd tidligere, da tidligere utbygging av sentrum, i hovedsak omfattet tettbygde boligområder. Kommunen har pågående dialog med Fylkeskommunen om mulig finansiering og utbygging i disse områdene.

5.2.7 – Lakseveg nord

I samarbeid med Trøndelag fylkeskommune er det igangsatt et forprosjekt for utbedring av Lakseveg Nord Rørvik til Gartland. De tre kommunene Høylandet, Nærøysund og Grong er blitt utfordret på en egenandel på ca. 2,5 mill. til planarbeid. Fordelingsmodell mellom de tre kommunene er ennå ikke avklart.

I regi av Trøndelag Fylkeskommune er det lagt planer for styrking av mobildekninga langs hele Laksevegen nord (fra Rørvik til Gartland). Iht. fremlagte planer vil dette kreve bygging av master på 7 ulike punkter, hvorav 2 av disse områdene ligger i Høylandet kommune. Kommunene vil bli utfordret på en egenandel pr. mast/utbyggingspunkt som følger:

Mobilmast Råvegen 12	kr 587.195
Mobilmast Småklumpan	kr 2.710.383

Vurdering:

Dette er store kostnader og en ser ikke rom for dette i budsjettet. En styrket mobildekning langs med hele Lakseveien vil være en viktig sikkerhetsfaktor blant annet for næringa som bruker denne veistrekninga. Høylandet vil føre en politisk dialog opp mot Fylkeskommunen mht. finansieringsmulighetene.

5.2.8 – Generell styrking av vegvedlikeholdsbudsjettet

Framkommelige veger er en forutsetning for at folk skal kunne bo i grendene våre. Totalt har kommunen 32,4 km kommunal veg inkl. gang-/sykkelveg.

Vi fikk tilført midler til ekstra vedlikehold i fbm statens tiltakspakke i fbm pandemien. Dette er delvis brukt til oppgrusing og grøfterensk av kommunale veger i hht prioriteringene i vegvedlikeholdsplanen.

Vi sliter likevel med å ta igjen etterslepet. En økning i forhold til behovet i vegvedlikeholdsplanen er ønskelig.

5.2.8.1 – Oppgradering av Børstadbakkan

Asfalten i Børstadbakkan er i ferd med å gå fullstendig i oppløsning, og en oppgradering her er nødvendig. Kostnadene er stipulert til 2.25 mill kroner.

Vurdering: Dette har vi ikke funnet rom for i denne planperioden.

5.2.8.2 – Oppgradering av Posthusbakkan

En ser behovet for en oppgradering av posthusbakkan. Det er imidlertid fornuftig å se på den totale trafikk løsningen rundt posthusbakkan/skoleområdet før tildeler midler til oppgradering av denne vegstrekningen. Det vurderes viktig at dette blir gjennomført i økonomiplanperioden.

Vurdering: Dette har vi ikke funnet rom for i denne planperioden.

5.2.9 – Kommunale bruer

Det ble sommeren 2019 gjennomført en hovedinspeksjon på våre kommunale bruer. Inspeksjonen ble utført av firmaet SafeControl. Inspeksjonen viser en utbedringskostnad på kr 2.965.000, i all hovedsak knyttet til Lona bru. Kostandene må innarbeides i en langsiktig plan (som en investering).

Utover dette er det ingen bruer med skader som har kritisk betydning for bruenes bæreevne. Det må imidlertid påregnes utgifter på (driftskostnader):

- Kr 155.000 til Skarland bru i løpet av en toårsperiode
- Kr 62.000 til Almås bru i løpet av en fireårsperiode
- Kr 124.000 til Lauvåsen bru i løpet av en femårsperiode

Vurdering: Vi har ikke funnet rom for å avsette midler til disse tiltakene i denne planperioden.

5.2.10 – Helhetlig plan Brøndbo industriområde

Med bakgrunn i trafikk sikkerhetsprosjektet og geotekniske vurderinger, gis det en gylden mulighet til å utarbeide en helhetlig plan for Brøndbo industriområde. Det forutsettes kjøp av planleggingstjenester, og kostnaden anslås til kr 150.000.

5.2.11 - Høylandet sokn – behov for økning av driftsmidler

Høylandet menighetsråd har i møte 01.09.2020, sak 32/2020 behandlet økonomiplan for perioden 2021 – 2024, og de har prioritert restaurering av kirkemur ved Høylandet kirke i sitt vedtak:

Kr 120.000 i 2021 til Høylandet kirke – restaurering av mur

Kr 100.000 i 2020 til renovering av redskapshus/arbeidsbrakke - Nedre kirkegård

Vurdering: Det er ikke funnet rom for dette i økonomiplanen.

5.2.12 - Høylandet Utstyrssentral

Høylandet kommune har søkt ut tilskuddsmidler gjennom Fylkeskommunen og utarbeidet et prosjekt

kalt ” Høylandet Utstyrssentral”. Kommunen har mottatt kr 100.000,-.

Høylandet Utstyrssentral er tenkt plassert i den nye “Hållinghallen” der det er ønskelig innbyggere og besøkende kan komme og låne utstyr til ulike aktiviteter til en rimelig leie – ark.sak 19/5609-3.

6. Handlingsrommet

Konsekvensjustering.

Administrasjonen har gjennomgått grunnlaget for økonomiplanen og foretatt nødvendige justeringer i forhold til politiske vedtak som er fattet i perioden siden budsjettet 2020 ble vedtatt.

Enhetene startet etter sommerferien med å konsekvensjustere sitt budsjett utfra den rammen som er bevilget for inneværende år, men det har for flere områder blitt en utfordrende prosess som har tatt tid. En av årsakene til utfordringene er at enhetene for inneværende år har lagt et effektiviseringskrav som skulle hentes inn i løpet av året, men det har tatt tid før nødvendige tiltak er blitt satt i verk og noen er ikke blitt iverksatt så langt. Delvis skyldes dette merarbeid/merutgifter vedr. koronapandemien som har ført til forsinket oppfølging av prosjektet «Omstilling og innovasjon av helse- og omsorgssektoren», så dette tiltaket fra fjorårets budsjettprosess vil en ikke se fullt ut resultatet av før i 2021.

Det at innbyggertallet er blitt redusert betydelig for kommunen de senere årene er også krevende da det påvirker rammetilskuddet og skatteinngangen til kommunen.

Videre er det endringer i eiendomsskatteloven (får ikke øke opp fra 4 til 5 promille neste år) som medfører reduserte muligheter til å skrive ut eiendomsskatt i den størrelsesorden som en tidligere planla ut ifra, og som skulle finansiere renter og avdrag på lån til tilbygg barnehage og bygging av Hållinghallen.

Når det gjelder de interkommunale samarbeidsordningene som kommunen deltar i har det skjedd betydelige endringer, noe som får store økonomiske konsekvenser for kommunen. Dette har i år gjort det ekstra krevende for enhetene å komme med tilstrekkelige innsparingstiltak for å nå bevilgede rammer. Snåsa kommune har trukket seg ut av samarbeidet i Indre Namdal som gjelder IKT, PPT og barnevern. I tillegg har Nærøysund og Indre Namdal trukket seg ut av legevaktsamarbeidet i Namdal på natt (LINA). Dette fører til følgende store økninger i utgiftene i forhold til det Høylandet har budsjettet med i 2020:

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Økning i kr.	Økning %
IKT-Indre Namdal	1 859 310	2 271 160	411 850	22,2 %
Barnevern - Indre Namdal	1 248 325	1 528 000	279 675	22,4 %
PPT - Indre Namdal	863 050	1 055 000	191 950	22,2 %
Legevaktssamarbeid Namsos	862 784	1 750 784	888 000	102,9 %
Sum økning i utgifter	4 833 469	6 604 944	1 771 475	36,7 %

Økningen det vises til er økninger i forhold til kommunens budsjett 2020.

Det gjøres oppmerksom på at i beregningen som gjelder legevaktsamarbeid er det benyttet det budsjettalternativet som foreligger der både Nærøysund og kommunene i Indre Namdal trekker seg ut av samarbeidet. (Merutgiften blir på kr. 259.000 mindre dersom kun Nærøysund trekker seg ut).

I beregningen av rammene til de ulike enhetene er det tatt utgangspunkt i den rammen som foreligger for 2021 i gjeldende økonomiplan og deretter foretatt ulike rammekorrigeringer. Dette kan settes opp i følgende oversikt:

Beskrivelse rammekorrigerings	Sentraladm. inkl årslønnsvekst	Oppvekst og kultur	Helse og omsorg	Utviklings enheten	Kirkelig formål
Ramme 2021 jmf. vedtatt økonomiplan	11 255 741	35 145 640	44 964 400	12 165 484	1 388 173
Anslag deflatorøkning 1,3%	146 325	456 893	584 537	158 151	18 046
Endringer vedr. prosj 1200 Flyktninger	194 781	168 378	305 040		
Reduserte utgifter/behov ved miljøarbeidertjenesten			-1 299 175		
Bredbåndsprosjekter kr. 928.000 og amortisert premieavvik kr. 358.016 og premieavvik kr. 1.505.625 og bruk premiefond kr. 394.000	3 185 641				
Feil i fastlønnsgrunnlag skole fra budsjett 2020 - og derav ramme 2021		196 035			
Reduksjon budsjetterte utgifter skatteopprekker	-112 195				
Reduksjon stilling flyktn. tjenesten	-328 221				
Endring bostøttearbeid og boligsosialt arbeid	131 924			-65 641	
Endring utgifter pensjon KLP og SPK	-148 132	-503 545	-897 677	-204 912	
Tilskudd fra staten til frivillighetssentraler blir f.o.m. 2021 et øremerket tilskudd			-427 000		
Tilskudd andre trossamfunn overtas av staten					-29 824
Avsatt mer til lønnsoppgjør	99 046				
Bruk av utbytte NTE til tilskudd til Namdalen regionråd	152 000				
Korrigert konsekvensjustert ramme 2021 før innsparingstiltak og evt. nye driftstiltak	14 576 910	35 463 401	43 230 125	12 053 082	1 376 395
Budsjett 2021 etter at enheter har lagt inn sitt konsekvensjusterte budsjettforslag	15 213 201	36 944 564	45 414 570	13 116 029	1 376 395
Avvik i forhold til ramme før innsparingstiltak og evt. nye driftstiltak	-636 291	-1 481 163	-2 184 445	-1 062 947	0

Som tabellen ovenfor viser har enhetene ikke kommet i mål i forhold til netto beregnet ramme for 2021. I det konsekvensjusterte budsjettet er det lagt inn økte utgifter til de interkommunale ordningene vedr. IKT, barnevern og PPT, men den økte utgiften til legevaktsamarbeidet framkommer som et nytt tiltak.

Enhetene er derfor blitt utfordret på å finne innsparinger på det beløpet som framkommer som avvik i forhold til beregnet ramme i tabellen ovenfor (i rødt). Kommunen har dessverre ikke greid å finne tilstrekkelig med innsparingstiltak for 2021, slik at kr. 1.062.771 av disposisjonsfondet må benyttes i 2021.

Innsparingstiltakene for den enkelte enhet er beskrevet i kap. 8

I økonomiplanen for 2020 – 2023 ble det satt søkelys på oppfølging av to generell tema:

- Redusere sykefraværet. Det totale sykefraværet i kommunen for 2018 var 7,35 % og 7,7 % i 2019. Målsettingen er 95% nærvær så er har en ikke kommet i mål. Det er fortsatt en viktig prioritet for ledergruppen å nå målsettingen om 95 % nærvær i 2021.
- Seniorordning. Høylandet administrasjonsutvalg vedtok i sak 1/20 av 10.09.2020 en ny seniorordning for Høylandet kommune som innskrenket antallet årlige fridager for ansatte over 62 år i forhold til gammel ordning, gjeldende fra 01.01.2021. Det er ikke budsjettert med noe innsparingsbeløp på dette i budsjettet for 2021, men er forventet å redusere vikarinnleie på enkelte arbeidsplasser slik at enheter som er avhengige av vikarinnleie ved fravær, bedre vil greie å holde seg innenfor sine stramme vikarbudsjetter.

En forventer at innsparinger mht. ny seniorordning og redusert sykefravær vil kunne redusere behovet for bruk av disposisjonsfondet. Spesielt nærværarbeid blir en viktig prioritet i 2021 og utover planperioden.

7. Kommunens visjon, hovedmålsettinger for perioden

Visjon

Høylandet er en innovativ og utviklingsorientert kommune, der det er godt å bo.

Mål for perioden 2021 – 2024:

Mål 1 - 1 300 innbyggere innen utgangen av 2024.

Mål 2 - Hållingene har god folkehelse.

Mål 3 - Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring.

7.1 Handlingsplan 2021-2024

I handlingsplanen er det i tillegg til driftstiltak, også innarbeidet noen av investeringstiltakene i planperioden. Investeringstiltakene er skrevet med blå skrift.

I handlingsplanen er det i tillegg til driftstiltak, også innarbeidet noen av investeringstiltakene i planperioden. Investeringstiltakene er skrevet med blå skrift.

Definisjoner: **Visjon** – Framtidsdrøm. **Mål** – Ønsket framtidig tilstand. **Strategi** – Hvordan nå målet? **Tiltak** – Hva skal vi gjøre?

Hovedmål	Strategi	Tiltak	2021	2022	2023	2024	Ansvarlig / Måleindikator
99999999333MÅL 1 1 300 innbyggere innen utgangen av 2024.	1.1 Sikre fremdrift på sentrale nøkkelfaktorer mht. næring	1.1.1 Utarbeide årlig tilstandsrapport på Næring	X	X	X	X	Næring og Utvikling Måleindikator: tilstandsrapport utarbeidet
	1.2 Beholde eksisterende arbeidsplasser, og øke antall nye arbeidsplasser. (Ref. Næringsplan)	1.2.1 Koordinere arbeidet til Næringsgruppa med å utarbeide strategi for næringsutvikling på Høylandet.	X				Kommunedirektør/Næring og Utvikling: Måleindikator: Strategi for næringsssatsing på Høylandet
		Revidere næringsplan, inkl. landbruksdel.	X				
		1.2.2 Legge til rette for utvikling av nye arbeidsplasser.	X	X	X	X	Kommunedirektør/Næring og Utvikling Måleindikator: Antall nye arbeidsplasser.
		Skape næringsaktivitet/arbeidsplasser knytta til Kongsmoen industriområde					
		1.2.3 Koordinerer arbeidet til Landbruksforum som sikrer fokus på utviklingsmuligheter i landbruket.	X				Næring og Utvikling/ Kommunedirektør/ Måleindikator: - Utviklingstema fulgt opp. -Antall møter avholdt
		Landbruksforumet gjennomfører minimum 3 møter pr. år	X	X	X	X	
		Utarbeide en landsbruksstrategi	X				

		1.2.7 Sikre god karriere-veiledning til ungdom.	X	X	X	X	Kommunalsjef for oppvekst/Næring og Utvikling Måleindikator: -Tiltak gjennomført
		1.2.8 Aktiv deltakelse i Ungt Entreprenørskap	X	X	X	X	Oppvekst/Næring og Utvikling Måleindikator: -Antall ungdom deltatt -Resultat fra Elevundersøkelsen som har spørsmål om karriereveiledning.
	1.3 Sikre god infrastruktur.	1.3.1 Søke ut midler og tilrettelegge utbygging av bredbånd- og mobilprosjekt, inkl. Kongsmoen og Vassbotna	X	X	X		Næring og Utvikling: Måleindikator: Mobildekning og bredbånd via fiber i alle bebodde områder i kommunen.
		1.3.2 Tilrettelegge forlengelse av gang- og sykkelbane Høylandet sentrum -Hjorten/Lille Tyldum	X				Kommunedirektør/ Kommunalsjef for Utvikling Måleindikator: gang og sykkelbane ferdigstilt
		1.3.3 Bidra til prosjektet «Lakseveien Nord»	X	X	X	X	Kommunedirektør/ Kommunalsjef for Utvikling Måleindikator: -Veistrekninger som utbedret
		1.3.4 Tilrettelegge for at kommunen har en god og framtidsetta bygnings-masse (ref. vedlikeholdsplan kommunale bygg) med prioritert fokus på: -Helse og omsorgsbygg (2021-2022) -Renseanlegg (2021-2022) -Skole (2021 og 2023) -Utbedring av skolegård/uteområde (2021-22) -Godkjent brannstasjon (2021 og 2023) -Omsorgsleiligheter-skifte tak (2021)	X	X	X	X	Kommunedirektør/Teknisk sjef: Måleindikator: -Utbedringer på ulike bygg
	1.4 Tilrettelegge for fleksible valg av tomte-muligheter og boliger.	1.4.1 Aktiv markedsføring og salg av leiligheter og tomter.	X				Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: Ant boliger solgt. Antall tomter solgt.
		1.4.2 Utarbeide boligpolitisk handlingsplan	X	X			Kommunalsjef utvikling Måleindikator: Plan utarbeidet
		1.4.3 Tilrettelegge areal for framtidig boligbebyggelse	X	X	X		Kommunalsjef utvikling. Måleindikator: areal/tomter

							forforboligbygging er planlagt/tilrettelagt
	1.5 Tilrettelegge et oppvekstmiljø som skaper livsglede, livsmestring, og læring. (Ref. Oppvekstplan)	1.5.1 Tilrettelegge for at alle som søker barnehageplass skal få plass ved hovedopptaket.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Totalt antall søknader, antall avslag eller delvis innvilget og årsak.
		1.5.2. Ta i bruk ny lærerplan, gjennomføre kompetanseheving på programmering og dybdelæring	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Grunnskolepoeng. Resultat nasjonale prøver. Elevundersøkelse. Tilbakemeldinger gjennom elevsamtaler og foreldresamtaler.
		1.5.3. Ha gode rutiner for det forebyggende arbeidet og §9A.					
		1.5.4 Delta i ABSOLUTT- oppvekstprogram i Trøndelag	X				Kommunalsjef kultur og oppvekst. Måleindikator: ad hoc gruppe opprettet. Prosjektplan er utarbeidet. Tiltak er gjennomført.
	1.6 Gjennomføre prosjekt: «Bolyst og tilflyttersatsing Høylandet»	1.6.1 Gjennomføre en «Bolyst og tilflyttersatsing»	X	X	X	X	Kommunedirektør: Måleindikator: -Utarbeide en strategi som er regelmessig vurdert. -Antall innbyggere/tilflyttere -«Hoga hit» arrangement gjennomført
		1.6.2 Gjennomføre lokale «Hoga hit» arrangement.	X	X	X	X	Kommunedirektør: Måleindikator: -Ant deltakere.
	1.7 Bosette og integrere flyktninger / «nye hållinger»	1.7.1 Oppfølging av bosatte flyktninger/nye hållinger på Høylandet mht. - Skole- og karriereveiledning - Arbeid/sysselsetting - Fritidstilbud - Tiltak som sikrer bolyst	X				Kommunedirektør/ Flyktningekonsulent: Måleindikator: -antall som bor på Høylandet -antall i skole - antall i arbeid
		1.7.4 Arbeide for bosetting av flere flyktninger/nye Hållinger	X	X	X	X	Flyktningekonsulent/ Kommunedirektør Måleindikator: --Antall flyktninger/nye hållinger som bosettes
	1.8 Kommunen er en attraktiv arbeidsplass	1.8.1 Gjennomføre en medarbeiderundersøkelse	X				Kommunedirektør/ personalsjef Måleindikator: medarbeiderundersøkelse gjennomført
MÅL 2 Hållingerne har							

god folkehelse	2.1 Gi alle innbyggere mulighet til kreativitet, utfoldelse og mestring gjennom et rikt kulturliv	2.1.1 Tilrettelegge et godt og kreativt samarbeid mellom kommune og lag/foreninger for å sikre et bredt aktivitetstilbud.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -Samarbeidsmøter mellom kommunen og lag og foreninger er gjennomført
		2.1.2 Bidra til at Hållinghallen blir en arena for aktivitet og sosiale møteplasser for innbyggere i alle aldre.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: -hallverter i Hållinghallen er etablert. -Aktiviteter gjennomført
		2.1.3 Utarbeide og koordinere gjennomføring av strategisk plan for kulturminne-satsing i samarbeid med Museet Midt	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: - Handlingsplan i kulturminneplan er revidert. -komite for kulturminner etablert -Tiltak gjennomført.
		2.1.4 Bidra til planlegging og gjennomføring av revyfestival 2021	X		X		Kommunedirektør/Kommunalsjef Oppvekst og Kultur Måleindikator: tiltak gjennomført i samarbeid med revyfestival
		Utarbeide plan for uteområdet Hållinghallen/ idrettsbanen i samarbeid med IL Hållingen.	X				Kommunalsjef oppvekst og Kultur: Måleindikator: - Plan for idrettsområdet utarbeidet -Spillemidler er søkt ut.
	2.2 Gjennomføre turstiprosjektet (iht. kulturplan)	2.2.1 Ferdigstille sentrumsnære folkehelsestier og aktivitetsområder.	X				Kommunedirektør/ Oppvekst og Kultur: Måleindikator: -Tiltak gjennomført.
	2.3 Videreutvikle Høylandet som et lokalsamfunn med MOT	2.3.1. Gjennomføre MOT-opplegg i skolen og lag/foreninger.					Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Høylandet er fortsatt MOT kommune.
		2.3.2 Innføre det tverrfaglige temaet livsmestring og folkehelse i skolen.	X	X	X	X	MOT skoleprogram er gjennomført. Gjennomført livsmestring og folkehelse i skolen.
		2.3.3 Avklare videre i livsgledearbeid i hht. forskrift om kvalitet i pleie- og omsorg som del av omstillingsprosess i helse og omsorg	X				Kommunalsjef helse og omsorg. Måleindikator: Forslag utarbeidet og politisk vedtatt.
		2.3.4. Gjennomføre livsgledesatsing i Høylandet barnehage.	X	X	X	X	Kommunalsjef oppvekst og kultur. Måleindikator: Livsgledetiltak gjennomført

MÅL 3 Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring.	3.1 Sikre godt interkommunalt samarbeid.	3.1.1 Delta aktivt i Namdal Regionråd Avklare behov/muligheter mht. samarbeidsområder	X	X	X	X	Ordfører/ Kommunedirektør: Måleindikator: Nye avtaler på plass.
	3.2 Ha kompetente medarbeidere med evne og vilje til nytenkning og innovasjon.	3.2.1 Kartlegge eksisterende kompetanse, og utarbeide strategisk kompetanseplan i forhold til framtidige behov. Sikre nødvendig kompetanse på tjenesteområder	X	X	X	X	Personalsjef. Måleindikator: Plan utarbeidet
	3.3 Ta i bruk digitale muligheter innenfor de kommunale tjenestene	3.3.1 Utarbeide en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune	X	X	X	X	Kommunedirektør: Måleindikator: -Strategi utarbeidet. -Satsinger/tiltak gjennomført.
		3.3.2 Delta aktivt i «Digitalisering Trøndelag» samt i Namdalen	X				
		3.3.3 Opplæring av politikere og ansatte innen digitalisering					Kommunedirektør: Måleindikator: opplæring gjennomført
		3.3.4 Ta i bruk og nyttiggjøre muligheter mht. digitalisering i hele organisasjonen inkl. -Velferdsteknologi -Skole, barnehage -Administrative tjenester -Tekniske tjenester -Dialog med innbyggere	X	X	X	X	Kommunedirektør: Måleindikator: -Tiltak/satsinger iverksatt.
	3.4 Ha fokus på innovasjon, nytenkning og effektive løsninger.	3.3.5 Tilrettelegge for streaming av kommunestyremøter.	X				Kommunedirektør/ Kommunalsjefer: Måleindikator: Tiltak iverksatt.
		3.4.1 Gjennomføre en Omstilling- og utviklingsprosess i Høylandet kommune som omfatter alle enheter.	X	X			Kommunedirektør: Måleindikator: -Omstilling/utviklingsprosess gjennomført i hele organisasjonen. -Framtidig omfang og organisering av tjenestene og satsinger er vedtatt.
		3.4.2 Gjennomføre prosjektet «Omstilling og innovasjon i helse og omsorg»	X				Kommunalsjef helse og omsorg: Måleindikator: Prosjekt er gjennomført i henhold til plan.

		3.4.3 Utvikle nye modeller/løsninger for samarbeid og samskaping med frivilligheten.	X	X			Kommunedirektør/ Kommunalsjef oppvekst og kultur/Kommunalsjef Helse og Omsorg: Måleindikator: Nye samarbeidsmodeller/ prosesser innført.
	3.5 Ha oppdatert overordna planverk						Kommunedirektør/ Kommunalsjef Utvikling Måleindikator -Samfunnsplan utarbeidet -Arealplan revidert
		3.5.1 Ferdigstille ny samfunnsplan	X				
		3.5.2 Revidere arealplan		X	X		
		3.5.3 Utarbeide ny arbeidsgiverstrategi	X	X			Kommunedirektør/ Personalsjef Måleindikator: arbeidsgiverstrategi utarbeidet.
	3.6 Sikre god økonomistyring	3.6.1 Fortløpende budsjettoppfølging gjennom hele året. Sikre oppfølging for å nå følgende måltall: - Ha et netto positivt driftsresultat på minimum 1.75% -Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter bør ikke overstige 105% -Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4% av driftsinntekter. -Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%.	X	X	X	X	Økonomisjef Måleindikator: -- Budsjettjusteringer gjennomført - Status måltall
	3.7 Ha god beredskap for ulykker og kriser	3.7.1 Styrke beredskapen gjennom årlige beredskapsøvelser 3.7.2 Opprettholde beredskap, inkl. kontinuitetsplanlegging mht. korona.	X	X	X	X	Kommunedirektør: Måleindikator: beredskapsøvelse gjennomført
	3.8 Ha et nærvær på 95%	3.8.1 Sikre systematisk oppfølging mht. nærværarbeid.	X	X	X	X	Kommunedirektør/ Personalsjef Måleindikator: % nærvær (% sykefravær)

Oversikt over prioriterte investeringstiltak i planperioden

Kap . nr.	Tiltak i handlings plan	Investeringsprosjekt	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
5.1.4	1.5.4	Oppføring av ny flerbrukshall	282 000	282 000		
5.1.5	3.7.1	Ny brannstasjon			12 875 000	
5.1.8		Nytt kloakkrenseanlegg i sentrum	1 000 000	16 500 000		
5.1.2	3.4.3	Renovering av helse-/omsorgsbygget	1 230 000	20 000 000		
5.1.9		Skysstasjon - oppgradering av bad og dører				1 253 000
5.1.19		Renovering av tak omsorgsleiligheter	1 000 000			
5.1.1.2		Oppgradering garderober skolen	1 000 000			
5.1.1.5		Ventilasjonsanlegg, utbedringer			375 000	
5.1.1.2	1.3.5	Forprosjekt omgjøring bankbygg til skoleformål			312 500	
5.1.1.2	1.3.5	Omgjøring til skoleformål e.flytting u.klubb			3 750 000	
5.1.1.3	1.3.5	Nedgravde søppeldunker skoleområde				625 000
5.1.14		Vannmålere på nettet for tilstandsrapportering			500 000	
5.1.16		Utskifting av armaturer til LED, Vargeia	500 000			
5.2.15		Oppgradering av Lona bru			2 695 000	
5.1.1.6	1.5.4	Trafikksikkerhets tiltak rundt skole	560 000			
5.1.10		Trafikksikkerhets tiltak Brøndbo ind	610 000			
5.1.13		Oppgradering av pumpestasjon Ulvebyen				430 000
5.1.20		Helseplattformen			200 000	
FINANSIERINGSBEHOV			6 182 000	36 782 000	20 707 500	2 308 000
		Momskompensasjon	-910 000	-4 000 000	-4 001 500	-375 600
		Tilskudd fra Husbanken (helse og omsorgsbygg)		-5 148 000		
		Bruk av avsetninger	-282 000	-282 000		
		Tilskudd fra fylkeskommunen	-538 000			
		Låneopptak	-4 452 000	-27 352 000	-16 706 000	-1 932 400
SUM FINANSIERING			-6 182 000	-36 782 000	-20 707 500	-2 308 000

Oversikt over nye driftstiltak og innsparingstiltak i planperioden

Nye driftstiltak	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Omstillingsprosjekt i kommunen	Flere	200 000			
Vinterleirskole 2020 utsatt til 2021 pga Korona	2200	34 000			
Kjøp av skolebøker utsatt fra 2020	2200	120 000			
Økte utgifter legevakt	3300	888 000	888 000	888 000	888 000
Helseplattformen	3100			170 000	
Sum nye tiltak		1 042 000	888 000	1 058 000	888 000

Innsparingstiltak

Innsparingstiltak Sentraladministrasjonen	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Reduksjon i utgifter til frikjøp til politiske møter	1000	30 000	30 000	30 000	30 000
Økt bruk av premiefond	1472	28 822	28 822	28 822	28 822
Profileringsmidler	1221	36 593	36 593	36 593	36 593
Omstilling innenfor enheten	Flere	500 000	600 000	900 000	1 200 000
Innsparingstiltak Oppvekst og kultur	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Reduserte skyssutgifter pga mer digitale møter	2100	15 000	15 000	15 000	15 000
Redusert kjøp av tjenester barnevern	2126	160 000	160 000	160 000	160 000
Redusere div driftposter på skolen	2200	60 000			
Reduserte utgifter til skoleskyss	2290	50 000	50 000	50 000	50 000
Kontingent skolen som samfunnsbygger kuttes ut	2310	10 000	10 000	10 000	10 000
Redusert lønn på kulturskolen pga færre elever	2400	87 000	87 000	87 000	87 000
Reduksjon lønn på barnehagen	2610	240 000	576 000	576 000	576 000
Reduksjon diverse driftposter på barnehagen	2610	40 000			
Generelt innsparingskrav	Flere	505 000	505 000	1 000 000	1 000 000
Innsparingstiltak Helse og omsorg	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Økt inntekt salg av legeressurs.	3300	175 000	175 000	175 000	175 000
Omstilling pleie og omsorg. - Redusere ant sykeheimsplasser fra 25 til 20 inkl KAD.	3701	2 453 000	3 270 000	3 270 000	3 270 000
Omstilling pleie og omsorg. - Styrke hj. tjeneste	3801	-657 000	-876 000	-876 000	-876 000
Omstilling pleie og omsorg. - Styrke praktisk bistand (hjemmehjelp)	3801	-219 000	-292 000	-292 000	-292 000
Omstilling pleie og omsorg. - Redusert inntekt	3701	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Innsparingstiltak Utvikling	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Reduksjon av strømudgifter	4700	100 000	100 000	100 000	100 000
Ny vedlikeholdsavtale vinter/brøyting	4560	100 000	100 000	100 000	100 000
Egne timer relatert til trafiksikkerhetsprosjekter Brøndbo og skoleområde	4560	100 000			
Forprosjekt Helse og omsorgsbygget	4723	300 000			
Ny hovedplan vann og avløp	4600	200 000			
Omstilling innenfor enheten	Flere		800 000	800 000	800 000
Permisjon landbrukssjef	4300	200 000			
Sum totale innsparingstiltak		4 214 415	5 075 415	5 870 415	6 170 415

FINANSIELLE MÅLTALL

Høylandet kommunestyre vedtok i sak 76/19 av 17.12.2019 at følgende måltall skulle innarbeides i budsjett og økonomiplan. De konkrete måltallene gjelder i et tidsperspektiv innenfor økonomiplanperioden dvs. 4 år:

- Netto driftsresultat, minimum 1,75 % av driftsinntektene
- Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene, bør ikke overstige 105 %.
- Disposisjonsfond ekskl. det pensjonsregulerende fondet bør utgjøre minimum 4 % av driftsinntektene.
- Arbeidskapitalen bør utgjøre minst 15%

Disse måltallene kommer også fram i handlingsplan for 2021 – 2024, pkt. 3,6.

En av strategiene i handlingsplan for 2021 – 2024, pkt. 3.6 - er at å ha et netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av brutto driftsinntekt. Dette vil en ikke greie å oppnå i planperioden, og det budsjetteres med et svært lite netto driftsresultat for 2021.

Høylandet er i den stillingen at de fleste av våre kommunale bygg har et stort vedlikeholds- og ombyggingsbehov, noe som er beskrevet også tidligere i kap. 5. Alle disse investeringene påvirker netto driftsresultatet fordi en får økninger i renter og avdrag og andre driftsutgifter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat i planperioden.

Utvikling i netto driftsresultat i perioden 2020 -2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter	kr -155 481 672	kr -152 315 279	kr -151 353 951	kr -151 278 951	kr -151 195 951
Driftsutgifter	kr 151 237 199	kr 150 246 570	kr 147 575 122	kr 147 676 722	kr 147 541 322
Brutto driftsresultat	kr -4 244 473	kr -2 068 709	kr -3 778 829	kr -3 602 229	kr -3 654 629
Netto finansutgifter	kr 6 683 754	kr 7 274 071	kr 7 774 071	kr 8 674 071	kr 8 974 071
Motpost avskrivninger	kr -4 847 713	kr -5 501 642	kr -5 501 642	kr -5 501 642	kr -5 501 642
Netto driftsresultat	kr -2 408 432	kr -296 280	kr -1 506 400	kr -429 800	kr -182 200
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	1,55 %	0,19 %	1,00 %	0,28 %	0,12 %

Dette viser at kommunen må jobbe med å effektivisere driften de neste årene for å klare å oppfylle målet om netto driftsresultat som utgjør minimum 1,75 % av driftsinntektene.

Måltallet som omhandler at netto lånegjeld i % av driftsinntektene ikke bør overstige 105% vil også bli vanskelig å oppnå i økonomiplanperioden, selv om det ikke blir så mye over. Dette skyldes låneopptak vedr. Hållinghallen og de planlagte investeringene i denne økonomiplanperioden.

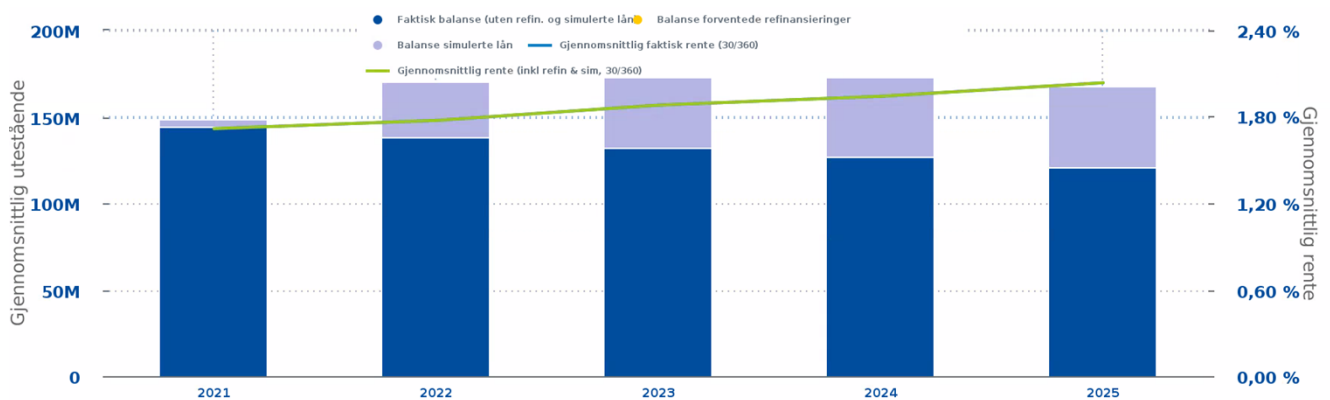
Tabellen under viser hvordan gjelda vil utvikle seg i økonomiplanperioden med de planlagte investeringene som nå foreligger (i gjeldsoversikten er det trukket ut lånet på 18,8 mill. som er forskudd på spillemidler Hållinghallen, samt Startlånene som blir nedbetalt av de som har fått disse videre utbetalt fra kommunen). Ved stipuleringen av måltallet er det beregnet inn en økning på driftsinntektene framover som følge av lønns og prisstigning (2,5%) for å få et best mulig anslag:

Oversikt gjeld i økonomiplanperioden 2021 -2024

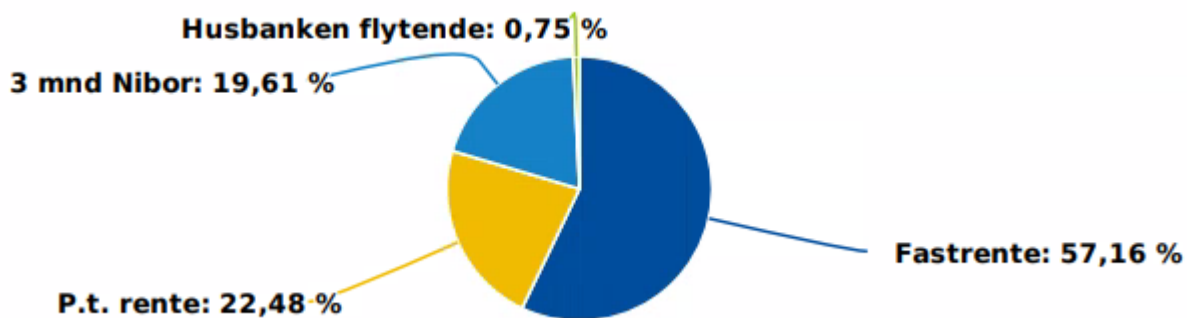
	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter	kr 152 315 279	kr 156 123 161	kr 160 026 240	kr 164 026 896
Lånegjeld - driftsregnskapet 31.12	kr 149 500 000	kr 171 500 000	kr 182 000 000	kr 177 500 000
Netto lånegjeld i % av driftsinntekter	98,2 %	109,8 %	113,7 %	108,2 %
<i>Lånegjeld investeringsregnskapet 31.12:</i>				
Startlån	kr 4 700 000	kr 5 300 000	kr 6 000 000	kr 6 500 000
Lån forskudd spillemidler (*) (reduseres når spillemidler utbetales)	kr 18 800 000	kr 12 000 000	kr 6 000 000	kr -

(*) Antatt en utbetaling av spillemidlene her

Eksisterende lån og simulering av låneopptak i økonomiplanperioden:

Fordeling av gjeld på fast og flytende før låneopptak i økonomiplanperioden:

Måltallet som gjelder at disposisjonsfondet ekskl. det pensjonsregulerende fondet skal utgjøre minimum 4% av driftsinntektene vil heller ikke bli oppnådd (dvs. ca. kr. 6,0 mill.). Oversikten nedenfor viser hvordan disposisjonsfondet vil utvikle seg i økonomiplanperioden:

Netto avsetning/bruk av disposisjonsfond i økonomiplanperioden 2021 - 2024

Tekst	Budsjettert saldo 31.12.20	Netto bruk /avsetning 2021	Netto bruk /avsetning 2022	Netto bruk /avsetning 2023	Netto bruk /avsetning 2024	Saldo 31.12.2024
Navn på disposisjonsfond						
25699000 Pensjonsregulerende fond	9 578 331	2 595 656	1 965 056	1 334 456	703 856	16 177 355
25699801 Inntektsregulerende fond	4 319 045	-1 062 771	-886 180	-1 332 180	-949 180	88 734
25699100 Tap på fordringer	75 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	15 000
256X Andre "øremerkede" disp. fond	2 765 597	928 000				0
Sum	16 737 973	2 445 885	1 063 876	-12 724	-260 324	16 281 089

Som oversikten viser, vil det inntektsregulerende fondet (som pr. 31.12.20 kun vil bestå av udisponert introduksjonstilskudd vedr. mottak av flyktninger) bli tilnærmet brukt opp i økonomiplanperioden. Likeledes vil de «øremerkede» disposisjonsfondene også bli brukt opp til bredbåndsutbygging i økonomiperioden. Selv om ikke alt er budsjettert på detaljnivå ennå, står det derfor kr. 0 der i 2024.

I og med at det for regnskap 2020 også forventes et merforbruk, vil det inntektsregulerende fondet pr. 31.12.20 være mindre enn det som framkommer i oversikten ovenfor. I realiteten vil en derfor måtte begynne å bruke av det pensjonsregulerende fondet i løpet økonomiplanperioden, noe som ikke er en ønsket situasjon.

Gjennomgangen av de finansielle måltallene viser at det er et stort behov for omstilling i kommunen.

Kommunen må ha et mål om å redusere bruken av disposisjonsfond mest mulig i 2021 og resten av økonomiplanperioden.

Målsettingen med omstillingsprosessen må være å konkretisere grep/tiltak som fører til en redusert bruk av disposisjonsfond i forhold til det som kommer fram i tabellen ovenfor.

8. Premisser for driften av de ulike enhetene i 2021

8.1* Sentraladministrasjon

Driften i 2021 beskrives på følgende måte på de ulike ansvarsområdene:

110* Politisk organisering

I konsekvensjustert budsjett for 2021 ble budsjettet til frikjøp til politiske møter økt opp med kr. 50.000 pga erfaringstall fra 2019 og 2020. Etter en nærmere gjennomgang mener administrasjonen at denne økningen kan reduseres med kr. 30.000.

12* Rådmannens stab inkl. fellesutgifter

GDPR

En ansatt i servicekontoret har innehatt ombudsrollen som personvernombud fra og med 1. mai 2019. Rollen inngår som en del av hennes faste stilling og vil gjennomsnittlig utgjøre ca. 5 % av full stilling.

IKT

Kommunen kjøper en 60% IKT-ressurs gjennom Overhalla IT. IKT-konsulenten utarbeider en plan for utskifting av utstyr, og det enkelte kontor må selv sørge for at det er avsatt ressurser til utskifting av maskiner. I tillegg har vi en mindre felles pott til innkjøp felles utstyr (serverrom).

Det er lagt inn en videreføring av avtalen med Overhalla IT om kjøp av datakonsulent-tjenester i 60 % stilling, som vurderes som en viktig ressurs. Vi vil imidlertid gjøre en vurdering om en skal gjøre organisatoriske endringer innen området IKT og digitalisering. I tillegg til IT kompetanse/ressurs er det et stort behov for å etablere en stillingsressurs innen digitalisering (ser behov for en 100% ressurs). I høstens budsjettarbeid er det midlertid ikke funnet rom til å opprette en slik stilling og det blir viktig å få avklart ressursbehovet og nødvendig organisering innen IT og digitalisering i rammen av en omstillingsprosess.

Lønn og regnskap

I 2020 ble det inngått et administrativt vertskommunesamarbeid med hjemmel i kommunelovens § 20-2 med Namsos kommune som vertskommune og Høylandet kommune som samarbeidskommune om leveranse av lønnstjenester, regnskap og innfordringstjenester. Leveransen omfatter også programvare på økonomiområdet, Visma ressursstyring og KomTek. Dette er en videreføring av avtalen som kommunen hadde med Midtre Namdal Samkommune fra 2014.

På grunn av økte utgifter til 3.parts kostnader – dvs. økte lisenser m.m. vedr. drift av systemene som Namsos kommune har betalt for Høylandet, er budsjettet økt noe fra 2020.

Hærvå

Høylandet kommune har i en årrekke gitt ut bladet «Hærvå» - et informasjonsblad for innbyggerne i kommunen. I budsjettet for 2020 ble det lagt inn innsparinger mht. Hærvå og overgang til flere digitale utgivelser. Kommunen har imidlertid fått innspill fra en del innbyggere om at det er ønskelig med papirversjon av Hærvå. Det må avklares en løsning som dekker behovet til de som ønsker en papirversjon – men at en samtidig jobber med flere digitale utgivelser.

Profilering av kommunen

Det er i utgangspunktet avsatt kr 75.135 til profilering, omdømmebygging i budsjettet for 2021. I dette beløpet er det budsjettet med kjøp av blomster til revyfestivalen med kr. 36.593. I budsjettforslaget foreslås det at dette tas bort i 2021 slik at det vil gjenstå kr. 38.542 til profilering av kommunen i budsjettet for 2021. Dette vil imidlertid bli krevende med tanke på planlagt åpning av Hållinghallen i begynnelsen av 2021 og revyfestival i 2021 som forventes å gi noen ekstrakostnader.

Skatteinnfordring

Avtalen med Namsos kommune som gjelder skatteinnfordring opphørte 01.11.2020. Bakgrunnen for dette er at staten (Skatteetaten) har overtatt denne oppgaven. Det er derfor lagt til grunn i budsjettet for 2021 at kommunen ikke lenger har utgifter til dette.

Bruken av Næringsfond

Høylandet kommune har fortsatt ca. kr 1 mill kroner som stående på det bundne næringsfondet, og vil også i 2021-budsjettet ha innarbeidet at det kan innvilges tilskudd fra næringsfondet til prosjekt som kommer inn under retningslinjene for bruken av fondet.

Driftstilskudd

Tilskuddene til Norsk Revyfaglig senter og Norsk Revyfestival er videreført som for 2020, men i sin helhet finansiert ved bruk av ordinære driftsmidler.

Flyktningarbeid

Det er innarbeidet drift av kontoret for flyktningetjenesten på sentraladministrasjonen, og et ansvar som inneholder kostnader med introduksjonsprogrammet for flyktningene. Pga redusert antall bosatte flyktninger de siste årene har stillingsressursen på området blitt redusert fra 100% i 2020 til 30% i 2021.

Av samlet budsjett til flyktningearbeidet på 2,3 mill. kroner i 2021, brukes 0,7 mill. kroner på sentraladministrasjon, 0,9 mill. kroner innenfor oppvekstenheten, hvorav 0,2 mill. kroner her er finansieres av statstilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap og det disponeres 0,7 mill. kroner innenfor helse og omsorg.

Det er beregnet at kommunen vil motta 0,9 mill. kroner i introduksjonsstønad til de som er i program i 2021.

14* Diverse fellesutgifter

KLP har i sitt estimat for beregning av pensjonspremien for 2020 innarbeidet antatt bruk av premiefond tilsvarende på kr. 600.000 jmf. prognoser fra KLP.

Budsjettet premieavvik for 2021 er som for tidligere år avsatt til premieavviksfondet 2.5699.000 og akkumulert premieavvik er som for tidligere år postert mot dette premieavviksfondet som et nullspill.

15* Opplæring

Kompetanseplan er revidert og omfatter kompetansetiltak innen oppvekst, helse og omsorg, utvikling, sentraladministrasjonen samt kompetansetiltak for hele kommuneorganisasjonen. Det er i budsjettet for 2021 avsatt kr 63.000 til kompetansetiltak, og er innenfor det nivået vi faktisk har brukt de senere årene.

16* Diverse utvalg

Viderefører budsjetttrammer som for 2020, med unntak av budsjettet til skatteutvalget. Dette er

redusert med kr. 22.000, da erfaringstall viser at det er blitt kjøpt mindre takseringstjenester/konsulenttjenester en tidligere prognosert. I tillegg er Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne blitt slått sammen til et utvalg – Fellesråd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

18* Tilfeldige utgifter

Viderefører budsjettrammer som for 2020.

19* Tilleggsbevilgningsposter

Det er innarbeidet følgende reservebevilgninger:

Kr 0 til kommunestyrets disposisjon til nye tiltak
Kr 0 til formannskapet disposisjon
Kr 1.500.000 til kommunestyrets fordeling av årslønnsvekst

Innsparingstiltak

Enheten er utfordret på å finne innsparingstiltak på kr. 636.000. Dette for blant annet å dekke inn merutgifter på IKT-Indre Namdal på kr. 411.000, som i sin helhet legges på sentral-administrasjonen.

I tillegg til noen konkrete grep er det lagt inn en generell innsparing på kr. 500.000 i 2021. I og med at det ble tatt en grundig gjennomgang av enheten ved fjorårets budsjettbehandling anses det svært vanskelig å redusere mer på de ulike driftspostene, men at eventuelle innsparingstiltak må gjennomføres med reduksjon av lønnsutgifter. Dette må konkretiseres videre. Det tas sikte på å gjennomføre et omstillingsarbeid i 2021 slik at utgiftene på sikt vil bli redusert. I økonomiplanperioden er det ansett som realistisk at utgiftene reduseres ytterligere som følge av denne omstillingen. På grunn av reduserte rammer må enheten gå igjennom alle sine arbeidsoppgaver og vurdere hva som må prioriteres innenfor de reduserte rammene.

Følgende tiltak er foreslått gjennomført på enheten:

Innsparingstiltak Sentraladministrasjonen	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Reduksjon i utgifter til frikjøp til politiske møter	1000	30 000	30 000	30 000	30 000
Økt bruk av premiefond	1472	28 822	28 822	28 822	28 822
Profilering av kommunen	1221	36 593	36 593	36 593	36 593
Omstilling innenfor enheten	Flere	500 000	600 000	900 000	1 200 000
Sum		595 415	695 415	995 415	1 295 415

Virksomhetsplan Sentraladministrasjon 2021:

- Koordinere utarbeidelse av ny samfunnsplan for Høylandet
- Koordinere gjennomføring av prosjektsatsing «Bolyst og tilflytting Høylandet»
- Gjennomføre en medarbeiderundersøkelse.
- Utarbeide ny arbeidsgiverstrategi.

- Utarbeide og følger opp en digitaliseringsstrategi for Høylandet kommune
- Igangsette streaming av politiske møter
- Personvernombudsordning fulgt opp i organisasjonen.

8.2* Oppvekst og kultur - ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen oppvekst og kultur:

Ansvarsområde 2100- Oppvekst og undervisningskontor.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 60 % kommunalsjef oppvekst og kultur.

Kunnskapsdepartementet innførte i 2018 ny desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen (DEKOM) og barnehage (REKOM). Fylkesmannen i Trøndelag har opprettet et samarbeidsforum for ordningen på skole og barnehage. Høylandet samarbeider med de andre kommunene i Indre Namdal og Snåsa i ordningen. Det arbeides videre med tilrettelegging og gjennomføring av ordningen i 2021. Statlige midler finansierer ordningen. Den kommunale egenfinansieringen gjøres i 2021 gjennom bruk av arbeidsinnsats for de som skal delta.

Fylkesmannen har gitt skjønnsmidler som er brukt til en felles koordinator som innehas av pedagogisk konsulent i Lierne kommune. Barnehagene i Indre Namdal har samarbeidet i et fagnettverk i mange år, og pedagogisk konsulent i Lierne kommune er koordinator for dette barnehagenettverket.

Ansvarsområde 2152 Voksenopplæring.

Innbefatter kjøp av tjenester fra Grong kommune på norskopplæring i introprogram, grunnskole, utvidet introprogram og skyssutgifter. Hovedmålsettingen er at deltagere etter introprogrammet, grunnskoleopplæring og utvidet introprogram er rustet til å kunne få et arbeid eller få videre skolegang,

I 2021 har vi 1 elev i introprogrammet og 2 elever i grunnskole vår 2021. Høsten 2021 har vi 1 i utvidet intro ordning, ellers er det usikkert om vi har noen flere elever.

Vi har en nedgang i elever, og en har derfor redusert kostnader på dette ansvaret. Vi vet pr. nå ikke om noen nye bosettinger.

Ansvar 2125 Barnevernets administrative kostnader.

Innbefatter kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er redusert fra 2020 ut fra fordelingsnøkkel som er utregnet fra 10 % fordelt likt og 90 % etter medgått tid i 2019.

2126 Barneverntiltak i familien

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er redusert i 2021 ut fra foreløpig regnskapstall i 2020.

2127 Barn i fosterheim

Innebærer kjøp av tjeneste fra Grong kommune. Budsjettet er redusert i 2021 ut fra foreløpig regnskapstall i 2020.

Ansvar 2160 Kulturadministrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for 40 % kommunalsjef oppvekst og 40 % kulturkonsulent. Kjøp av tjenester fra Lierne kommune i forbindelse med spillemiddelsøknader.

Ansvarsområde 2172. Idrett.

Tilskudd til IL Hållingen kunstgressbane: dekking av renter og avdrag på lån som utgjør kr. 194.000,- og siste avdrag betales i 2020. Tilskudd til Høylandet tråkk til innkjøp av ny tråkkemaskin utgjør kr 36.000,-. Siste året for utbetaling av tilskudd er 2025. De resterende midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger

Ansvarsområde 2191. Samfunnshus/Grendehus.

Midlene fordeles etter søknader fra lag og foreninger. Ansvarer er noe redusert, 2020 var siste året på dekking av lån til Høylandet samfunnshus.

Ansvarsområde 2181. Ungdommens kulturmønstring.

Foreslås å ikke gjennomføre UKM i 2021. Det må arbeides med å se på andre lokale tiltak eller alternativ deltakelse, for så å kunne delta i 2022 hvis målet om økt engasjement er nådd.

Ansvarsområde 2200 Grunnskole.

Tilstandsrapport skole 2020 ble behandlet i kommunestyret i november 2020. Elevtallet ved Høylandet barne- og ungdomsskole er for inneværende skoleår 176 elever. Ut fra kjente fødselstall vil vi få en nedgang i elevtallet de nærmeste årene. En mindre nedgang i elevtallet vil i liten grad påvirke ressursbehovet i skolen. En ressursramme som gir muligheter for et godt tilpassa undervisningstilbud må være en klar målsetting for grunnskolen i Høylandet kommune. Erfaringene over tid viser at satsing på tilpassa opplæring gir mindre behov for spesialundervisning. Kommunen har elever med rett til spesialundervisning, og som skolen gir opplæring til ut fra de særskilte behovene elevene har.

Nye lærerplaner ble innført på skolen høsten 2020. Dette vil kreve nye læremidler og undervisningsmateriell. Skolen ønsker å styrke denne posten. Det har vært vanskelig å kjøpe inn nye læremidler i 2020 da læreverket ikke er ferdig for alle fag, og skolen må bruke tid for å se på hvilke læremidler de bør anskaffe.

Skolen ønsker å utvide kompetansen i skolen, og har derfor utlyst vernepleier stilling. Dette for å sikre en kompetanse som dekker enkeltelever sine behov og å styrke kompetansen i skolens arbeid med å sikre et trygt og godt skolemiljø.

Kompetansekravet til ansatte i skolen er i stor grad bestemt gjennom forskrifter til opplæringsloven. Det er nå krav om at alle som skal undervise norsk, engelsk og matematikk har minimum 30 sp på barnetrinnet og 60 sp på ungdomstrinnet. For å kunne følge lovens krav må alle lærere som har undervisning i disse fagene få tilbud om videreutdanning. Den statlige støtteordningen Kompetanse for kvalitet (KFK) setter kommunene i stand til å få denne nødvendige kompetansehevingen. Skolen har imidlertid behov for kompetanse også innenfor andre fag. Høsten 2020 har skolen ingen med på ordningen. Det må arbeides med at vi får med to lærere på ordningen igjen fra høsten 2021.

Skolen har tatt i bruk strategisk IKT-plan for skolen som ble vedtatt i 2017 og det arbeides med en kompetanseplan for IKT. Digitalisering er en av de grunnleggende ferdighetene og det blir viktig å styrke kompetansen til ansatte for å møte fremtidens behov. Skolen har de siste to årene investert i utstyr for å kunne drive grunnleggende opplæring i digitale ferdigheter.

Ansvarsområde 2202 Skolefritidsordning.

Påmeldinga til skolefritidsordninga varierer fra skoleår til skoleår. Opplæringsloven §13-7 sier at kommunen skal ha et SFO tilbud før og etter skolestart. Det er ikke noe lovkrav om å ha SFO tilbud i skolens ferier. Som oppfølging til budsjettprosessen, ønsker skolen å konsekvens utrede åpningstilbudet i SFO våren 2021.

Ansvarsområde 2290. Skoleskyss

Innbefatter skyssutgifter til grunnskoleelever. Det er fylkeskommunen som har ansvar for organisering av skoleskyssen, og dette ansvarsområdet dekker kommunens egenandel. I tillegg dekker dette kommunal skoleskyss til elever som har rett på kommunal skoleskyss etter retningslinjer for kommunal skoleskyss KS sak 20/18.

Denne posten er redusert noe ut fra nedgang i elevtall høst 2021.

Ansvarsområde 2294 Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Budsjettet er lagt med de grunnlag som er framlagt fra vertskommunen Grong. Ansvarer er økt noe, dette er ut fra at Snåsa trer ut av samarbeidet i Indre Namdal fra 2021.

Ansvarsområde 2300 Ungdomsarbeid.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 40 % stilling til ungdomsarbeider.

Ansvarsområde 2310 MOT

Innbefatter lønnsutgifter til MOT coacher og MOT koordinator, og kontingent for medlemskap i MOT. Det har vært ønske om å øke ressurser til frikjøp av MOT coach, men det er det ikke funnet rom for. MOT arbeidet skal utvikles til alle avdelingene i kommunen. Det arbeides godt med skoleprogrammet, og det rekrutteres og skolerer nye ungdommer med MOT hvert år. Ansvarer er redusert noe slik at det ikke funnet midler til å delta videre i programmet «skolen som samfunnsbygger.»

Ansvarsområde 2400 Kulturskolen.

Vi har i inneværende skoleår en nedgang i elevtallet. Det kan skyldes flere faktorer. Noe kan skyldes korona i slutten av forrige sesong som medførte at flere ikke fikk undervisning da kulturskolen ble stengt. Flere tilbud har også utgått av ulike årsaker, bla mangel på påmeldte. Ut fra nedgang i elevtall er ansvarsområdet redusert noe.

Tilbud og elevtall fremover: For at bygda skal ha et godt tilbud til nye talenter som vil trives her er det viktig å opprettholde elevtallet. Det er også viktig med et tilbud innen kultur som kan friste flere uttrykksmåter. Med strammere økonomiske rammer vil det være nødvendig med tilbud som kan få flere til å bli undervist i grupper. Men det må også være plass til individuell instruksjon.

Kulturskolen må ut i lokalsamfunnet og vise det vi får til. Dette kan gjøres i samarbeid med flere lokale aktører og institusjoner hvor det kan være naturlig å ha opptredener hos og sammen med. Kulturskolen samarbeider med Høylandet skolekorps for å se på løsninger for å øke rekruttering til Høylandet skolekorps slik at bygda igjen kan få et skolekorps som kan opptre for Hållingen. Et virkemiddel vil være å opprette et rekruttkorps for blåsere og perkusjonister i og utenfor kulturskolen. Det jobbes parallelt med tilbud innen tegneserie/film-formatet som kan få flere elever inn, ikke bare fra Høylandet men også i nærliggende områder. Det samarbeides her med en bedrift på Høylandet.

Ansvarsområde 2610 og 2612 Barnehage

Vi har hatt en nedgang i barnetallet siden 2012. I 2012 var det 84 barn i barnehagen på 6 avdelinger. Fra januar 2021 vil det være 51 barn i barnehagen på 4 avdelinger. 23 barn under 3 år og 28 barn over 3 år. Vi har 6 flerspråklige barn i barnehagen dette barnehageåret. Lave fødselstall i 2020 gjør at ansvarer er redusert noe ut fra forventet nedgang i barnetall høst 2021.

Målet om full barnehagedekning, og retten til barnehageplass er nådd på Høylandet de siste årene. Gjennom fleksible løsninger har vi klart å gi tilbud til alle barn som har søkt barnehageplass, også etter hovedopptaket. Barnehageplass er et viktig tiltak for å kunne få flere nye familier til å bosette seg på Høylandet.

Tidlig innsats har vært og er et viktig satsingsområde. For de minste barna er det viktig at vi har ansatte med god kompetanse. I august 2018 kom det en ny pedagog og bemanningsnorm i barnehagen, som vi har klart å innfri. Det skal være 1 pedagog på 7 barn under 3 år og 1 pedagog på 14 barn over 3 år. I bemanningsnorm skal det være minst 1 ansatt pr. 3 barn under 3 år og 1 ansatt pr. 6 barn over 3 år.

Den nye småbarnsavdelingen ble tatt i bruk høsten 2020. I løpet av november 2020 vil alle barna være samlet på Vargeia. Alle avdelinger har fått nye navn. Vi har organisert avdelingene i 2 småbarnsavdelinger for barn mellom 1-3 år; Ekorn og Haren, og 2 storbarnsavdelinger for barn mellom 3-6 år; Reven og Gaupa.

Uteområdet er oppgradert og utvidet betraktelig, og legger til rette for mye allsidig lek og aktivitet. Det er blitt ett flott område som vil glede barn i mange år. Skistuetområdet ønskes brukt videre til turområde.

2700 Bibliotek.

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til 50 % biblioteksjef og 25 % bibliotekassistent. Organiseringa av bibliotekteneste som et kombinasjonsbibliotek gir en effektiv ressursutnyttelse. Utlånet øker og antall arrangement i biblioteket har også økt. Biblioteket er en populær møteplass både for barn og voksne i bygda.

8.2.1 Innsparingstiltak oppvekst og kultur:

Oppvekst og kultur er utfordret til å finne innsparingstiltak på til sammen 1.270.000. Utfordringer med disse tiltakene er at vi ikke får helårsvirkning i 2021, da de største tiltakene ikke kan iverksettes før nytt barnehage-skoleår høsten 2021.

Ulike tiltak er vurdert, og det er tatt hensyn til oppfyllelse av de ulike lovkravene bla bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagen og norm for lærertetthet i skole. Følgende innsparingstiltak er innarbeidet i økonomiplanen:

Ansvar 2100: Administrasjon oppvekst og kultur reduksjon kr. 15.000.

Reduserte skyssutgifter på grunn av mer digitale møter på kommunalsjefen sitt område. Dette er et tiltak som kan gjennomføres uten at det får konsekvenser for kvaliteten på driften av enheten.

Ansvar 2126 og 2127: Barneverntiltak i og utenfor familien reduksjon kr 160.000.-

Redusert kjøp av tjenester fra Grong kommune som gjelder barnevern, pga antatt mindre behov enn budsjett. Det er vurdert å kunne gjøre det på bakgrunn av erfaringstall fra tidligere år. Ved å budsjettere på denne måten vil en ikke ha noen buffer ved eventuelt økning av behov som oppstår løpet av året.

Ansvar 2200: Grunnskole reduksjon 60.000.-

Dette innebærer reduksjon i kjøp av dataprogram og mindre kjøre- og diettgodtgjørelse enn budsjettet. Disse reduksjonene vil ikke føre til at undervisningstilbudet ved skolen blir svekket.

Ansvar 2290. Skoleskyss reduksjon kr 50.000.-

Reduserte utgifter til skoleskyss på grunn av at det er forventet en liten nedgang i elevtall.

Ansvar 2310. MOT – forebyggende arbeid for ungdom reduksjon kr. 10.000

Kontingenten til «skolen som samfunnsbygger» som belastes dette ansvaret kuttes ut.

Ansvar 2400. Kulturskolen reduksjon kr 87.000.-

Det forventes reduserte lønnsutgifter på kulturskolen på grunn av færre elever og mer gruppeundervisning.

Ansvar 2610 Barnehage: reduksjon på til sammen 280.000.-

- Det vurderes at enkelte driftsposter i barnehagen for 2021 kan reduseres med kr. 40.000. Dette videreføres imidlertid ikke videre i økonomiplanperioden da barnehagen må ha noe å drifte barnehagen for i tillegg til lønnsutgifter. Gjennom deltagelse REKOM mulighet til å gjennomføre kompetanseheving i barnehagen.
- Ut fra forventet færre barn i barnehagen fra høsten 2021 vil utgiftene i 2021 kunne reduseres med kr. 240.000 og med en helårsvirkning fra og med 2022 på kr. 576.000 årlig.

Ansvar FLERE: Generell innsparing reduksjon kr. 505.000

Enheten vil se på barnetallet i barnehagen fra høsten 2021 da en vet mer etter barnehageopptaket i mars 2021. Det kan da være muligheter for å redusere utgiftene ytterligere på barnehagen enn det som er foreslått i punktet ovenfor. Elevtallet i kulturskolen har gått ned, og det vil bli sett mer på om det går ytterligere ned etter påmelding mai 2021. Det kan da være mulig å redusere utgiftene på kulturskolen mer enn det som er foreslått. Det legges også opp til å konsekvensutrede SFO tilbudet. Bakgrunnen for dette er at Opplæringsloven §13-7 sier at kommunen skal ha et SFO tilbud før og etter skolestart, men det er ikke et lovkrav å ha SFO tilbud i skolens ferier. Det må gjøres ei grundig vurdering vinter/vår 2021 av behov og konsekvenser ved evt reduksjon av SFO tilbud.

På grunn av den generelle nedgangen i barnetallet antas det rammene til enheten kan reduseres ytterligere med kr. 495.000 i 2023 og 2024, noe som er lagt inn i de to siste årene i økonomiplanperioden.

Innsparingstiltakene kan oppsummeres i følgende tabell:

Innsparingstiltak Oppvekst og kultur	Ansvar	B - 2021	B - 2022	B - 2023	B - 2024
Reduserte skyssutgifter pga mer digitale møter på kommunalsjef sitt område	2100	15 000	15 000	15 000	15 000
Redusert kjøp av tjenester Grong kommune vedrørende barnevern, pga antatt mindre behov enn budsjett, jmf. erfaringstall.	2126 og 2127	160 000	160 000	160 000	160 000
Redusere div driftposter på skolen	2200	60 000			
Reduserte utgifter til skoleskyss pga forventet en liten nedgang i elevtall	2290	50 000	50 000	50 000	50 000
Kontingenten til skolen som samfunnsbygger kuttes ut	2310	10 000	10 000	10 000	10 000
Redusert lønn på kulturskolen pga færre elever - mer gruppeundervisning	2400	87 000	87 000	87 000	87 000
Reduksjon lønn på barnehagen pga forventet mindre elever fra høsten av	2610	240 000	576 000	576 000	576 000
Reduksjon diverse driftsposter på barnehagen	2610	40 000			
Generelt innsparingskrav for 2021. Enheten må se på barnetallet i barnehagen høst 2021, vet mer etter barnehageopptaket i mars 2021. elevtallet i kulturskolen har godt ned, se om det går ytterligere ned etter påmelding mai 2021. konsekvensutrede SFO tilbudet, Opplæringsloven §13-7 sier at kommunen skal ha et SFO tilbud før og etter skolestart. ikke lovkrav å ha SFO tilbud i skolens ferier. det må gjøres ei grundig vurdering våren 2021 av behov og konsekvenser ved evt reduksjon av SFO tilbud		505 000	505 000	1 000 000	1 000 000
SUM		1 167 000	1 403 000	1 898 000	1 898 000

Virksomhetsplan oppvekst og kultur 2021:

- Styrke det helhetlige samarbeidet i kommunen. Delta i ABSOLUTT programmet
- Følge opp arbeidet med miljørettet helsevern i barnehage og skole.
- Delta i den statlige kompetansestrategien for kvalitetsarbeid i skolen (DEKOM) og barnehagen (REKOM).
- Rullere den helhetlig oppvekstplan for barn og unge.
- Utarbeid rutiner i barnehagen for et trygt og godt barnehagemiljø.
- Følge opp opplæringsloven §9A systematisk på alle nivå i skolen.
- Lage en kompetanseplan IKT for ansatte i skolen
- Ta i bruk rammeplan i kulturskolen.
- Bruke biblioteket til å skape begeistring for litteratur, arrangement og som en møteplass
- Arrangere Temakvelder for Ungdom
- Utvide ungdomsklubbtilbudet i Hållinghallen, inkl. muligheter for e-sport.
- Ferdigstille prosjekt folkehelsestier i sentrum
- Organisere og tilrettelegge kulturminnestier til Hammer bru og Grongstadfossen
- Samarbeid med Norsk Revy om gjennomføring av Norsk Revyfestival 2021

8.3* Helse og omsorg – ved Kommunalsjef for enheten

En kort presentasjon/gjennomgang av de ulike ansvarsområdene innen helse og omsorg:

Ansvarsområde 3100 – Helse- og sosialadministrasjon

Innebefatter lønns- og driftsutgifter for kommunalsjef helse og omsorg.

Kommunehelsetjenesten

Ansvarsområde 3200 – Helsesøstertjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til ledende helsykepleier og spesialsykepleier.

Ansvarsområde 3201 – Jordmortjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til jordmor.

Ansvarsområde 3202 – Frisklivssentral/Forebygging

Funksjon som frisklivskoordinator ble avviklet som et sparetiltak i 2020. Ansvarsområdet omfatter nå utgifter til forebyggingstiltak. Utgifter til miljørettet helsevern blir også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3203 – Forebyggende tiltak barn og unge

Innebefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til barn og unge. Eks. avlastning, støttekontakt besøkshjem.

Ansvarsområde 3300 - Legetjeneste

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til leger og medarbeidere ansatt ved legekantoret. Kommunen selger i dag legetjeneste, og kreftsykepleier til Namdal Rehabilitering. I forbindelse med oppstart av ny lege er det aktuelt å selge legeressurs til Helse Nord-Trøndelag. En av sykepleierne ved legekantoret arbeider som kommunal kreftsykepleier og kontorleder. Utgifter til legevakt, der Namsos er vertskommune, er også regnskapsført her.

Ansvarsområde 3400 - Rehabiliteringstjenesten

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til kommunefysioterapeut, og driftstilskudd til en privatpraktiserende fysioterapeut. I forbindelse med at en privatpraktiserende med 75 % driftsavtale har sluttet, er driftsavtale økt til 100 %, samt at kommunefysioterapeut øker sin stilling til 100 % fra 01.01.21. Fra 2016 er det etablert et samarbeid med Namdal Rehabilitering om turnusfysioterapeut som arbeider 60 % ved NR og 40 % i kommunen. Fra 2020 omfatter samarbeidet også ergoterapeut i 20 % stilling. Kommunefysioterapeuten er kommunens habilitering- og rehabiliteringskoordinator, samt ansvarlig for hjelpemidler.

Ansvarsområde 3401 – Medisinsk rehabilitering og 3402 – Namdal Rehabilitering IKS

Innebefatter budsjett til kjøp av utstyr, og kjøp av tjenester fra Namdal Rehabilitering IKS. Ny betalingsmodell fra 2020 har medført reduserte utgifter. Reduserte utgifter ble i sin helhet gjennomført som et innsparingstiltak.

Ansvarsområde 3830 – Psykisk helsevern

Innebefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens rus- og psykiske helsetjeneste (psykososialt team).

Ansvarsområde 3834 – Forebyggende edruskapsvern

Innebefatter lønn- og driftsutgifter til rus- og SLT-koordinator. Stillingen er via tilskudd økt til 60 % fra 2019.

NAV/Sosialtjenesten

Ansvarsområde 3500 – Sosialavdeling administrasjon - NAV

Fra 01.10.20 er det inngått vertskommuneavtale med Namsos i forhold til kommunal del av NAV. Ansvarsområdet omfatter kostnader knyttet til kjøp av denne tjenesten.

Ansvarsområde 3510 – Økonomisk sosialhjelp

Innbefatter tilskudd til livsopphold, boutgifter og etablering som gjelder innbyggere i Høylandet, selv om tjenesten utføres av Namsos som vertskommune. Her er det usikkerhet knyttet til de økonomiske rammene for 2021, avhengig av hva som skjer etter at introduksjonsprogrammet er avsluttet.

Pleie- og omsorgstjenesten

Ansvarsområde 3700 – Pleie og omsorg - administrasjon

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til saksbehandler og sekretær som utfører tjenester for de fleste avdelinger/enheter i helse og omsorg.

Ansvarsområde 3701 – Høylandet sykeheim pleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter for sykeheimen.

Ansvarsområde 3703 – Høylandet sykeheim kjøkken

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til kommunens produksjonskjøkken.

Ansvarsområde 3704 – Høylandet sykeheim vaskeri

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av vaskeritjenester fra NAMAS vaskeri.

Ansvarsområde 3801 - Hjemmesykepleie

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til hjemmesykepleie og hjemmehjelp.

Ansvarsområde 3810 - Miljøarbeidertjenesten

Innbefatter lønns- og driftsutgifter til området.

Ansvarsområde 3812 – Støttekontakter/avlastning

Innbefatter budsjett for ulike tiltak knyttet til voksne.

Ansvarsområde 3815 – Ungdomsbolig

Omfatter drifts- og lønnsutgifter til institusjonstilbud til ungdom.

Ansvarsområde 3819 – Arbeidstilbud til funksjonshemmede

Innbefatter i hovedsak budsjett til kjøp av tjenester fra NAMAS.

Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg

- ✓ Endringer i demografi. – Større andel eldre og færre til å yte tjenestene.
- ✓ Høy andel brukere med stort bistandsbehov.
- ✓ Endringer i ønsker å behov. – Bo lengre hjemme, delta aktivt i samfunnet, leve uavhengig og selvstendig.
- ✓ Brukere/pasienter har mer kunnskap og andre forventninger.
- ✓ Brukere/pasienter ønsker og har krav på aktiv deltagelse i beslutninger knyttet til behandling og tjenestetilbud.
- ✓ Faglig og teknologisk utvikling medfører økte og nye behandlingsmuligheter lokalt.
- ✓ Nye oppgaver og ansvar overføres til kommunene.
- ✓ Behov for endret kompetanse blant ledere og ansatte, knyttet til framtidige behov.
- ✓ Behov for mer og tettere tverrfaglig samarbeid.
- ✓ Trangere økonomiske rammer.

- ✓ Behov for faglig omstilling og nye arbeidsmetoder for å sikre en bærekraftig framtidig helse- og omsorgstjeneste.
- ✓ Behov for økt bruk av velferds-, mestrings- og trygghetsteknologi.
- ✓ Nedslitt bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for dagens og framtidens drift, med stort behov for renovering og modernisering.

Helse- og omsorg har, ut fra det framtidige utfordringsbilde, over noe tid arbeidet med en strategiplan for de ulike helse- og omsorgstjenestene. I dette arbeidet ble det klart at utfordringene var så store at det var behov for ekstern bistand. Etter en anbudsrunde ble Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) valgt. RO startet sitt arbeid i oktober 2019, og avga sin sluttrapport «Omstilling og innovasjon innen helse og omsorg» 30.03.20. RO har i sin sluttrapport kommet med mange anbefalinger, men pga koronaepidemien har oppfølgingsarbeidet med å konkretisere forslag til tiltak først startet høsten 2020.

Velferdsteknologi er et viktig tiltak for å kunne møte framtidens utfordringer. Gjennom prosjektet Velferdsteknologi Namdalen (VINA) har Høylandet på sensommeren fått på plass den digitale plattformen for å kunne nyttiggjøre seg denne teknologien.

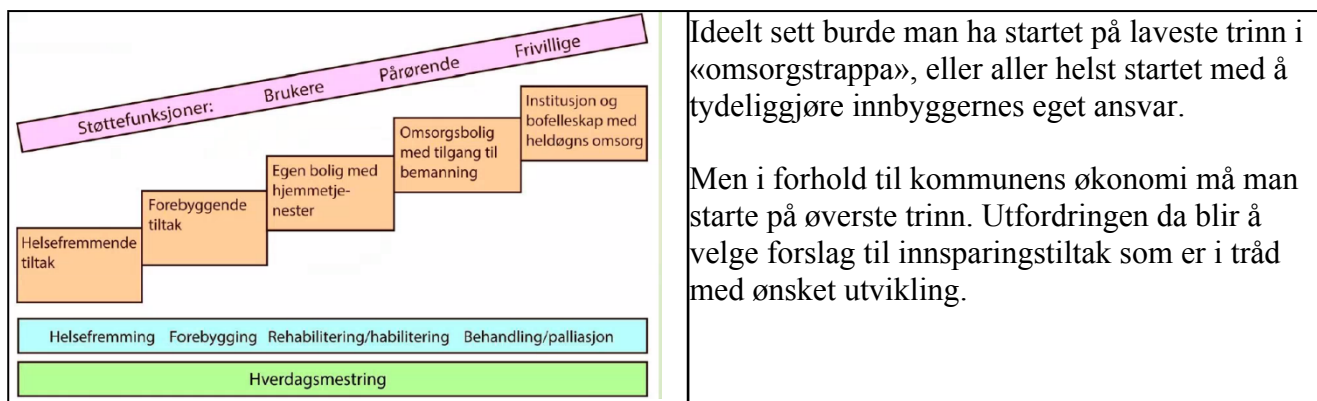
Forslag til innsparingstiltak i helse og omsorg for 2021

I budsjettet for 2020 ble det ut fra tildelt ramme lagt innsparingstiltak tilsvarende ca. 2,2 mill. kr. (ca. 3,1 årsverk). Disse innsparingstiltakene er videreført i budsjettgrunnlaget for 2021. Dette til tross har helse og omsorg en utfordring, i forhold til tildelt ramme for 2021, på å iverksette nye innsparingstiltak i størrelsesorden ca. 2,1 mill. kr.

Mellom 86 % og 87 % av helse og omsorgs utgifter er knyttet til lønn. Tiltak knyttet til innsparingskrav vil derfor naturlig nok i stor grad være knyttet til reduksjon av stillingsressurser, selv om man også leter etter muligheter for å øke inntektene.

Som beskrevet ovenfor pågår en prosess med omstilling og innovasjon innenfor helse- og omsorgstjenesten. Behovet for en slik prosess er beskrevet under «Eksisterende og framtidige utfordringer innen helse og omsorg». Kort oppsummert: Dagens drift av helse- og omsorgstjenester ligger betydelig over kommunens økonomiske rammer. I tida framover vil det bli flere eldre og færre i arbeidsdyktig alder. I løpet av neste 5. års periode vil 16,5 % av dagens medarbeidere slutte pga oppnådd pensjonsalder. D.v.s. at helse og omsorg skal levere tjenester til flere innbyggere med mer kompliserte behov, for mindre penger og med færre ansatte.

Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) har kommet med mange anbefalinger knyttet til hvilke tiltak kommunen kan igangsette, og at man i dette arbeidet tar utgangspunkt i «omsorgstrappa».

		Årlig virkning i kr	Oppstartdato	Virkning i 2021 (kr)
1	Økt inntekt salg av legeressurs	175 000	01.01.21	175 000
2	Omstilling pleie og omsorg – Redusere antall sykeheimplasser fra 25 til 20 inkl KAD	3 270 000	01.04.21	2 453 000
3	Omstilling pleie og omsorg – Ressurs til eks. matservering, stell av rom	-	01.04.21	-
4	Omstilling pleie og omsorg – Ressurs til kultur og aktivitet.	-	01.04.21	-
5	Omstilling pleie og omsorg – Styrke hjemmetjeneste	-876 000	01.04.21	-657 000
6	Omstilling pleie og omsorg – Styrke praktisk bistand (hjemmehjelp)	-292 000	01.04.21	-219 000
7	Omstilling pleie og omsorg – Redusert inntekt	-300 000	01.04.21	-300 000
	SUM	1 977 000		1 452 000

1. Salg av ressurs til Helse Nord-Trøndelag HF. Tilsvarende 10 % stilling. Tiltaket er vurdert som mulig innenfor total legeressurs.
2. Bemanning i sykeheimen redusert med 5,6 årsverk som følge av redusert sengetall. Opprettholder samme bemanningsfaktor som i dag.
3. Ønskelig med 0,7 årsverk til ny funksjonsfordeling som ledd i innovasjon for å motvirke langsiktig helsepersonellmangel og gi mer rasjonell benyttelse av kompetanse. Årlig virkning kr. 409 000, i 2021 kr. 307 000. Ikke funnet rom for dette i 2021.
4. Ønskelig med 0,5 årsverk til ny funksjonsfordeling som ledd i innovasjon for å motvirke langsiktig helsepersonellmangel og gi mer rasjonell benyttelse av kompetanse. Årlig virkning kr. 292 000, i 2021 kr. 219 000. Ikke funnet rom for dette i 2021. Må ses i sammenheng med prosjekt knyttet til frivilligheten som er under etablering.
5. Økning med netto 1,5 årsverk. Ambulerende nattvakt så hjemmetjenesten kan tilby heldøgns tilbud. Styrking av hjemmetjenesten er en forutsetning for at man kan redusere antall institusjonsplasser.
6. Økning med 0,5 årsverk. En ønsket styrking av kommunens tilbud om praktisk bistand. Styrking av praktisk bistand er en forutsetning for at man kan redusere antall institusjonsplasser.
7. Redusert inntekt som følge av reduksjon i antall sykeheimplasser.

Netto reduksjon 3,5 årsverk.

Virksomhetsplan for helse og omsorg i 2021:

- Gjennomføre økt salg av legetjeneste og utrede andre inntektsmuligheter i legekontoret.
- Redusere antall sykeheimplasser fra 25 til 20.
- Flytte ressurser fra institusjon til hjemmebasert omsorg.
- Beskrive og avklare innbyggernes eget ansvar.
- Gjennomgå/revidere tildelingspraksis av tjenester innenfor alle avdelinger/enheter.
- Ta i bruk velferdsteknologi innen aktuelle områder. Herunder fokus på kunnskap og nye arbeidsmetoder.
- Avklare og sikre samarbeidet med frivilligheten.
- Kompetansemobilisering. Rett kompetanse på rett plass til riktig tid. Fag-/kompetanseteam på tvers.
- Arbeidsmiljø og nærvær. Redusere sykefravær i pleie og omsorg til 8 % og miljøarbeidertjenesten til 6 %.
- Legge til rette for aktivt leder- og medarbeiderskap.

- Planlegge nybygg, renovering og modernisering av helse- og omsorgsbygg.
- Etablere pårørendeutvalg.
- Videreføre tilrettelagt utdanning som sikrer god ledelseskompetanse.

8.4* Enheten for Utvikling - ved Kommunalsjef for enheten

Enhet for utvikling omfatter fagområdet miljø, landbruk, næring, teknisk drift, byggesaksbehandling og byggetilsyn, plan, kart og oppmåling, matrikkel og GIS. Fagområdene ivaretas nå av Høylandet kommune, med unntak av GIS/kart, og oppmålingsforretninger.

Oppmåling/kart

Oppmåling kjøpes som stykkpris av Grong kommune eller andre aktører, og videreføres på samme måte som tidligere.

Matrikkelføring ivaretas av teknisk kontor.

GIS

Alle kommuner i indre Namdal deltar i fellesprosjektet GIS som tidligere. Videre er vi deltakere i Geovekstsamarbeidet, som er et samarbeid om felles etablering, forvaltning, drift, vedlikehold og bruk av geografisk informasjon mellom Norges energiverksforbund, Kommunenes Sentralforbund, Landbruks-departementet, Statens vegvesen, Statens kartverk og Televerket.

42* og 43* Tiltak og Næringsutvikling - Miljøforvaltning

Landbruks- og miljøforvaltningen

Landbruk og miljøforvaltningen omfatter 200% stillingsressurs. Alle prosjekter som gjennomføres på landbruk og miljø har ekstern finansiering med tilnærmet ingen kommunal medfinansiering ut over ansattes tidsbruk.

Næringskontoret

Utviklingskontoret omfatter en 50% stilling som næringskonsulent. Denne stillingsressursen innehar oppgaver som å sitte i fondsstyret for Indre Namdal regionråd, er saksbehandler for det lokale næringsfondet, er sekretær i Høylandet næringsforening, og er saksbehandler for bredbåndssaker, saker/høringer som går på næring og samfunnsutvikling sentralt fra, og andre næringsrelaterte oppgaver. Næringsforeninga har hatt høy aktivitet gjennom året, men dette er oppgaver som organiseres på sekretærens fritid, lik de andre styremedlemmene i foreninga. Næringsforeninga er også medlem i næringsalliansen i Trøndelag, og det har gjennom året jevnlig vært svært nyttige møter på Teams for alliansens medlemmer. Også i Namdalen har det vært ekstra høy aktivitet på samordnings og samarbeidsfronten i 2020, grunnet pandemien som rammet landet.

Lokalt ble det ekstra behov for ressurser da pandemien rammet og landet ble stengt ned, men i ettertid så vi at situasjonen på Høylandet normaliserte seg raskt. Vi antar at dette har sammenheng

med at hovednæringa på Høylandet er landbruk, og dessuten at helse er en sektor med mange ansatte. Begge deler var forholdsvis uavhengig av svingningene forårsaket av pandemien. Mange bedrifter ble imidlertid rammet av pandemien og det er brukt ressurser på å støtte opp om disse.

Vi fikk i 2020 tildelt ekstraordinært kommunalt næringsfond på vel kr. 800.000, samt at vi søkte og fikk innvilget støtte til ungdom i sommerjobb. Vi bistod også lokale bedrifter med å søke ut fylkeskommunale midler til bedriftsintern opplæring.

Vi fikk i 2019 tilsagn på utbygging av fiberbredbånd i Grongstad krets, og i Okstad/Skarland krets, og sistnevnte gjennomføres høsten 2020. Vi har også fokus på å skaffe fiberbredbånd til gjenværende områder med godt samarbeid med fylkeskommunen. Det er søkt om støtte til å skaffe fiberbredbånd også til Kongsmoen og Vassbotna.

Utviklingskontoret har også søkt ut midler til to trafikksikkerhetsprosjekter, og fått innvilget begge. Det ble også søkt om penger til flomsikring, og fikk innvilget dette.

45*-Kommunalteknisk drift

Renholdstjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere i 100% stilling, samt to vikarer. Det ble gjennomført en god prosess med å fokusere på riktig nivå på renholdet i alle kommunale bygg, og derigjennom effektiviserte vi bort en 50% vikarstilling,

Vaktmestertjenesten

Innbefatter 5 medarbeidere samlet i 500% stillingsressurs på vaktmestertjenesten. Vi har en fleksibel vaktmestertjeneste med kompetanse på ulike fagområder som gjør at vi løser daglige driftsoppgaver med begrenset innleie av eksterne aktører. Vi har tradisjon for å være serviceinnstilte men også for vaktmestertjenesten må vi i 2021 fokusere på å gi riktige tjenester i fht. den økonomiske ramma vi har.

Offentlige områder parker etc.

Vi har også i 2020 leid inn NAMAS til å ivareta det av parker og grøntområder vi ikke har ressurser til å ivareta selv. Avtalen med NAMAS forutsettes videreført.

Kommunale veger

Kommunale veier er i år som tidligere år budsjettområdets nest største utgiftspost. Men god infrastruktur i kommunen er nødvendig for å opprettholde næringsaktivitet og bosetting, og derfor helt nødvendig. Med mindre siste tertial byr på ekstreme værforhold, kan det se ut til at vi dette året kan klare å holde oss innenfor budsjettramma for veg. Like fullt bør vi ha fullt fokus på dette budsjettområdet, slik at vi vet at vi får best mulig utnyttelse av ressursene. Vi har nye entreprenører på vintervedlikeholds kontrakter, og vi har nå fem lokale entreprenører som tar seg av vintervedlikeholdet de neste fem årene. Etter første driftsår må vi evaluere om også sommervedlikeholdet skal settes ut, og/eller om vi må nedklassifisere veger for å holde oss innenfor framtidige driftsrammer.

Kommunale vannverk

Midtre Høylandet vannverk har pr dato god kapasitet og lite lekkasje. Automatikken på grunnvannsbrønnene på Vadamoen er skiftet ut, og fungerer godt. Oppgradering av reservevannforsyningen ble litt mer komplisert enn vi hadde sett for oss, men ferdigstilles i 2020.

Vassbotna vannverk, tilknyttet Overhalla vannverk, fungerer godt.

Ved Midtre Høylandet vannverk er det i økonomiplanen lagt inn utskifting av pumpestasjon på Børstad og Almås. Disse stasjonene er slitne og modne for utskifting, men samtidig velger vi å ikke gjøre tiltak før det er helt nødvendig. Etter at det ble tettet flere store lekkasjer på vannettet, fikk pumpene lavere driftstid, og dermed strekkes levetiden litt lenger. Pumpene fungerer nå, men det avsettes midler, slik at de kan skiftes når det er nødvendig.

Vi har gjennom året levert vannprøver til en mastergradsoppgave ved NMBU (Norges Miljø- og Biovitenskaplige Universitet), der hensikten var å analysere innholdet av spormetaller i vann for å se om denne varierer over året. Endelig resultat fra vannprøvene kan være interessant for videre drift.

Kommunale avløpsanlegg

Vi har kommunale avløpsrenseanlegg (renseanlegg) med biologisk/kjemisk renseprosess i sentrum og i Vassbotna. Disse fungerer tilfredsstillende noe prøveresultater på rensegrad viser. Men vi har noen luktproblemer når slammet skal avvannes, og dette klarer vi ikke å få rettet på med dagens utstyr. Den mekaniske drifta av renseanlegget i sentrum har også vært kilde til stor bekymring, da også denne er fra åttitallet. I følge faglige vurderinger/råd fra ressursperson ved NTNU, er renseanlegget svært gammelt innenfor sitt slag og blir i så måte svært sårbart mht. drift og reparasjoner (inkl. tilgang til reservedeler).

Like før jul i fjor opplevde vi et havari som ført til at kloakken gikk ut urensset i ei lita uke. Fylkesmannens miljøvernavdeling ble varslet og testing av vannkvalitet utført hver dag mens overløpet pågikk. Heldigvis var det mye regn og snøsmelting i denne perioden, slik at avløpet ble godt tynnet og gjorde ikke noen skade. Det ble foretatt nødvendige reparasjoner, men en har fått en klar påminning om at drift av anlegget er sårbart og at et nytt renseanlegg må prioriteres i løpet av økonomiplanperioden.

Vi har et kommunalt infiltrasjonsanlegg på Kongsmoen som fungerer tilfredsstillende.

Sandfilteranlegget på Vadamoen boligområde ble i 2020 byttet med minirenseanlegg, slik at dette nå er forskriftsmessig, nytt, og har god kapasitet.

Kloakkpumpestasjon Haugland er moden for utskifting. Vi hadde ute anbud på dette prosjektet, men opplevde at det ikke var kjøpers marked. Her må vi se an videre utvikling før vi gjør nytt forsøk.

Slamtømmeordningen

Kommunestyret vedtok i mars 2019 å inngå avtale med MNA om at de administrerer slamtømmeordningen heretter. Dette forventes å gi en økning i utgifter til ordningen innledningsvis, men forhåpentligvis en besparelse på sikt.

Kommunale bygg

Kommunens bygningsmasse har i løpet av 2020 blitt enda et år eldre, og vi ser fortsatt at det er behov for oppgraderinger på ulike bygg. Vedlikeholdskostnadene vil øke med alderen på bygget. Det har blitt utarbeidet en vedlikeholdsplan over kommunale bygg som gir en god oversikt over behov og gir grunnlag for hva som må prioriteres for oppfølging.

Vi fikk ekstra midler til vedlikehold av kommunale bygg og anlegg i forbindelse med statens tiltakspakker knytta til koronasituasjonen. Disse pengene har vi brukt til å male opp skolen. Vi har også malt ferdig på skysstasjonen og flere utleieboliger. Vegene med størst etterslep er grøftet og gruset.

Flomsikringsmidler er brukt til å plastre ved brukar og skifte stikkrenner.

Takarbeidene på helse og omsorgsbygget ble sluttført i 2020, med etterisolering og tekking av hele taket, samt skifting av ventilasjonssystem. Videre renoveringsarbeid av helse og omsorgsbygget må planlegges og konkretiseres i 2021.

Barnehagen har fått en nybygd avdeling og nye personalrom, og det er gjort tiltak bl.a på Varghiet og på Bamsebo. Under koronastengningen tok de ansatte malekostene fatt, og pusset opp ledige lokaler innvendig. Uteområdet ble prosjektert av egne ansatte og var ute på anbud i vår. Uteområdet, hente og leveringsområdet og parkeringsplassen har fått en betydelig oppgradering, og vi går inn i 2021 med et stort uteområde som er hel nytt og oppgradert. Barnehagen har slik fått et skikkelig løft.

Vi har hatt ute forespørsel på levering av fjernvarme på kommunale bygg, og har inngått kontrakt med lokal tilbyder som står klare til å sette i gang med bygging av fjernvarmeanlegg.

Det viser seg at driftskostnader til flerbrukshallen blir ca. kr. 500.000 dyrere enn tidligere antatt (basert på en mer detaljert vurdering i løpet av 2020). En del av denne økningen er knytta til forventa renholdskostnader. Disse kostnadene er lagt inn i ramma til Utvikling. Noe av dette vil «hentes inn» gjennom leieinntekter.

Brannvesen:

Vi har felles brannvesen gjennom Namdal brann- og redningsvesen sammen med Grong og Overhalla kommune der Grong kommune er vertskommune. Dette en ordning som fungerer bra, men som utgjør en stor del av budsjettet vårt. Vi jobber fremdeles med å finne en løsning på utfordringene rundt brannstasjonen etter tilsynet i 2017. Tilsynet konkluderte med behov for oppgradering med etablering av rene og skitne soner, vaskemuligheter, dusjer etc. Dette fremkommer i krav fra Arbeidstilsynet, samt i henhold til forskrifter. Vi har fått utarbeidet tegninger til ny brannstasjon, og jobber med lokalisering/tomteforhold. Det jobbes også med andre alternativ. Frist for å ha en godkjent brannstasjon er satt til 31. desember 2023.

Feiing

Feiertjenesten er etablert under Namdal brann- og redningsvesen med 2 faste stillinger som utfører feiing og tilsyn i kommunene Høylandet, Grong og Overhalla. Erfaringer så langt er at dette er en ordning som fungerer godt og videreføres i henhold til vertskommuneavtalen vedr. Namdal brann- og redningsvesen. Fra 2019 er også feiing av fritidsboliger innlemmet i vertskommunesamarbeidet.

Renovasjon

Vi har de senere årene hatt akkumulert underskudd på denne ordningen, men dette er hentet inn i 2020. Det er innarbeidet en videreføring av 2020-satsene i planperioden.

Innsparinstiltak:

Budsjett for utvikling havnet i utgangspunktet 1.0 mill over tildelt ramme. Våre største utgiftsposter er lønn, brann, strøm og vegvedlikehold, med hhv 5,5 mill til lønn, 2,0 mill for alle utgifter til brann og feiing, 3,2 mill til vegkapittelet og 2,6 mill til strømudgifter

Vi har tidligere år sagt opp en samarbeidsavtale vi har hatt, og vi reduserte vaktmesterstyrken i 2018. Vi har skåret ned på utgifter til vaskemidler og forbruksvare. Vi har gjennomgått renholdsplaner og redusert på bruken av vikarer og overtid på renhold, samt investert i renholdsrobot. Enhente foreslo kutt i næringsstilling i budsjettarbeidet høsten 2019. Dette ble ikke effektivisert i 2020. Kompetanse innenfor planfag og geoteknikk er nødvendig når vi skal fullføre samfunnsplan og revidere arealplan, og for å behandle innkommende planforslag samt legge til rette for næringsliv. Vi kommer derfor ikke til å legge fram dette forslaget i år (ref. forslag fra Kommunalsjef Utvikling og Næring).

En har over lengre tid ønsket å gjennomføre en prosess med en verdistrømsanalyse på teknisk etat og dermed får forslag til effektivisering av drifta. I 2020 ble det mottatt et tilbud fra Skogmo industripark men en har så langt ikke kommet i gang med en slik prosess. En ser at en slik gjennomgang med konkrete råd for hvordan en sikrer effektiv drift bør gjennomføres i løpet av 2021.

Vi er 15 fast ansatte på tilgjengelig ramme på 12,3 mill, og har ansvar for værbetingede utgiftsposter som vegvedlikehold og strømuttergifter, to poster som til sammen utgjør nesten halvparten av våre tilgjengelige midler.

Vi har de siste to år fått tildelt støtte til mange gode prosjekter, og har derigjennom klart å finansiere noe av vår drift gjennom prosjektrammede tilleggsaktiviteter. Dette er inntekter som vi får år for år, og dersom rammene våre fortsetter å være like lave, blir vi nødt til å redusere lønnskapittelet. I løpet av 2020 har det blitt tatt en grundig gjennomgang av rutiner og bemanningsbehov når det gjelder renhold. I 2021 vil det være behov for å ta en lignende gjennomgang av rutiner, arbeidsoppgaver og ressursbehov mht. vaktmestertjenesten.

Vi har også i år søkt ut prosjektmidler der egne timer kan dekkes av prosjektet. Vi har fått innvilget trafiksikkerhetsmidler til to prosjekter, og har forutsatt at timeverk tilsvarende 100.000 kr kan dekkes av innenfor dette kapittelet. Dette gir imidlertid kun effekt neste år. Med like lave rammer i 2022 må lønnskapittelet innskrenkes.

Vår tredje største utgiftspost er fremdeles strømuttergiftene. Disse er høye, delvis pga gamle bygg og manglende vedlikehold/oppgradering, og gjør at vi kommer dårlig ut på miljøstatus på kommunebarometret, da strømuttergiftene pr m2 kommunale bygg blir høye. I tillegg er det dyrt. Lave strømpriser har bedret situasjonen i 2020 betydelig, og vi har nå inngått avtale om kjøp av bioenergi fra fjernvarmeanlegg til fastpris. Dette gir en mer forutsigbar utgift enn skyhøye strømpriser ved kalde perioder, og vil forhåpentligvis føre til en større stabilitet ifht utgifter til oppvarming. Videre venter vi at etterisolering på sykeheimen vil gi en effekt til vinteren. Vi må også fremdeles ha fokus på strømsparing og å begrense varmetap. Gjennom dette håper vi å redusere utgiftene til oppvarming med 100.000.

Som nevnt er det behov for videre renovering av helse og omsorgsbygget og det blir viktig å få gjennomført god planlegging og prosjektering i 2021 med mål om oppstart i arbeidet i 2022. Det er en krevende og omfattende prosjektlederjobb som må gjøres der innspill/vurderinger fra brukere, ansatte og konsulenter innen tekniske fag skal samordnes i 2021. Vi antar at det vil gå med ca 500 timer for å gjennomføre et forprosjekt som fører fram til tekniske løsninger for utnyttelse av eksisterende bygningsmasse og eventuelt behov for nybygg. Ved å gjøre denne prosjektlederjobben med egne ressurser vil man kunne få en smidigere, bedre og mindre ressurskrevende prosess til en betydelig lavere pris enn om innleide konsulenter skal gjøre jobben. Vi håper vårt timeanslag til prosjektledelse på å utarbeide et forprosjekt fram til ferdige anbudspapirer holder, og forutsetter at 500 timer av teknisk sjef sin tid, tilsvarende kr 300.000, kan belastes dette prosjektet. Eventuell gjennomføring av prosjektet vil måtte forelegges politisk behandling.

Inntekter.

Vi forutsetter i år en husleieøkning i hht konsumprisindeksen.

Landbruk fortsetter å selge gjødselplaner til en pris som ikke konkurrerer ut private aktører i markedet.

Betalingsregulativet for teknisk økes i hht konsumprisindeksen.

Utleie på Skysstasjonen reguleres til markedsnivå. Prisen på frokost må også økes til å dekke sjølkost + 10%.

Kommunale avgifter økes med konsumprisindeksen.

Vi vil selge vaktmestertjenester til private/organisasjoner for kr. 500/time eks mva.

Ansvar		Beløp	Kommentar/konsekvens
	<i>Tildelt netto budsjettramme</i>	<i>12.105.000</i>	
	<i>Budsjettforslag fra Utvikling pr 01.10</i>	<i>13.100.000</i>	
	Forslag innsparingstiltak		
4001	Redusert annonsering/bevertning	0	Alt som kan skjæres er skåret ned
4100	Næringskonsulent		Ble ikke gjennomført i 2020
4100	Egen innsats på kommuneplanens samfunnsdel og arealdel	0	Omfattende jobb med samfunnsplan og arealplan i 2021. Prosessen kostet ca 400.000 årlig da den ble kjøpt fra Grong. Prosjektfinansiering.
4100	Kontingenter og abonnementer	0	Har redusert alt som kan reduseres
4300	Permisjon landbrukssjef	200.000	Landsbrukssjefen har 70% permisjon fram til 01.08
4560	Ny vedlikeholdsavtale/omklassifisering av veg	100.000	Ny anbudsrunde 2020. Forventer lavere vintervedlikeholdsutgifter ved «normalvinter». Etter erfaring fra første vinter må vi også vurdere både framtidig sommerdrift og vinterdrift, og hvor mye av vegnettet som skal være kommunalt framover
4560	Egne timer relatert til trafikksikkerhetsprosjekter Brøndbo og skoleområde	100.000	Egne timer godkjennes som egenfinansiering
4600	Ny hovedplan vann og avløp i hht vedtatt planstrategi	200.000	Frikjøp av egne timer. Finansieres av selvkostfond
4700	Reduserte utgifter gjennom forebyggende vedlikehold og bruk kortreist biovarme	100.000	Konservativt anslag. Slipper nettagift ved bruk av fjernvarme
4700	Utleie av omsorgsleiligheter	0	Tør ikke forutsette mer enn 90% utleie
4700	Økt utleie møterom	0	.
4700	Sparing på forbruksvarer	0	Har skåret ned det som er mulig
4723	Prosjektledelse på forprosjekt Helse og omsorgsbygget	300.000	Krevende og omfattende prosjektlederjobb som må gjøres der brukere, ansatte og konsulenter innen tekniske fag skal samordnes i 2021. Antar ca 500 timer.
	Sum innsparingstiltak	1.000.000	

Virksomhetsplan for Utviklingsavdelingen i 2021:

- ✓ Bidra til rullering av kommunens samfunnsplan
- ✓ Revidere næringsplanen, som delplan i samfunnsplanen
- ✓ Arbeide videre med etableringer på Kongsmoen industriområde
- ✓ Forestå gjennomføring av omsøkte klima- og miljøprosjekter, og søke ut nye midler der dette er aktuelt
- ✓ Forestå gjennomføring av trafikksikkerhetsprosjekter
- ✓ Utforme en strategi og plan for utvikling av landbruket på Høylandet
- ✓ Bidra til etablering av tilleggsnæringer
- ✓ Jobbe i fht full dekning av fiberbredbånd på Høylandet
- ✓ Bidra til å ferdigstille boligpolitisk handlingsplan

- ✓ Forestå prosjektledelse med helhetlig planlegging mht renovasjon av helse- og omsorgsbygget
- ✓ Forestå prosjektledelse for bygging av ny brannstasjon
- ✓ Avklare bygging av nytt renseanlegg
- ✓ Økt fokus på utvikling og drifte et landbruksforum
- ✓ Utarbeidelse av en landbruksstrategi
- ✓ Oppfølging og veiledning mot gårdbrukere mht. til fremtidige planer /drift. Spesielt fokus på å være synlig i fht nye gårdbrukere, og på å bistå til utvikling av det tradisjonelle landbruket.
- ✓ Oppfølging for aktivt skogbruk. Deltagelse i prosjekt skogsatsing Trøndelag.
- ✓ Forvaltning av verneområder og vassdrag og miljøvern generelt bla. vilt og forurensning.
- ✓ Aktiv rolle ifht pågående og nye prosjekter innen klima og miljø, bl.a. klimavennlig arealplanlegging, klimasårbarhet og fremmede skadelige arter
- ✓ Tilrettelegging for bruk og næringsutvikling i forbindelse med naturreservatene.
- ✓ Organisering av jakt/ fiske spesielt og utmarksnæring generelt, og bistå aktører som ønsker å utvikle dette til en næring
- ✓ Bistand og oppfølging for aktører som vil satse på andre typer tilleggsnæring

8.5* Kirkelig formål

Høylandet fellesråd har i møte 01.09.2020, sak 32/2020 behandlet økonomiplan for 2021 – 2024, men de har ikke behandlet årsbudsjettet for 2021 pr. dato.

9. Konklusjon ved Kommunedirektør

De siste par årenes har vært svært innholdsrike og hektiske mht. gjennomføring av en rekke større investeringsprosjekter. Mye har skjedd – og mye bra er oppnådd! Dette omfatter kjøp og renovering av Næringsbygg med 9 kontorer, lager og fellesareal. Utbygging og renovering av barnehagen, inkludert opparbeidelse av et flott og utvidet uteområde. Etablering av Elveparken Boligtun med fire sentrumsnære leiligheter. Nytt tak og ventilasjonsanlegg ved helse og omsorgsbygget. Maling av skolen. Hållinghallen er ferdigstilt – en flerbrukshall som legger tilrette for fysiske og sosiale aktiviteter for innbyggere i alle aldre. Det gjennomføres fiberutbygging i mange deler av kommunen – og det jobbes mot full dekning i hele kommunen. Høylandet, sammen med andre Namdalskommuner, er godt i gang med innføring av velferdsteknologi. I tillegg sikres god oppfølging av drift på mange tjenesteområder med stadig strammere økonomiske rammer.

Kommunens fireårige handlingsplan for perioden 2020-2023 har tre hovedmål: i) *1300 innbyggere innen utgangen av 2023*, ii) *Hållingene har god folkehelse*; iii) *Kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring*. Kort status er som følger:

Mål 1: 1300 innbyggere innen 2023: Høylandet har hatt en nedgang i innbyggertallet over de siste par årene – nedgang til 1233 innbyggere pr. 1. juli 2020 sammenlignet med 1270 i 2018. Det lave fødselstallene de siste årene er til spesiell bekymring. I 2016 ble det født 10 barn, i 2017 -7 barn, i 2018 - 12 barn, i 2019 – 9 barn. Sammenlignet med noen år tilbake gir dette små kull i barnehagen og etter hvert små årskull på skolen. Innbyggertallet er også viktig mht. de statlige rammeoverføringene.

Mål 2: Hållingen har god folkehelse. Det er tatt flere viktige grep som en forventer bidrar til god folkehelse og ikke minst trivsel og bolyst. Hållinghallen er ferdig og det jobbes med å sikre at flerbrukshallen og uteområdene tilknytta hallen blir fylt av aktiviteter som passer for ulike interesser og aldersgrupper. Høylandet har mange lag og foreninger som bidrar til et godt kultur- og aktivitetstilbud. Høylandet har fått midler til et turstiskiltprosjekt – og nå er alle Hållingtoppene godt skiltet. Frivilligsentralen er godt etablert i Skysstasjonslokalene og er et viktig møtested for mange av kommunens innbyggere. Det jobbes med å videreutvikle gode samarbeidsmodeller med frivilligheten.

Mål 3: kommunen er innovativ og har god ressurs- og økonomistyring. Nytenking og innovasjonsarbeid er viktig. I løpet av de siste par årene har Høylandet tatt viktige grep på nye satsingsområder som «lindrende behandling» og velferdsteknologi. Det har gitt viktig læring som en vil bygge videre på i årene fremover. Økonomistyring: oppfølging av vedtatte budsjett har vært krevende de siste par årene og en forventer dessverre et overforbruk på enkelte enheter ved utgangen av året.

Arbeidet med økonomiplan for 2021-2024 og årsbudsjett 2021 har vært svært krevende. Det er flere faktorer som har bidratt til dette som bl.a. omfatter at en over tid har hatt for høy drift i forhold til rammer, nedgang i innbyggertall som påvirker rammeoverføringene, endringer og innstramminger i eiendomsskatten samt at en har nye kostnader knytta til nye investeringer. Vi ser også at kostnadene knytta til flere interkommunale samarbeidsområder har økt betydelig.

Kort om forslagene som er fremlagt i økonomiplanen:

Investeringer. Kommunene har de siste årene foretatt betydelige investeringer som er vurdert viktige mht. bolyst, næringsarbeid og tjenesteproduksjon. Utfra økonomien bør en begrense større investeringer, men en ser betydelige behov og lovmessige krav som må følges opp når det gjelder helse og omsorgsbygg, renseanlegg og brannstasjon. Det legges opp til at 2021 blir et «pauseår» for større investeringer – men at neste år blir et viktig planleggingsår mht. nevnte investeringer. Det blir blant annet viktig å avklare muligheter og økonomiske fordeler med mulig samlokalisering/felles bygg når det gjelder renseanlegg og brannstasjon.

Helse og omsorg. De siste årene har det vært et betydelig overforbruk innen helse og omsorg – en situasjon som ikke kan vedvare. Med bistand fra RO (Ressurssenter for omstilling) er det nå gjennomført en helhetlig gjennomgang av helse og omsorgstjenestene. Anbefalinger fra denne gjennomgangen former grunnlaget for en påkrevd «omstilling og innovasjonsprosess i helse og omsorg» der de største grepene er beskrevet i denne økonomiplanen. Det er imidlertid mange tema og fagområder som må følges opp og videre konkretiseres de kommende månedene. Foreslåtte tiltak vurderes nødvendig for å sikre fremtidsretta tjenester som kan gis innenfor kommunens økonomiske rammer.

Oppvekst og kultur. Barnehage og skole fortsetter å være viktige driftsområder i kommunen. Med nedgang i antall barn i barnehagen og en forventet nedgang i antall elever i skolen utover planperioden blir naturlig nok enheten utfordret på å tilpasse driften til et redusert antall brukere. Innen denne enheten er det også flere satsingsområder som vurderes viktige men som ikke nødvendigvis er lovpålagte.

Utvikling: Innsparingsgrepene foreslått av Utvikling for 2021 er i stor grad «kortsiktige» der flere er ettårig prosjektledelse knyttet til ulike investeringer. I tidlig del av 2021 må det derfor konkretiseres innsparingsgrep med langsiktig/vedvarende effekt. Kommunalsjefen for enheten viser til at innsparing av 50% næringsressurs ikke er iverksatt i løpet av 2020. Fra kommunaldirektørens side var planlagt innsparing i 2020 hovedsakelig tiltenkt 50% lederressurs (kommunalsjefressurs). Dette har av flere årsaker ikke blitt iverksatt gjennom et hektisk «koronaår», men vil være et aktuelt innsparingsgrep/tema å følge opp i tiden fremover. Også innen denne enheten er det behov for å ta en snarlig gjennomgang av arbeidsoppgaver/arbeidsrutiner og igangsette en omstilling- og utviklingsprosess.

Sentraladministrasjon. Ulike innsparingsgrep er tatt de siste årene og en har utfordringer med å finne innsparingsgrep som ikke omfatter lønn/personalressurser. Det må snarlig igangsettes videre prosess for å avklare mer konkret hvilke innsparingsgrep som må tas.

Hver enhet er ansvarlig for å planlegge og gjennomføre drift innenfor sin respektive tildelte ramme. Selv med bakgrunn i foreslåtte innsparingsgrep fra kommunalsjefene i de ulike enhetene har vi ikke klart å komme i mål. For å få økonomiplanen i balanse har det vært behov for å bruke fondsmidler gjennom hele økonomiplanperioden. Dette grepet tapper kommunen for allerede begrensede fondsmidler. Dette er til bekymring – og det er behov for å avklare flere grep/tiltak som reduserer fondsbruken i planperioden. Dette må igangsettes allerede i 2021.

Med bakgrunn i siste års overskridelser i forhold til enhetenes budsjett (spesielt innen helse og omsorg og Utvikling) samt en svært krevende budsjettprosess er det med kommunedirektørens vurdering nødvendig å igangsette en omstilling- og utviklingsprosess i kommunen. Vi er godt i gang med helse og omsorg men en slik tilnærming på gjennomføres i alle enheter.

Det er behov for å ta en grundig gjennomgang av alle tjenestoområder og avklare fremtidig fokus og omfang av de ulike tjenestene. Viktige spørsmål blir: Hva skal prioriteres og hva bør nedprioriteres? Hvilke arbeidsprosesser kan gjøres mer effektive? Er det behov for organisatoriske endringer? På hvilke områder vil vi kunne jobbe mer effektivt og gi bedre tjenester ved hjelp av digitale løsninger? Formålet med en foreslått omstillingsprosess blir å fremme nytenking – og sikre at kommunen driftes innenfor gitte økonomiske rammer.

Med bakgrunn i politiske føringer gitt i KS sak 54/20 – Signaler til budsjett og økonomiplan 2021-2024 - og kommunedirektørens egne vurderinger blir det viktig å ha fokus på følgende i en omstillingsprosess:

Bolyst og tilflyttersatsing: nedgangen i innbyggertallet i løpet av de siste par årene er til stor bekymring og det må jobbes systematisk for å snu denne «trenden». Det blir viktig å opprettholde gode

tjenester og ta de rette grepen for at innbyggere fortsatt velger å bo på Høylandet samt sikre at Høylandet er en attraktiv kommune å bosette seg i for potensielle tilflyttere. Det blir viktig å prioritere en «Bolyst og tilflyttersatsing».

Næring og utvikling

Det blir viktig å avklare grep som kan styrke kommunens arbeid mht. næringsutvikling og generell samfunnsutvikling i kommunen. I løpet av året er det igangsatt viktige prosesser som omfatter en politisk oppnevnt Næringsgruppe med mandat å bidra til næringsutvikling på Høylandet samt et Landbruksforum med mandat å sikre et sterkere utviklingsfokus i landbruksnæringa. I kommunal regi blir det viktig å sikre en oppfølging og organisering som optimaliserer synergier mellom generelt næringsarbeid, landbruk og utviklingssatsinger. Administrasjonen er utfordret av politikerne på å utarbeide en plan for hvordan en kan yte god førstelinjetjeneste for næringslivet i kommunen, og der det er aktuelt koble næringen opp mot virkemiddelaktører eller kunnskapsleverandører.

Digitalisering

Den digitale utviklingen skjer i raskt tempo og det blir viktig at vi tar i bruk og nyttiggjør de digitale mulighetene innen ulike tjenestoområder samt på administrative områder. Det gir muligheter for fagfornyning men ikke minst forenkling av arbeidsprosesser som på sikt gir økonomisk gevinst. Kommunedirektøren vurderer at det er svært viktig å få styrket kompetanse og kapasitet innen digitalisering – at det er behov for å etablere en ny stillingsressurs innen digitalisering. En slik ressurs vil ha ansvar for å sikre et «fremoverlent» utviklingsarbeid innen digitalisering og bidra til at en tar i bruk og nyttiggjør seg av de ulike digitale satsingene innen ulike fagområder. Det vurderes å bruke deler av prosjektmidler for innovasjonsarbeid søkt ut i helse omsorg til oppstart av en slik stillingsressurs i løpet av 2021. Dette må avklares videre.

Samarbeid frivilligheten

Samarbeid med lag/foreninger og enkeltpersoner har vært viktig over lang tid – og blir ikke mindre viktig i årene som kommer. Ønsket er å gå i retning av kommune 3.0 der det stilles større fokus på «hva en kan skape i fellesskap» - kommune, lag/foreninger, enkeltpersoner, næringsliv osv. Dette er viktig mht. et attraktivt fritidstilbud og drift av Hållinghallen – men også mht. tilbud og tjenester til kommunens innbyggere i hverdagen. Helse og omsorg har i samarbeid med Frivilligsentralen og Fellesrådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne søkt ut prosjektmidler som muliggjør en videre utvikling på dette området.

Vi går inn i en planperiode med stramme økonomiske rammer. Utfordringen blir å opprettholde et tjenestetilbud med fortsatt god kvalitet samt sikre kontinuerlig fokus på videreutvikling slik at tjenester og drift tilpasses morgendagens behov og muligheter. I tider med krevende økonomiske rammer er det viktig å påminnes at det for tiden er mye positivt som skjer på Høylandet. Dette vurderes som viktige grep for å bidra til at kommunen vil oppleves som en attraktiv kommune å bo i.

Med bakgrunn i en rekke lovfestede tiltak, behov og ønsker har det vært en krevende prosess å utarbeide forslag til økonomiplan for perioden 2021-2024. Betydelig arbeid er lagt ned av ulike avdelinger og personer i utarbeidelsen av planen. Diskusjoner og innspill underveis har vært av stor verdi. En stor takk til alle som har bidratt inn i arbeidet med økonomiplanen for 2021-2024!

Liv Elden Djokoto
Kommunedirektør

10. Tallbudsjett

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2021 - 2024

Bevilgningsoversikt drift, jfr. kommunelovens § 5-4

Linjenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-81 729 227	-85 567 000	-84 607 000	-84 607 000	-84 607 000	-84 607 000
Inntekts- og formuesskatt	-27 501 939	-27 316 000	-28 815 000	-28 815 000	-28 815 000	-28 815 000
Eiendomsskatt	-2 970 064	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000
Andre generelle driftsinntekter	-4 190 908	-2 484 300	-1 356 000	-606 000	-520 000	-448 000
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-116 392 138	-118 236 300	-117 647 000	-116 897 000	-116 811 000	-116 739 000
Sum bevilgninger drift, netto	110 561 421	109 144 114	110 076 649	107 616 529	107 707 129	107 582 729
Avskrivinger	4 922 092	4 847 713	5 501 642	5 501 642	5 501 642	5 501 642
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	115 483 513	113 991 827	115 578 291	113 118 171	113 208 771	113 084 371
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-908 626	-4 244 473	-2 068 709	-3 778 829	-3 602 229	-3 654 629
Renteinntekter	-1 140 073	-611 400	-371 400	-371 400	-371 400	-371 400
Utbytter	-1 206 784	-801 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0		0	0	0	0
Renteutgifter	1 979 728	2 385 471	2 945 471	3 445 471	3 845 471	4 145 471
Avdrag på lån	5 458 411	5 710 683	5 500 000	5 500 000	6 000 000	6 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	5 091 282	6 683 754	7 274 071	7 774 071	8 674 071	8 974 071
Motpost avskrivinger	-4 922 092	-4 847 713	-5 501 642	-5 501 642	-5 501 642	-5 501 642
NETTO DRIFTSRESULTAT	-739 435	-2 408 432	-296 280	-1 506 400	-429 800	-182 200
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	1 345 482	-294 420	-323 605	412 524	412 524	412 524
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-606 047	2 702 852	619 885	1 093 876	17 276	-230 324
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	739 435	2 408 432	296 280	1 506 400	429 800	182 200
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Postadresse: Sentralbord: 74 32 48 00
Indre Namdal Telefaks:
7977 Høylandet Saksbehandler tlf: 958 71 407
E-post: postmottak@hoylandet.kommune.no
www.hoylandet.kommune.no

Bankgiro: 4466 10 00187
Bankgiro for skatt: 7855 0517433
Org. nr: NO 959 220 476

ØKONOMIPLAN - DRIFTSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2021 - 2024

Til fordeling pr. rammeområde - DETALJERT OPPSTILLING PKT 6 I BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT.

Linjenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Til fordeling fra bevilgningsoversikt drift, netto	-110 561 421	-109 144 114	-110 076 649	-107 616 529	-107 707 129	-107 582 729
Ansvarsområde 1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsramme	12 982 360	11 685 532	13 183 385	12 257 474	12 673 074	12 918 674
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	5 940					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	969 317	-988 600	-201 100	-201 100	-201 100	-201 100
Rammeområdets netto utgift	13 957 616	10 696 932	12 982 285	12 056 374	12 471 974	12 717 574
Ansvarsområde 1900 - Kommunestyrets tilleggsbevilgning						
Netto driftsramme						
Ansvarsområde 1905 - Avsatt til årslønnsvekst						
Netto driftsramme		1 769 621	1 835 501	1 835 501	1 835 501	1 835 501
Rammeområde 2 - Undervisning og kultur						
Netto driftsramme	37 176 070	36 794 458	35 933 664	35 483 664	34 988 664	34 988 664
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	4 533					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	-725 303	38 766	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Rammeområdets netto utgift	36 455 300	36 833 224	35 931 564	35 481 564	34 986 564	34 986 564
Rammeområde 3 - Helse- og sosial						
Netto driftsramme	46 514 479	45 808 006	45 588 699	44 327 570	44 497 570	44 327 570
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	395					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	621 421	-141 309	-738 129	-2 000	-2 000	-2 000
Rammeområdets netto utgift	47 136 295	45 666 697	44 850 570	44 325 570	44 495 570	44 325 570
Rammeområde 4 - Utvikling						
Netto driftsramme	12 465 527	11 698 324	12 159 005	12 335 925	12 335 925	12 135 925
+ Renteutgifter (forsinkelsesrenter) / - renteinntekter	11 367					
+ Avsetning bundne fond / - Bruk av bundne fond	89 654	-13 277	-40 276	-40 276	-40 276	-40 276
Rammeområdets netto utgift	12 566 548	11 685 047	12 118 729	12 295 649	12 295 649	12 095 649

Ansvarsområde 50 - Kirkelige formål						
Netto driftsramme	1 365 830	1 359 246	1 376 395	1 376 395	1 376 395	1 376 395
Ansvarsområde 51 - Andre kirkelige formål						
Netto driftsramme	25 092	28 927				
Ansvarsområde 8 - Rammeoverføringer						
Netto driftsramme	32 063					
* Rammetilskudd overført andre kommuner	32 063					
* Rammetilskudd overført fra andre kommuner						
* Tap på fordring - eiendomsskatt						
Ansvarsområde 9						
Tap på fordringer - forsinkelsesrenter						
Sum fordelt netto til drift	110 561 421	109 144 114	110 076 649	107 616 529	107 707 129	107 582 729
Netto avsetning til og bruk av bundne fond	955 090	-1 104 420	-981 605	-245 476	-245 476	-245 476
Sum overf. til investeringsbudsjett						
Finansieringsutg, forsinkelsesrenter	22 234	0	0	0	0	0
Sum netto utgifter	111 538 745	108 039 694	109 095 044	107 371 053	107 461 653	107 337 253
Regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2021 - 2024

Bevilgningsoversikt investering, jfr. kommunelovens § 5-5

Linjenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Investeringer i varige driftsmidler	65 683 604	45 719 500	6 182 000	36 782 000	20 707 500	2 308 000
Tilskudd til andres investeringer						
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	481 896	450 237	470 000	490 000	510 000	520 000
Utlån av egne midler	1 225 000					
Avdrag på lån	137 897					
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	67 528 397	46 169 737	6 652 000	37 272 000	21 217 500	2 828 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-10 367 576	-8 774 500	-910 000	-4 000 000	-4 001 500	-375 600
Tilskudd fra andre	-414 183	-18 800 000	-538 000	-5 148 000		
Salg av varige driftsmidler	-1 645 000					
Salg av finansielle anleggsmidler						
Utdeling fra selskaper	0					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-184 944					
Bruk av lån	-56 329 344	-17 340 000	-4 452 000	-27 352 000	-16 706 000	-1 932 400
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-68 941 047	-44 914 500	-5 900 000	-36 500 000	-20 707 500	-2 308 000
Videre utlån		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av lån til videreutlån		-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Avdrag på lån til videreutlån		156 800	159 400	162 000	165 000	165 000
Mottatte avdrag på videreutlån		-156 800	-159 400	-162 000	-165 000	-165 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift						
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond						
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	1 412 650	-1 255 237	-752 000	-772 000	-510 000	-520 000
Renteutgifter ekskl. forsinkelsesrenter på rammeomr.						
Dekning av tidligere års udekket beløp						
SUM OVERFØRING FRA DRIFT OG NETTO AVSETNINGER	1 412 650	-1 255 237	-752 000	-772 000	-510 000	-520 000
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

ØKONOMIPLAN - INVESTERINGSBUDSJETT - FOR PERIODEN 2021 - 2024

SPESIFIKASJON AV SUM INVESTERINGER

Prosjekt		Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
7514	Kjøp av Kongsmoen Ind.område- k.sak 66/2010	512 482					
7518	Oppføring av flerbrukshall	35 987 466	42 057 000	282 000	282 000		
7520	Vargeia barnehage - tilbygg	7 852 889	1 250 000				
7530	Enøktiltak i kommunale bygg	238 646					
7531	Bygging av utleieboliger	2 756 975					
7549	Digitalisering av ledningskartverk	78 781					
7560	Høylandet sykeheim - nytt sykesignalanlegg	4 053					
7568	Høylandet skole - IKT-satsing	139 204					
7571	Sentrumsutvikling / turstier	262 805					
7575	Ny brannstasjon	155 786	312 500			12 875 000	
7577	Minirensesanlegg Vadamoen	808 553					
7579	Nytt kloakkrensseanlegg i sentrum		250 000	1 000 000	16 500 000		
7580	Renovering av helse-/omsorgsbygget	4 807 508		1 230 000	20 000 000		
7583	Kjøp av ny brannbil	2 812 203					
7584	Ny velferdsteknologi	40 493					
7586	Høylandet skole Fleraktivitetsområde	37 551					
7588	Oppgradering av akuttrom ved legekantoret	270 140					
7589	Ferdigstillelse av reservevannkilde M.Høyl.vannverk	11 580	250 000				
7590	Skysstasjon - oppgradering av bad og dører	54 395					1 253 000
7591	Oppgradering av omsorgsboliger	269 021					
7592	Salg av boliger	65 775					
7593	Kjøp av gnr. 99, bnr. 67 - Twiggy-bygget	6 445 734					
7594	Friluftsområde Høylandet barnehage	251 218	1 500 000				
7595	Kjøp av gnr. 99, bnr. 73 og bnr. 74	825 645					
7596	Ladesystem for El.biler	143 060					
7597	Kom.vannforsyning til Tømmermoen - Vassbotna	381 641					

7598	Kjøp av andelsleilighet i M.Høyl.Borettslag 99/63-88	470 000					
7599	Statue av Pål Tyldum		100 000				
7607	Renovering av tak omsorgsleiligheter			1 000 000			
7608	Oppgradering garderober skole			1 000 000			
7609	Ventilasjonsanlegg, utbedringer skole					375 000	
7610	Forprosjekt omgjøring bankbygg til skoleformål					312 500	
7611	Omgjøring til skoleformål e.flytting u.klubb					3 750 000	
7612	Nedgravde søppeldunker skoleområde						625 000
7613	Vannmålere på nettet for tilstandsrapportering					500 000	
7614	Utskifting av armaturer til LED, Vargeia			500 000			
7615	Oppgradering av Lona bru					2 695 000	
7616	Trafikksikkerhets tiltak rundt skole			560 000			
7617	Trafikksikkerhets tiltak Brøndbo ind			610 000			
7618	Oppgradering av pumpestasjon Ulvebyen						430 000
7619	Helseplattformen					200 000	
	SUM INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER	65 683 604	45 719 500	6 182 000	36 782 000	20 707 500	2 308 000
	Egenkapitalinnskudd KLP	481 896	450 237	470 000	490 000	510 000	520 000
	SUM INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER	481 896	450 237	470 000	490 000	510 000	520 000
	SUM INVESTERINGSUTGIFTER	66 165 500	46 169 737	6 652 000	37 272 000	21 217 500	2 828 000

ØKONOMIPLAN - DRIFTBUDSJETT - FOR PERIODEN 2021 - 2024

Økonomisk oversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6

Linjenavn	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-81 729 227	-85 567 000	-84 607 000	-84 607 000	-84 607 000	-84 607 000
Inntekts- og formueskatt	-27 501 939	-27 316 000	-28 815 000	-28 815 000	-28 815 000	-28 815 000
Eiendomsskatt	-2 970 064	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000	-2 869 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-4 190 908	-2 484 300	-1 356 000	-606 000	-520 000	-448 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-24 134 624	-15 020 281	-11 881 344	-11 670 016	-11 681 016	-11 670 016
Brukerbetalinger	-6 816 431	-7 040 647	-6 922 261	-6 922 261	-6 922 261	-6 922 261
Salgs- og leieinntekter	-14 741 477	-15 184 444	-15 864 674	-15 864 674	-15 864 674	-15 864 674
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-162 084 670	-155 481 672	-152 315 279	-151 353 951	-151 278 951	-151 195 951
Lønnsutgifter	92 747 717	85 889 641	81 689 946	80 203 097	79 577 097	79 159 097
Sosiale utgifter	15 887 801	14 929 424	14 446 950	14 763 730	15 240 330	15 773 930
Kjøp av varer og tjenester	39 781 035	37 320 936	40 333 782	39 771 731	40 012 731	39 771 731
Overføringer og tilskudd til andre	8 544 533	8 249 485	8 274 250	7 334 922	7 344 922	7 334 922
Avskrivninger	4 922 092	4 847 713	5 501 642	5 501 642	5 501 642	5 501 642
Tilleggsbev. Art 490 - som ikke er i bruk fra 2020	0	0				
Fordelte utgifter art 690 ikke i bruk fra 2020	-707 134	0				
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	161 176 044	151 237 199	150 246 570	147 575 122	147 676 722	147 541 322
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-908 626	-4 244 473	-2 068 709	-3 778 829	-3 602 229	-3 654 629
Renteinntekter	-1 140 073	-611 400	-371 400	-371 400	-371 400	-371 400
Utbytter	-1 206 784	-801 000	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	1 979 728	2 385 471	2 945 471	3 445 471	3 845 471	4 145 471
Avdrag på lån	5 458 411	5 710 683	5 500 000	5 500 000	6 000 000	6 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	5 091 282	6 683 754	7 274 071	7 774 071	8 674 071	8 974 071
Motpost avskrivninger	-4 922 092	-4 847 713	-5 501 642	-5 501 642	-5 501 642	-5 501 642
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-739 436	-2 408 432	-296 280	-1 506 400	-429 800	-182 200
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 345 482	-294 420	-323 605	412 524	412 524	412 524
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-606 047	2 702 852	619 885	1 093 876	17 276	-230 324
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	739 435	2 408 432	296 280	1 506 400	429 800	182 200
FREMØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Trykte vedlegg:

1. Kompetanseplan for 2021 (ikke ferdig)
2. Høylandet Kirkelige fellesråd sak 32/2020 – Økonomiplan for 2021 - 2024
3. Avsetning og bruk av fond i 2021
4. Kommunale avgifter- og betalingssatser for 2021
 - 4.1. Diverse betalingssatser
 - 4.2. Betalingssatser for barnehage, SFO og musikkskole
 - 4.3. Vaksinerings – betalingssatser for 2021
 - 4.4. Betalingssatser for pleie og omsorg, salg fra kjøkkenet
 - 4.5. Kommunale avgifter for;
 - 4.5.1. vann- og avløp
 - 4.5.2. feiing
 - 4.5.3. renovasjon
 - 4.5.4. slamtømming
 - 4.6. Husleiesatser og utleie av ulike rom
 - 4.7. Gebyrregulativ for byggesaker
 - 4.8. Gebyr etter matrikkelloven
5. Det interne arbeidsbudsjettet for 2021
 - 5.1. Investeringsbudsjettet for 2021
 - 5.2. Driftsbudsjettet for 2021

Utrykte vedlegg: Kommunebarometeret 2020
Statsbudsjettet for 2021 og grønt hefte for 2021
Trøndelag i tall 2019